

Yeni Dünya Düzeninde
**KÜRESEL GÜÇ
MÜCADELESİ**

Ctrl+
FUTURE

Koç Holding ve Microsoft Türkiye, yazılım alanında Türkiye'ye yetenek kazandırmak için bir arada.

Ctrl+ Future programı ile gençler yazılım geliştirme ya da veri analitiği, seçtikleri alanda kendini geliştiriyor, kariyerine Koç'ta başlıyor.

İçinde Koç var

Bizden Haberler'in değerli okurları,

Yaz mevsiminin kendini iyiden iyiye hissettirdiği bu günlerde Topluluk olarak aldığımız güzel haberlerle mutlu olduk.

Bu haberlerin ilki, Koç Holding olarak, Capital dergisinin "İş Dünyasının En Beğenilen Şirketleri Araştırması"nda üst üste sekizinci kez "En Beğenilen Şirket" seçilirken, Topluluk şirketlerimizden Arçelik'in de yedinci kez üst üste ikinci seçilmesi. Bu ödülü faaliyet gösterdiğimiz tüm sektörlerde, öncülük görevimizi yerine getirmenin, ekosistemimize ve topluma rol model olmayı başarmanın bir göstergesi olarak değerlendiriyoruz.

Bizim için bir başka değerli ödül de, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin, "Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı Araştırması"nda dört şirketimizle ilk 10'da yer almış olmamız. Ford Otosan'ın "ihracat şampiyonu" olduğu, Tüpraş, Arçelik ve Tofaş'ın ilk 10'da yer aldığı bu önemli listede Tüpraş, Ford Otosan ve Türk Traktör de sektörlerinde birinci olmayı başardılar. Uzun yıllardır bu listenin zirvesinde yer almamız sadece sorumluluğumuzu değil aynı zamanda gururumuzu da artırıyor.

Bütün bu başarıların yanında dünyanın gündemi her zamanki canlılığıyla devam ediyor. ABD ve Çin arasında son yıllarda iyice belirginleşen küresel liderlik yarışını ve parçası olduğumuz "Küresel Güney" grubunun yaklaşımını yakından takip etmekteyiz. Zira küresel çaptaki belirsizlikleri, jeopolitik kutuplaşmaları, teknolojik üstünlük mücadelelerini ne kadar iyi anlarsak geleceği o kadar iyi öngörebileceğimizi biliyoruz. Bu bağlamda, Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ziya Öniş'in, "yeni küresel düzen arayışları"na ilişkin değerlendirmelerini ilgiyle okuyacağınızı tahmin ediyorum. Küresel dengeler nasıl şekillenirse şekillensin, Koç Topluluğu olarak, uzun yıllardır kararlılıkla yürüttüğümüz kültürel dönüşüm programımız sayesinde tüm gelişmelere

hazırlıklıyız. İnsan kaynağımıza, teknolojiye ve inovasyona odaklı yatırımlar yaparak, Topluluğumuzun küresel rekabetçiliğini güçlendirmeyi sürdürüyoruz. Asırlık değerlerimizden aldığımız özgüvenle, değişimi kucaklayarak, başarılarımızı büyüterek, küresel rekabetin gereklerini yerine getirerek, kurumsal dayanıklılığımızı sürekli kılmayı hedefliyoruz. Bu sayımızda yer verdiğimiz "2023 Küresel Kriz ve Kurumsal Dayanıklılık Araştırması" da başarılı iş stratejilerinin ve rekabet yeteneğinin ön koşulunun "kurumsal dayanıklılık" olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Yeni sayımızın ilgiyle okunacak bölümlerinden birisinin de bu araştırma olacağını düşünüyorum. İnsan kaynağı demişken, ülkemizin geleceğinin bu konuda el birliğiyle atacağımız adımlara bağlı olduğu konusunda öyle sanıyorum ki hiç kimsenin şüphesi yoktur. Bu konuda yaptığımız çalışmaların Topluluğumuz çapındaki etkisi bir yana tüm ülkeye örnek olması, tüm paydaşlarımıza ilham vermesi için özel bir çaba gösteriyoruz. Microsoft Türkiye ile iş birliği içinde başlattığımız, "Ctrl+Future" adlı yeni programımız da pek çok kuruluş için model olabilecek nitelikte bir proje. Bu program, mühendislik son sınıf öğrencileriyle yeni mezun mühendislerle, yazılım geliştirme ve veri analitiği alanlarında özel eğitimler sunuyor, Topluluk şirketlerimizde staj yapma imkânı da sağlıyor. Koç Topluluğu olarak, çok daha güzel yarınlar için gençlerimizi desteklemeye devam edeceğiz. Bu vesileyle, çalışmalarıyla, iş kültürleriyle ve vizyonlarıyla bize ve çevrelerine ilham kaynağı olan her bir çalışanımıza, bayilerimizden tedarikçilerimize kadar tüm paydaşlarımıza bir kez daha teşekkür ediyor, herkese güzel bir yaz diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

BU SAYIDA

4 NELER OLDU?

Koç Topluluğu bu yıl da ihracatın zirvesinde

İş dünyasının en beğenilen şirketi
bir kez daha Koç Holding!

Uluslararası Mustafa V. Koç Sualtı Arkeoloji
Sempozyumu düzenlendi

Koç Holding ve Microsoft Türkiye
gençler için güçlerini birleştiriyor

Arçelik, yazılım geliştiriciler için
OpenAI GPT ile entegre yapay zekâ
platformunu hayata geçirdi

Otokoç Otomotiv'den mobilite
teknolojileri girişi yatırım

Ford Trucks'tan çift yakıtlı hidrojen
kamyonlarına dönüşüm hamlesi

Yapı Kredi'ye 580 milyon dolarlık
sosyal sendikasyon kredisi

Tüpraş, Water Europe üyesi
ilk Türk sanayi şirketi oldu

Setur'un uluslararası arenadaki
ilk duty free mağazası
Köln-Bonn Havalimanı'na açıldı

Aygaz, "W-Energy For Equality"
ile 30 binden fazla kadına ulaştı

Sosyal Girişim İstanbul Projesi'nde
"Partnerup" ile 20 girişime destek

"Aziz İstanbul" sergisi Galata Rum Okulu'nda
ziyaretçilerle buluşuyor

16 vizyon

ABD-Çin rekabetinde "Küresel Güney"
kilit rol mü oynuyor?

22 YAKIN PLAN

Kurumsal dayanıklılık devrimi zamanı

Türkiye'nin ilk ve tek ev geliştirme odaklı pazaryeri:
koctas.com.tr

İmtiyaz Sahibi Koç Holding A.Ş. adına Levent Çakıroğlu (Sahibi) **Genel Yayın Yönetmeni** Burçin Girit **Sorumlu Yönetmen** Şeniz Akan
Yayın Koordinatörü Özge Başefe Karbeyaz **Yayın Kurulu** Cüneyt Toros, Alper Yoldaş **Yayın Direktörü** Alper Yoldaş **Editöryal Direktör** Sema Uslu
Editörler Kübra Çol, Filiz Tülek, Bilge Akgün, İlknur Eşsiz **Kreatif Direktör** Halil Özbayrak **Art Direktör** Erdal Bayraktar **Operasyon Direktörü** Selim Erem
İletişim ve İçerik Koordinatörü Beyzanur İyitütüncü **EditMedya** Göztepe Mahallesi Ege Hatboyu Sokak No: 15/3 34730 Kadıköy, İstanbul editmedya.com
Yayın Türü Yaygın Yerel Süreli **Yayın Süresi / Dili** Aylık / Türkçe

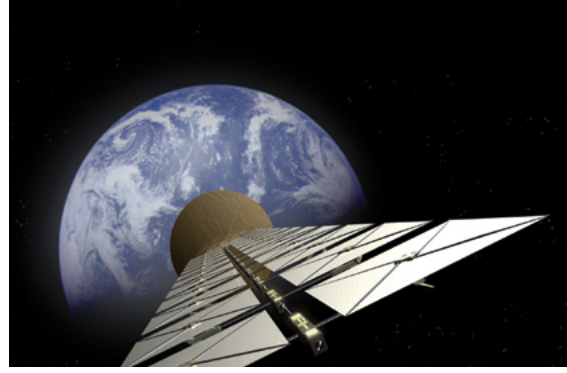
30 YAKIN PLAN

Prof. Dr. Önder Ergönül: "Küresel ısınmayla birlikte salgın hastalıklar da artıyor"

34 YENİ DÜNYA

Avrupa'nın temiz enerji arayışında dev projesi: Solaris

36 MOLA

Türkiye'de bir ilk
John Craxton: Işığın Peşinde

Çocuklarımız yaz tatilini dolu dolu geçirsin

48 ENGLISH SUMMARIES

KOÇ TOPLULUĞU BU YIL DA İHRACATIN ZİRVESİNDE

KOÇ TOPLULUĞU, TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ (TİM) TARAFINDAN DÜZENLENEN “İHRACATIN ŞAMPİYONLARI” ÖDÜL TÖRENİNE BU YIL DA DAMGA VURDU. EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN İLK 10 ŞİRKET ARASINDA DÖRT KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETİ YER ALDI. FORD OTOSAN, 2022 YILININ MAL İHRACATI SIRALAMASINDA BİRİNCİ OLURKEN, TÜPRAŞ İKİNCİ, ARÇELİK YEDİNCİ, TOFAŞ İSE DOKUZUNCU SIRAYA YERLEŞTİ. AYRICA TÜPRAŞ, FORD OTOSAN VE TÜRKTRAKTÖR SEKTÖRLERİNDE BİRİNCİLİK ÖDÜLÜNÜN DE SAHİBİ OLDU.

◀ Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan “İhracatın Şampiyonları” listesinde ilk 10’a giren Koç Topluluğu şirketlerine ödülleri Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından verildi. Sektöründe birinci olan TürkTraktör’e ise ödülü Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından verildi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi’nin (TİM) 30’uncu Genel Kurulu ile “İhracatın Şampiyonları” ödül töreni Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımıyla İstanbul’da gerçekleştirildi. 2022’de 254 milyar dolarlık mal ihracatına en yüksek katkıyı sunan ilk 10 firma ile Türkiye geneli hizmet ihracat şampiyonu olan firmalara ödülleri Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından verildi.

Törene Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yanı sıra Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu da katıldı.

İlk 10’da dört Koç Topluluğu şirketi

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan “İhracatın Şampiyonları” listesine Koç Topluluğu şirketleri damgasını vurdu. Ford Otosan 2022 yılının mal ihracatı sıralamasında birinci sırada yer alırken Tüpraş ikinci, Arçelik yedinci, Tofaş

ise dokuzuncu sıraya yerleşti. Ayrıca Tüpraş, Ford Otosan ve TürkTraktör, sektörel bazdaki sıralamaya göre sektörlerinde birincilik ödülünün de sahibi oldu. Ödülü Ford Otosan adına Ford Otosan Genel Müdürü Güven Özyurt, Tüpraş adına Tüpraş Genel Müdürü İbrahim Yelmenoğlu ve Arçelik adına Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu, Tofaş adına Tofaş Genel Müdürü Cengiz Eroldu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın elinden aldı. TürkTraktör Genel Müdürü Aykut Özuner de sektör birincisi ödülünü Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır’ın elinden aldı.

Koç Topluluğu gerçekleştirdiği ihracatın yanı sıra Borsa İstanbul’dan aldığı pay, ödediği vergiler ve yarattığı istihdam ile Türkiye’nin en büyük şirketler topluluğu olarak öne çıkıyor. Topluluk, milli gelirin yaklaşık yüzde 9’una karşılık gelen kombine cirosu ve Türkiye ihracatındaki yaklaşık yüzde 7 oranındaki payıyla ülke ekonomisinin lokomotifi konumunda.

İŞ DÜNYASININ EN BEĞENİLEN ŞİRKETİ BİR KEZ DAHA KOÇ HOLDİNG!

KOÇ HOLDİNG, CAPITAL DERGİSİNİN DÜZENLEDİĞİ İŞ DÜNYASININ EN BEĞENİLEN ŞİRKETLERİ ARAŞTIRMASI'NDA ÜST ÜSTE SEKİZİNCİ KEZ BİRİNCİLİK ÖDÜLÜNE LÂYIK GÖRÜLÜRKEN ARÇELİK İSE YEDİNCİ KEZ İKİNCİLİĞİNİ KORUDU.

Capital dergisinin 22 yıldır düzenlediği ve ekonomiye yaptıkları katkılarıyla, yenilikçilik performanslarıyla, sürdürülebilirlik karneleriyle ve hem çalışanlar hem müşteriler hem de toplum için yarattıkları değerlerle öne çıkan şirketleri ödüllendirdiği “En Beğenilen Şirketler” araştırmasının ödül töreni 20 Haziran’da gerçekleştirildi. Her yıl olduğu gibi bu yıl da iş dünyası temsilcilerinin yoğun katılımıyla gerçekleşen araştırmada, Koç Holding üst üste sekizinci kez “İş Dünyasının En Beğenilen Şirketi” olurken Arçelik ise yedinci kez ikinciliğini korudu. Ödülü, Capital ve Ekonomist dergileri Yayın Direktörü Sedef Seçkin Büyük’ün elinden alan Koç Holding CEO’su Levent Çakıroğlu, törende yaptığı konuşmada, Cumhuriyetle doğan ve onunla büyüyen bir Topluluk olduklarını vurgulayarak, “Kurucumuz merhum Vehbi Koç’un ‘Ülkem varsa ben de varım’ felsefesinden feyz alarak, bu felsefenin ışığında toplumsal kalkınma için her anlamda üzerimize düşeni büyük bir gayretle yerine getirmeye çalışıyoruz. Kurumsal yönetim anlamında da kuruluşumuzdan bu yana Vehbi Bey’in temellerimize koyduğu, samimiyetle taşıdığımız Koç’u Koç yapan değerler, bize rehberlik etmeye devam ediyor. Bu değerleri güncel ihtiyaçlar doğrultusunda zenginleştiriyoruz” dedi.

“İnsan kaynağımızı çağımızın ihtiyaç duyduğu yetkinliklerle donatıyoruz”

Küresel bir vizyonla değişime liderlik edecek bir kültüre sahip olmak amacıyla 2016 yılından bu yana büyük bir dönüşüm programı yürüttüklerini belirten Levent Çakıroğlu, “Bu projenin ana taşıyıcıları olarak dijital dönüşüm, inovasyon, kurum içi girişimcilik, çevik yönetim modeli, sıfır bazlı bütçeleme, karbon dönüşümü gibi çok önemli inisiyatifleri yürütüyoruz. Tabii, bütün bu dönüşümü gerçekleştirmek üzere de çok kıymetli insan kaynağımızı çağımızın ihtiyaç duyduğu yetkinliklerle donatıyoruz. Küresel liderler yetiştiriyoruz” diye konuştu.

“Gönüllü çalışma arkadaşlarımız büyük bir gayretle hâlâ çalışmalarını sürdürüyor”

Yaptığı konuşmada geçtiğimiz Şubat ayında gerçekleşen deprem felaketine de değinen Levent Çakıroğlu, “Topluluk

▲ Levent Çakıroğlu, ödülü Capital ve Ekonomist dergileri Yayın Direktörü Sedef Seçkin Büyük’ün elinden aldı.

olarak ilk andan itibaren öncelikle enkaz altından kurtarma faaliyetleri için arama kurtarma ekiplerimizi seferber ettik. 117 vatandaşımızı canlı kurtarmayı başardık. Devamında da acil ihtiyaçlar için sahada olduk. Barınma konusuna çözüm bulmak üzere de Adıyaman, Antakya, İskenderun, Kahramanmaraş ve Malatya’da 5 bin konteynerden oluşan yerleşim yerleri projelendirdik. Bu projelerimizi bu ayın sonu itibari ile tamamlıyoruz. Burada olabilecek konforlu yaşam alanlarını sağlarken, sosyal alanların da projelendirilmesine, gerçekleştirilmesine önem verdik, önceliklendirdik. Gönüllü çalışma arkadaşlarımız büyük bir gayretle hâlâ sahada bu çalışmaları sürdürüyorlar. Bütün bunları şunun için söylüyorum, bu bölgede hiç enerjimizi kaybetmeden aynı kararlılıkla hep birlikte çalışmaya devam etmemiz gerekiyor” dedi.

Capital dergisinin ekibine ve araştırmaya katılan tüm iş dünyası liderlerine teşekkür eden Levent Çakıroğlu, konuşmasını, “Bu gece ödül alan tüm şirketlerin yöneticilerini de içtenlikle tebrik ediyor, hepinizi sevgiyle selamlıyorum” sözleriyle sonlandırdı.

ULUSLARARASI MUSTAFA V. KOÇ SUALTI ARKEOLOJİ SEMPOZYUMU DÜZENLENDİ

ANADOLU KIYILARINDAKİ ARKEOLOJİK ZENGİNLİKLERİ KORUMAK VE KAMUOYUYLA PAYLAŞMAK ÜZERE ÇALIŞMALARINI YÜRÜTEN TINA TÜRKİYE SUALTI ARKEOLOJİSİ VAKFI, VAKFIN ONURSAL ÜYESİ MUSTAFA V. KOÇ'UN ANISINI YAŞATMAK ÜZERE ULUSLARARASI MUSTAFA V. KOÇ SUALTI ARKEOLOJİ SEMPOZYUMU'NU GERÇEKLEŞTİRDİ.

Sualtı arkeolojisi ve deniz kültürü alanında farkındalık yaratmayı, araştırmaları desteklemeyi ve koruma çabalarını teşvik etmeyi amaçlayan TINA Türkiye Sualtı Arkeolojisi Vakfı, çalışmalarına devam ediyor. Vakfın onursal üyesi Mustafa V. Koç'un anısını yaşatmak üzere gerçekleştirilen Uluslararası Mustafa V. Koç Sualtı Arkeoloji Sempozyumu'na ev sahipliği yapan Vakıf, bu alanda dünyanın önde gelen bilim insanlarını İstanbul'da bir araya getirdi. Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi'nde (ANAMED) düzenlenen sempozyumun açılış konuşmalarını TINA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Oğuz Aydemir, TINA Vakfı Kurucu Üyesi ve Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Caroline N. Koç ve TINA Vakfı Sempozyum Bilim Komitesi Başkanı Emekli Amiral Metin Ataç gerçekleştirdi.

"Sualtının büyüğü dünyası onu hep denize yakın tuttu"

Sözlerine "Sempozyum sayesinde sevgili Mustafa'yı, Mustafa yapan değerleri hatırlarken, sizlerin huzurunda kendisini bir kez daha anıyoruz" diyerek başlayan Caroline N. Koç, "Sevgili Mustafa yelken sporu, dalgıçlık ve sualtı fotoğrafçılığı ile yakından ilgiliydi. Sualtının büyüğü dünyası onu hep denize yakın tuttu. TINA Türkiye Sualtı Arkeoloji Vakfı kurucu ve onur üyesiydi. Türkiye'nin bu alandaki konumunun pekiştirilmesine ve sualtındaki kültürel zenginliklerin

▲ TINA Vakfı Kurucu Üyesi ve Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Caroline N. Koç

araştırılmasına yönelik çalışmaların geliştirilmesine çok inanıyordu. Sahip olduğu bu tutkuya beni ve kızlarımızı da dahil etti. Kızlarım ve ben, onun sayesinde dalmayı öğrendik" dedi.

Mustafa V. Koç'un anısını sonsuza dek yaşatacak

Sualtı arkeolojisi araştırmaları için bir araya geldiklerinde en büyük destekçilerinin Mustafa V. Koç olduğunu belirten TINA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Oğuz Aydemir, "Önümüzdeki yıl 25'inci yılını kutlayacak vakfımız, kuruluş ve hizmetlerine ilişkin öngörülen hedefleri ve taahhütleri başarıyla yerine getirdi. Gönüllü ve tamamen hayırseverlik temelinde faaliyet gösteren ekibimizle, hedeflerimize ulaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz" dedi. Vakfın hedeflerine ulaşmasında Vehbi Koç Vakfı'nın desteğin öneminin altını çizen Aydemir, "Bu alanda attığımız adımlar ve gerçekleştirdiğimiz projeler, Türkiye'nin sualtı arkeolojisindeki zenginliğini ortaya koymasının yanı sıra ülkemizi saygın bir konuma getirmiştir. Mustafa hayatı dolu dolu yaşayan, saygın, alçakgönüllü ve hayat dolu bir insandı. Bugünkü sempozyum gibi onun anısını sonsuza dek yaşatacak faaliyet ve girişimlerde bulunmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz" diye konuştu.

KOÇ HOLDİNG VE MICROSOFT TÜRKİYE GENÇLER İÇİN GÜÇLERİNİ BİRLEŞTİRİYOR

KOÇ HOLDİNG VE MICROSOFT TÜRKİYE, ÜLKEMİZİN BİLİŞİM SEKTÖRÜNDEKİ KÜRESEL REKABET GÜCÜNE KATKI SAĞLAMAK AMACIYLA “CTRL+ FUTURE” PROGRAMINI BAŞLATIYOR. MÜHENDİSLİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİ İLE YENİ MEZUN MÜHENDİSLER, CTRL+ FUTURE İLE YAZILIM GELİŞTİRME VE VERİ ANALİTİĞİ ALANLARINDA ÖZEL EĞİTİMLER ALIRKEN, KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETLERİNDE STAJ YAPMA İMKÂNINDAN DA YARARLANACAK.

Koç Holding dijital ekonomiyi desteklemek hedefiyle Microsoft Türkiye ile “Ctrl+ Future” programını hayata geçiriyor. Programa katılan mühendislik son sınıf öğrencileri ile yeni mezun mühendisler, Microsoft Türkiye’nin programa özel geliştirdiği online eğitimlerle yazılım geliştirme veya veri analitiği alanlarında uzmanlaşarak proje tasarlama imkânına sahip olacak. Programı başarı ile tamamlayan katılımcılar, Koç Topluluğu şirketlerinde staj yapma fırsatı yakalayacak. Dijital teknolojilerin sunduğu olanakların yanı sıra, bu olanakların ortaya çıkardığı yeni beceri setlerini ve iş kollarını yakından takip ettiklerini söyleyen Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörü Umut Günel, “CEO’muz Sayın Levent Çakıroğlu’nun liderliğinde sürdürdüğümüz kültürel dönüşümümüzün en önemli boyutlarından biri olan çevik dönüşüm kapsamında, şirketlerimizi ve organizasyonlarımızı geleceğin iş yapış şekillerine ve yönetim anlayışına bugünden hazırlıyor; çalışma arkadaşlarımızın yetkinliklerini artıracak gelişim programları sağlıyoruz. Bu programların yanı sıra, paydaşlarımızla birlikte hayata geçirdiğimiz projelerle, geleceğimiz olan gençlere çağın gereksinimlerine uygun bir şekilde kendilerini geliştirme ve kariyer yolculuklarında ihtiyaç duydukları donanımları kazanma fırsatı sunuyoruz. Bu kapsamda Microsoft Türkiye iş birliğinde başlattığımız Ctrl+ Future ile ülkemizin küresel rekabet gücünü artırmayı, bilgiye dayalı dijital ekonomiyi beslemeyi, genç yeteneklere yazılım geliştirme ve veri analitiği odaklı bir beceri seti kazandırmayı amaçlıyoruz” dedi.

Deprem bölgesindeki gençlere öncelik tanınacak

Kurumların yazılım geliştirme ve veri analitiği alanında önemli bir iş gücü ihtiyacı bulunduğunu vurgulayan Günel, şöyle konuştu: “Ctrl+ Future programı ile kurumların ihtiyaç duydukları bu alanlarda gençlerimizin donanım ve tecrübe kazanmalarını sağlamayı hedefliyoruz. Ülkemizin bu alandaki rekabet gücünü artıracak projemiz sayesinde doğru ve yetkin yeteneklere yatırım yaparak, Topluluğumuzu ikinci yüz yılına hazırlayacak iş gücümüzü zenginleştirmek ve içerisinde bulunduğumuz dijital dönüşümü hızlandırmak

da hedeflerimiz arasında yer alıyor” ifadelerini kullandı. Deprem felaketi sonrasında bölgede yaşayan ya da okuyan gençlerimize öncelik tanınacağını vurgulayan Günel, “Depremden kendisi ya da birinci derece yakınları etkilenen gençlerimiz, programa öncelikli katılabilecek.”

Yazılımcı veya veri analisti olmak isteyen gençler için büyük bir fırsat

Koç Holding ile yapılan iş birliğine ilişkin görüşlerini paylaşan Microsoft Türkiye Pazarlama ve Operasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Münir Kundakçı ise “Misyonumuz gereği teknolojinin her bireye ve her kuruma katkı sağlaması için çalışıyoruz. Bu program ile yazılımcı veya veri analisti olmak isteyen gençlerimizi yoğun bir eğitimle istihdam edilecek seviyeye taşıyarak, kariyerlerine nitelikli bir başlangıç yapmalarına destek olmayı hedefliyoruz” dedi. Kundakçı, “Dijitalleşen çalışma ortamı, teknoloji temelli iş modellerinin ve iş yapış biçiminin hızla gelişmesine ve çeşitlenmesine de zemin hazırladı. Bu proje ile gençlerimize istihdam sağlayacak beceriler kazandırırken aynı zamanda küresel arenada teknoloji sayesinde rekabet edecek şirketlerin yazılımcı açığını da kapatmayı hedefliyoruz” dedi.

ARÇELİK, YAZILIM GELİŞTİRİCİLER İÇİN OPENAI GPT İLE ENTEGRE YAPAY ZEKÂ PLATFORMUNU HAYATA GEÇİRDİ

TEKNOLOJİ ALANINDA ÖNCÜ VE YENİLİKÇİ UYGULAMALARI İLE ÖNE ÇIKAN ARÇELİK, YAZILIM GELİŞTİRİCİLER İÇİN YAPAY ZEKÂ PLATFORMU'NU (DEVELOPERS' AI PLATFORM) HAYATA GEÇİRDİ. OPENAI TARAFINDAN GELİŞTİRİLEN CHATGPT'NİN DE KULLANDIĞI GPT MODELLERİ İLE ENTEGRE OLAN PLATFORM, ARÇELİK'İN KENDİ ÖZEL BULUT ORTAMI ÜZERİNDEKİ YAPAY ZEKÂ UYGULAMASINDAN EN YÜKSEK VERİ KORUMA STANDARTLARI İLE YARARLANABİLME İMKÂNINI SUNUYOR.

Lider ev teknolojileri şirketi Arçelik, öncü uygulamalarına bir yenisini ekleyerek, global olarak bünyesindeki tüm geliştiricilerin yararlanabileceği Yazılım Geliştiriciler için Yapay Zekâ Platformu'nu (Developers' AI Platform) hayata geçirdi. Yazılım geliştirirken, yapay zekâ ile etkileşimini en üst düzeye çıkararak etkin ve verimli bir şekilde kullanım sağlamayı hedefleyen platform, Arçelik bünyesinde küresel ölçekte yazılım geliştiren herkese sunuluyor. Arçelik'in faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde kullanıma açılan platformun, yapay zekânın iş süreçlerine entegrasyonu konusunda önemli bir adım olduğunu vurgulayan Arçelik Strateji ve Dijitalleşmeden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Utku Barış Pazar, "Yapay zekâ sayesinde inovasyon ve verimlilikte daha önce görülmemiş seviyelere ulaşmak

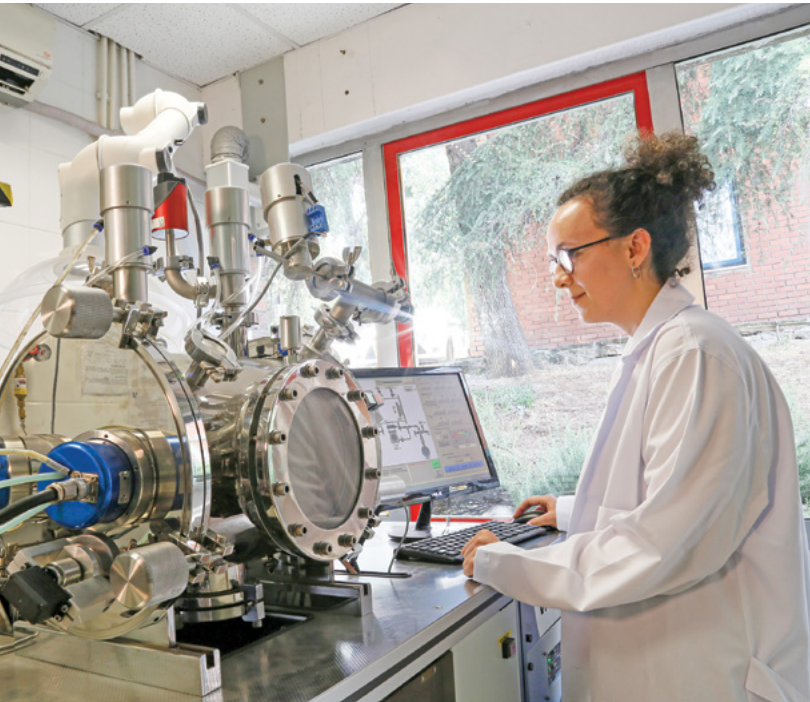
mümkün olacak. Goldman Sachs Research'e göre yapay zekâ alanındaki atılımlar, küresel GSYİH'da yüzde 7'lik bir artış sağlayabilir. Arçelik olarak bu büyük dönüşümün sadece bir parçası değil, öncüsü olma hedefiyle çalışıyoruz" dedi.

Ürünün pazara sürüm süresini yüzde 20 oranında geliştiriyor

Hayata geçirdikleri platformun yazılım geliştiriciler için verimliliği yüzde 25 oranında artırırken, kodlama süresini yüzde 40 oranında hızlandırdığına dikkat çeken Utku Barış Pazar, şöyle devam etti "Sunduğumuz platform böylece ürünün pazara sürüm süresini de yüzde 20 oranında geliştirecek. Yazılım geliştirme süreçlerinin pek çok aşamasında verimliliği artırmasının yanı sıra ekiplerimizin inovasyon kabiliyetinin de katlanarak büyümesini sağlayacak. Sadece yazılım alanında değil, tüm çalışma arkadaşlarımızın da yapay zekânın sunduğu imkânlardan yararlanmasını destekliyoruz. Bu platform, ürün testinden akıllı tüketici çözümlerine; tedarik zinciri, üretim ve ürün portföyü gibi birçok alandaki yapay zekâ platformlarının ilki olacak."

GPT 3.5 ve GPT 4.0 entegrasyonu

Arçelik'in Yazılım Geliştiriciler için Yapay Zekâ Platformu kod ve parçacıklarla çalışmak için özel olarak tasarlanmış, üretkenliği ve kod iş birliğini artıran kullanıcı dostu bir ara yüze sahip. Şirketin kendi bulut ortamında yer alan platform, GPT 3.5 ve GPT 4.0 entegrasyonu ile, geliştirme süreçlerini iyileştirirken, veri gizliliği ve koruması standartlarını da en üst düzeye çıkarıyor. Platform, yazılım geliştirme ile sınırlı kalmadan, farklı iş alanlarına da hızlı ve kolay bir şekilde genişletilebilecek şekilde tasarlandı. Arçelik ayrıca küresel ölçekte sürdürdüğü "AI Champions" programı ve eğitim içerikleriyle insan kaynakları, pazarlama ve endüstriyel tasarım gibi çeşitli bölümlerdeki çalışanlarının, bayilerinin ve yetkili servislerinin yapay zekâ alanındaki yetkinliklerinin gelişimini destekliyor.

OTOKOÇ OTOMOTİV'DEN MOBİLİTE TEKNOLOJİLERİ GİRİŞİMİ YATIRIMI

Otokoç Otomotiv yenilikçi ve teknoloji tabanlı girişimlere yatırım yapma stratejisi çerçevesinde verimli sürüş çözümleri geliştiren iUGO'ya 1 milyon ABD doları yatırım yaptı. Bu yatırım, iUGO'nun gelişim hızını yükseltmesinin yanı sıra Otokoç Otomotiv'in dokuz ülkedeki 400'e yakın hizmet noktasını kapsayan geniş ağıyla mobilitede liderliğini sürdürmesine katkı sağlayacak. Yerli bir girişim olarak güvenli ve verimli sürüş çözümlerine gelişmiş teknolojiyle yepyeni bir anlayış getiren iUGO, araç telemetrisi teknolojileri konusunda çözümler geliştiriyor. Otokoç Otomotiv Lideri İnan Ekici, dijital hizmetlerin otomotiv değer zincirinin yüzde 30-40'ını kapsayacağını öngördüklerini belirterek, "Otokoç Otomotiv olarak, mobilitede satış, servis, araç paylaşımı, bireysel ve filo kiralama alanlarında verdiğimiz nitelikli hizmetleri günümüz trendlerine uyumlu olarak genişletmek stratejik önceliklerimiz arasında yer alıyor. Bu doğrultuda akıllı hareketlilik, elektrifikasyon, bağlantılı ve otonom araç teknolojileri, perakende teknolojileri, mobilitede müşteri deneyimi ve sürdürülebilirlik konularını odağımızda

tutuyoruz. Gelecekte stratejik iş birliklerine dönüşebilecek potansiyele sahip girişimlere destek veriyoruz. Tohum veya erken aşama seviyesinde olan, yenilikçi tabanlı girişimleri destekleme stratejimiz çerçevesinde gerçekleştirdiğimiz iUGO yatırımı, mobilité dünyasının gelişimindeki öncülüğümüzü de pekiştiriyor."

FORD TRUCKS'TAN ÇİFT YAKITLI HİDROJEN KAMYONLARINA DÖNÜŞÜM HAMLESİ

Ford Otosan'ın global markası Ford Trucks ve CMB.TECH, ulaşım endüstrisinin daha çevreci alternatiflere geçişinde kritik rol oynayacak bir iş birliğine adım attı. CMB.TECH, hidrojen alanındaki bilgi ve uzmanlığını kullanarak Ford Trucks kamyonlarının çift yakıtlı hidrojen

kamyonlarına dönüştürülmesinden sorumlu olacak. Araçların dönüşümü, dizel motor sisteminde herhangi bir değişikliğe gerek duymadan, CMB.TECH'in hidrojen enjeksiyon sisteminin motora montajı, hidrojen tanklarının ise araç kabini arkasına montajı ile gerçekleştirilecek. Çözümün pratikliği ise ticari anlamda hızlı ve kolayca ölçeklendirilmeye imkân sağlayacak. Çift yakıt teknolojisi kısa vadeli bir çözüm olsa da bu iş birliği hidrojenle çalışan kamyonların Avrupa ve diğer kıtalarda kullanılmasını mümkün kılacak ve mono-yakıtlı hidrojen içten yanmalı motorlar ile FCEV (Yakıt Hücreli Elektrikli Araç) teknolojilerinin daha yaygın olarak benimsenmesinde önemli bir adım olacak.

Ford Trucks Batı Avrupa Uluslararası Pazarlar Direktörü Burak Hoşgören, tek-yakıtlı hidrojen içten yanmalı motorlar ve FCEV'ler üzerinde çalıştıklarını belirterek, CMB.TECH ile çift yakıt çözümüne ilişkin bu ortaklığımız, devam eden çalışmalarımız için önemli bir referans olacaktır" dedi.

YAPI KREDİ'YE 580 MİLYON DOLARLIK SOSYAL SENDİKASYON KREDİSİ

Yapı Kredi, yılın ilk yarısında 21 ülkeden 35 bankanın katılımı ile 580 milyon ABD doları sosyal sendikasyon kredisi sağladı. Yapı Kredi'nin imzaladığı ilk sosyal sendikasyon kredisi, depremden etkilenen illerdeki müşterilerin dış ticaret işlemlerinde kullanılacak. Yapı Kredi CEO'su Gökhan Erün, sağladıkları 580 milyon dolarlık sosyal sendikasyon kredisiyle ülke ekonomisine ve Yapı Kredi'ye duyulan güveni bir kez daha teyit ettiklerini söyledi. Erün, yaptığı açıklamada, şu değerlendirmede bulundu: "Hepimizi derinden etkileyen depremin yaralarını sarmak için Yapı Kredi olarak ilk günden itibaren var gücümüzle çalışıyoruz. Bu zorlu dönemde imza attığımız ilk sosyal temalı sendikasyon kredimizle, ülkemiz ekonomisine 580 milyon dolar destek sağlayacağız. Sosyal sendikasyon olarak sağladığımız bu kaynak, deprem felaketinden etkilenen illerdeki müşterilerimizin dış ticaret finansmanına yönlendirilecek. Böylece gücümüzü aldığımız ülkemiz ekonomisine değer katmayı sürdüreceğiz." Yapı Kredi'nin, 201,5 milyon ABD doları ve 353,4 milyon Euro olmak üzere iki ayrı döviz cinsinden sağladığı kredinin

vadesi 367 gün, toplam maliyeti ise sırasıyla SOFR + yüzde 4,25 ve Euribor + yüzde 4,00 oldu. Sendikasyon kredisinin ortak koordinatörlüğünü Abu Dhabi Commercial Bank ve Emirates NBD; sürdürülebilirlik koordinatörlüğünü Standard Chartered Bank ve Sumitomo Mitsui Banking Corporation; aracılığını ise Abu Dhabi Commercial Bank üstlendi.

TÜPRAŞ, WATER EUROPE ÜYESİ İLK TÜRK SANAYİ ŞİRKETİ OLDU

Türkiye'nin enerji ihtiyacının önemli bir kısmını karşılayan Tüpraş, su verimliliği alanında önemli çalışmalara imza atmaya devam ediyor. Su verimliliği ve atık su geri kazanım çalışmalarıyla sürdürülebilir su yönetimine odaklanan Türkiye'nin en büyük sanayi şirketi, küresel su ekosisteminin güçlenmesine katkı sağlayacak yeni bir adım atarak, su yönetiminde iş birlikleri aracılığıyla yeni teknolojileri kullanmak amacıyla Avrupa su pazarının lider paydaş kuruluşu Water Europe üyesi oldu. Tüpraş Genel Müdürü İbrahim Yelmenoğlu, tüm iş süreçlerinde sınırlı bir kaynak olan suyun verimli kullanımına büyük önem verdiklerini belirterek, "Türkiye'nin enerjisini üretirken, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın rehberliğinde, topluma ve çevreye karşı sorumlu bir anlayışla hareket ediyoruz. Yaşam için hayati öneme sahip suyun her damlasına değer veren bir şirket olarak, üretim süreçlerimizi geliştiriyoruz. Stratejik Dönüşüm Planımız

kapsamında ham su tüketimi ve atık su deşarjını en aza indirmeyi amaçlıyoruz. Son 10 yılda tüm rafinerilerimizde 175 milyon metreküp atık suyu geri kazanarak yeniden kullandık. Bir başka deyişle yaklaşık 2,5 milyon kişinin bir yıllık su tüketimine eşit miktarda su tasarruf ettik" dedi. Water Europe üyeliğinin, Tüpraş'ın su yönetiminde süregelen istikrarlı çalışmalarının bir sonucu olduğunu belirten Yelmenoğlu sözlerini şöyle sürdürdü: "Avrupa su pazarının lider paydaş kuruluşu Water Europe'a katılan ilk Türk sanayi kuruluşu olmaktan mutluluk duyuyoruz. Water Europe, alanında en önemli sektörel oluşumların başında geliyor. Su konusunda Avrupa politikalarına ve destek programlarına yön vermek, proje konsorsiyumları oluşturmak, üyelerine yenilikçi çözümlerini pazara sunma fırsatı vermek, dijital dönüşüm, su kalitesi, su ve döngüsel dönüşüm gibi birçok alanda çalışmalar yürütüyor. Tüm açılardan, üyeliğimizin sürdürülebilirlik hedeflerimiz için önemli bir değer yaratacağına inanıyoruz."

SETUR'UN ULUSLARARASI ARENADAKİ İLK DUTY FREE MAĞAZASI KÖLN-BONN HAVALİMANI'NA AÇILDI

TÜRKİYE'NİN İLK DUTY FREE MARKASI SETUR DUTY FREE'NİN ULUSLARARASI ARENADAKİ İLK MAĞAZASI KÖLN-BONN HAVALİMANI'NDA AÇILDI. ALMANYA'NIN EN İŞLEK HAVALİMANLARI ARASINDA BULUNAN KÖLN-BONN HAVALİMANI'NIN DUTY FREE VE DUTY PAİD OPERASYONLARINI YÖNETECEK OLAN SETUR, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE DAİR UYGULAMALARI, MÜŞTERİ DENEYİMİNİ ODAĞA ALAN MİMARİ YAKLAŞIMI VE DİJİTAL ÇÖZÜMLERİ İLE TÜM MİSAFİRLERİNE FARKLI BİR ALIŞVERİŞ DENEYİMİ YAŞATAÇAK.

Duty Free işletmeciliğinde Türkiye'nin lider ve en yaygın markası Setur Duty Free, Köln-Bonn Havalimanı'ndaki Duty Free mağazası faaliyete geçti. Setur Duty Free, yılda 150 farklı noktada binlerce uçuşa ve 12,4 milyon yolcuya ev sahipliği yapan havalimanının iki terminalinde yaklaşık 1.500 metrekarelik satış alanının duty free ve duty paid (gümrük vergisi ödenmiş) operasyonunu 2030 yıl sonuna kadar yürütecek. İlk adım olarak Terminal 1'de 900 metrekarelik mağazası ile hizmet vermeye başlayan Setur Duty Free, kısa süre içerisinde Terminal 2'deki 600 metrekarelik mağazasını da hizmete açacak. Mimari olarak "premium duty free" konseptinde ve "açık pazar alanı" tarzında tasarlanan mağazada, Köln-Bonn Havalimanı yolcularının deneyimini odağa alan satış alanları bulunuyor. Modern mimarisi ile dikkat çeken satış alanları, Köln ve Bonn'un kültürel, renkli yaşam tarzını yansıtıyor. Sürdürülebilir ve geri dönüşümlü yüzey malzemelerinin kullanıldığı mağazada, müşteri deneyimini artıracak dijital çözümler de entegre ediliyor. Türkiye, İspanya ve İtalya ağırlıklı olmak üzere 150 farklı noktaya uçuşun gerçekleştiği böylesine önemli ve yoğun bir havalimanında mağazacılık deneyimini dijitalleştirerek, veri analizini kullanarak müşteri deneyimini artıracak ve buradaki potansiyeli en üst seviyede açığa çıkaracak dijital uygulamalarla alışveriş deneyimi zenginleştiriliyor.

"Köln-Bonn Havalimanı'nın 2050'de iklim-nötr olma hedefine katkı sağlayacak."

Setur CEO'su Ahmet Sönmez, Setur Duty Free'nin uluslararası arenadaki fırsatları önceliklendirdiği, aynı zamanda da Türkiye'de mağazaların genişletilmesi ve zenginleştirilmesine odaklanılan yeni bir dönem içerisinde olduklarını belirterek, şunları söyledi: "Setur Duty Free ihale sürecini başarıyla tamamladığı yurt dışındaki ilk yatırımını 1 Haziran 2023 itibarıyla faaliyete geçirdi. Şirketimiz, Köln-Bonn Havalimanı'nın Duty Free operasyonlarını 7,5 yıllığına yöneteceği yepyeni bir dönemi başlatırken aynı zamanda uluslararası arenaya da güçlü bir giriş yaptı. İhale sürecinde, ortaya koyduğumuz sürdürülebilirliği ve dijitalleşmeyi

birleştiren yaklaşımımız bizi ön plana çıkarmıştı. Bu yaklaşımımız doğrultusunda tüm mağaza alanlarımızı sürdürülebilir malzemelerle tasarladık. Köln-Bonn Havalimanı'nın 2050 yılında iklim-nötr olma hedefine katkı sağlayacak bu yaklaşımın yanı sıra dünyanın dört bir yanından gelen misafirlerimizin hayatlarına kolaylık katacak dijital uygulamalarımızı da satış alanlarımıza entegre ettik. Köln-Bonn Havalimanı'nda fark yaratacak anlayışımızdan aldığımız güç ile küresel ölçekte yeni olanakları gözden geçirmeye ve Setur Duty Free'yi kendi alanında küresel bir oyuncuya dönüştürmeye devam edeceğiz."

Flughafen Köln/Bonn GmbH Başkanı ve CEO'su Thilo Schmid ise "Yeni tasarlanan Duty Free alanı hem misafirlerimizin alışveriş deneyimlerini zenginleştirmek hem de havalimanında geçirdiği süre boyunca sunduğumuz hizmet kalitemizi daha da artırmak adına bir kilometre taşı niteliğinde. Bu yenilikçi konsepti ekibimizle birlikte mükemmel bir şekilde hayata geçiren uluslararası bir ortak bulduğumuz için çok mutluyuz" açıklamasını yaptı. Köln/Bonn GmbH CFO'su Torsten Schrank de "Setur'un ilk Avrupa lokasyonu olarak Köln Bonn'u seçmiş olmasından gurur duyuyoruz. Setur'un modern alışveriş deneyimi sunan yeni Duty Free mağazası, terminaldeki ziyaretçi karşılama konsepti yaklaşımımızla mükemmel bir şekilde uyuyor" dedi.

AYGAZ, “W-ENERGY FOR EQUALITY” İLE 30 BİNDEN FAZLA KADINA ULAŞTI

AYGAZ TARAFINDAN TEKNOLOJİ VE İNOVASYONDA CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN SAĞLANMASINA YÖNELİK TAAHHÜTLERİ KAPSAMINDA HAYATA GEÇİRİLEN “W-ENERGY FOR EQUALITY” PROGRAMININ İLK DÖNEMİ TAMAMLANDI. PROGRAM KAPSAMINDA HÂLİHAZIRDA DEVAM EDEN ÜÇ FARKLI PROJEYLE 30 BİNİ AŞKIN GENÇ KADIN YETENEĞE EĞİTİM DESTEĞİ VE GİRİŞİMCİLİK YOLCULUKLARINDA GELİŞİM İMKÂNI SUNULDU.

Koç Topluluğu’nun, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi Nesiller Boyu Eşitlik Forumu kapsamında başlattığı teknoloji ve inovasyonda eşitlik seferberliğinin ardından bu alandaki beş yıllık hedeflerini açıklayan Aygaz, taahhütleri doğrultusundaki ilk adımını “Enerjimiz senin için, enerjimiz gelecek için” mottosuyla başlattığı “W-Energy For Equality” programıyla attı. “W-Energy For Kids”, “W-Energy For Technology”, “W-Energy For Innovation”, “W-Energy For Future” projeler olmak üzere dört adımdan oluşan programla toplamda 100 bin kız çocuğu ve kadına ulaşılması hedefleniyor.

Aygaz, W-Energy For Technology kapsamında İsviçre merkezli, dijitalleşme ve yapay zekâ alanında gençleri ve özellikle kadınları ücretsiz bir şekilde eğitmeyi hedefleyen global bir sosyal sorumluluk projesi olan 10million.AI ile iş birliği yapıyor. Bu iş birliğiyle üç yılda 80 bin kadının bu konularda eğitilmesi ve dijital farkındalığının artırılması hedefleniyor. İlk yılı tamamlanan projede 17 bin 655 kadın bootcamp ve ücretsiz eğitimlerden faydalandı.

Aygaz ve LEARNECO iş birliğinde gerçekleştirilen W-Energy For Innovation projesi ise kadınları teknoloji ve inovasyon yolculuğuna çıkarıyor, birbirinden farklı eğitim ve mentorluk programlarıyla kadınları girişimcilik yolculuklarında

profesyonel olarak destekliyor. Proje kapsamında toplam 209 üniversitenin 159’undan başvuru alınarak, 200’den fazla sivil toplum, dernek, öğrenci organizasyonu ve belediye ile iş birliği yapıldı. Böylece bugüne kadar toplam 9 bin 800 kadına ulaşıldı. İleri Seviye Girişimci Yetiştirme Programı’nda sene boyunca gerçekleştirdikleri projelerle dereceye giren yedi ekipte toplam 30 genç kadın, hackathon içerisinde yarışma sürecine dahil oldu. Birinci olan ekip “TÜPMAT”, Aygaz bünyesinde dört aylık kuluçka programı, ikinci olan ekip “GAZMO”, Aygaz bünyesinde iki aylık hızlandırma programına kabul edildi. Üçüncü olan ekip “AlMatch” ve dördüncü olan ekip Geleceğe Yön Verenler” ise Aygaz bünyesinde bir aylık yaz stajı programına katılma fırsatı kazandı.

Aygaz ve LEARNECO iş birliğinde gerçekleştirilen W-Energy For Future projesiyle de mentor olarak yetiştirilecek kadınların lisede öğrenim gören kız öğrencilere teknoloji ve inovasyon alanıyla ilgili bölümlere, mesleklere, kariyer fırsatlarına dair mentorluk vermesi ve kız öğrencilerin üniversite tercihlerini yaparken teknoloji ve inovasyon alanlarına yönelik daha cesaretli tercihler yapabilmesi hedeflendi. Projenin ilk döneminde 189’ü mentor olmak üzere 3 binden fazla kadına ulaşıldı.

SOSYAL GİRİŞİM İSTANBUL PROJESİ'NDE “PARTNERUP” İLE 20 GİRİŞİME DESTEK

KOÇ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL ETKİ FORUMU VE İSTANBUL KALKINMA AJANSI'NIN DESTEĞİ, VEHBİ KOÇ VAKFI VE SOSYAL İNOVASYON İNİSİYATİFİ DERNEĞİ'NİN ORTAKLIĞIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN SOSYAL GİRİŞİM İSTANBUL PROJESİ'NİN EN ÖNEMLİ AYAKLARINDAN “PARTNERUP HIZLANDIRMA PROGRAMI” TAMAMLANDI. İSTANBUL'DA FAALİYET GÖSTEREN SOSYAL ETKİ ODAKLI GİRİŞİMLERLE ÖZEL SEKTÖR ARASINDA KÖPRÜLER KURMAYI AMAÇLAYAN PROGRAMDA FARKLI ALANLARDAN 20 GİRİŞİM DESTEKLENDİ.

Sosyal Girişim İstanbul Projesi'nin en önemli ayaklarından olan PartnerUp Hızlandırma Programı'nın kapanış etkinliğine, dünyada 5 kıtada 60'ın üzerinde ülkeye yayılan, 20 binin üzerinde üyeye sahip küresel bir sosyal girişimcilik ağının İstanbul ayağı olan “Impact Hub İstanbul” ev sahipliği yaptı. İstanbul'da faaliyet gösteren sosyal girişimlerin etki kapasitelerini artırmayı ve özel sektörle sürdürülebilir bağlar kurmalarını hedefleyen, sosyal girişimlerle kurumsal şirketler arasında köprüler kuran projenin son etkinliğine, Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu'ndan Yönetici Direktör Dr. Gonca Ondan, Vehbi Koç Vakfı Özel Projeler Yöneticisi Seçil Kınay Yılmaz ve Impact Hub Kurucu Ortağı Semih Boyacı da katıldı. Etkinlikte, sosyal girişimcilik ekosisteminin gelişmesi için proje kapsamında atılan somut adımlar ve iş birliği hikâyeleri paylaşıldı. Sosyal etki yönetimi eğitimlerini tamamlayarak farklı kademelerde etkilerini ölçme ve yönetme becerisine ulaşan tüm PartnerUp girişimlerine etkinlik sonunda Sosyal Etki Yönetimi Sertifikası verildi. Bu sertifikayla, sosyal

girişimlerin yatırımcıya sağladıkları verilerin güvenilir bir standarda oturtulabilmesi hedefleniyor. Hızlandırma programı çerçevesinde düzenlenen networking etkinlikleriyle sosyal girişimler programa dahil olan özel sektör kuruluşlarıyla tanışma ve iş birliği yapma fırsatı yakaladı. Toplamda 37 özel sektör kurumunun dahil olduğu programda 12 iş birliği kuruldu.

Türkiye'ye özgü bir sosyal etki raporlama standardı oluşturulması hedefleniyor

İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle, Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu, Vehbi Koç Vakfı ve Sosyal İnovasyon İnisiyatifi Derneği ortaklığında yürütülen Sosyal Girişim İstanbul; sosyal etki odaklı girişimlerin etki ölçümleme, yönetme, pazara erişim ve kurumsal iş birlikleri geliştirme konularında kapasitelerini artırmak üzere çalışıyor. Bu kapsamda, İstanbul merkezli sosyal girişimlerin etki odaklı düşünerek yenilikçi çözümler üretmeleri, yatırım almayı kolaylaştırıcı süreçleri

deneyimleyerek uzun soluklu iş birlikleri gelişmesi amaçlanıyor. Sosyal Girişim İstanbul Projesi kapsamında ayrıca, sosyal girişimcilik ekosisteminin farklı paydaşlarının görüşleri ve Social Value International, SDG Impact Standards, International Financial Reporting Standards Foundation- IFRS gibi uluslararası kabul gören örnekler de dikkate alınarak sosyal girişimcilik alanında Türkiye'ye özgü bir sosyal etki raporlama standardı oluşturulması hedefleniyor.

◀ Eyüp'ten İstanbul ve Haliç görünümü (19. yüzyıl) Michel-François Préault veya Préaulx

“AZİZ İSTANBUL” SERGİSİ GALATA RUM OKULU’NDA ZİYARETÇİLERLE BULUŞUYOR

RESTORE EDİLEN GALATA RUM OKULU’NUN AÇILIŞI “AZİZ İSTANBUL” SERGİSİ İLE GERÇEKLEŞTİ. GALATA RUM İLKOKULU VAKFI’NIN EV SAHİPLİĞİNDE, VEHBI KOÇ VAKFI (VKV) İLE ATHANASIOS VE MARİNA MARTINOS VAKFI’NIN (AMMF) DESTEKLERİYLE DÜZENLENEN SERGİDE, AMMF VE SADBERK HANIM MÜZESİ KOLEKSİYONU’NDAN İSTANBUL TEMALİ ESERLER YER ALIYOR.

Galata Rum Okulu’nda yer alan “Aziz İstanbul” sergisinin açılış töreni Fener Rum Patriği I. Bartholomeos, Athanasios ve Marina Martinos Vakfı (AMMF) Kurucuları Athanasios Martinos ve Marina Martinos, Galata Rum İlkokulu Vakfı Başkanı Meri Komorosano, Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Semahat Arsel ve Koç Holding üst yönetiminin katılımıyla gerçekleştirildi. AMMF sanat danışmanı Dr. Fani-Maria Tsigakou ve Sadberk Hanım Müzesi Müdürü Hülya Bilgi’nin küratörlüğünde düzenlenen sergide, AMMF koleksiyonlarından 18. ve 19. yüzyıldan Avrupalı ressamların İstanbul’u resmettiği yağlıboya ve suluboya tablolar ile Vehbi Koç Vakfı Sadberk Hanım Müzesi koleksiyonundaki, aynı dönemde İstanbul’daki atölyelerde kiliseler için imal edilen gümüş ve sedef eserler yer alıyor.

Resimler Avrupalı ressamların İstanbul’a duyduğu hayranlığı gözler önüne sererken, gümüş ve sedef eserler şehrin kendisinin harikulade eserler üreten bir sanatsal yaratıcılık kaynağı olduğunu gösteriyor. Avrupalı sanatçıların eserleri

18. ve 19. yüzyılların görkemli İstanbul’unun büyüleyici bir panoramasına hayat verirken, aynı dönemde şehirdeki kiliseler için üretilen eserler de şehrin kozmopolit karakterini yansıtıyor. Restore edilen Galata Rum Okulu’nun açılışı onuruna düzenlenen “Aziz İstanbul” sergisi, 12 Kasım 2023 tarihine kadar ziyarete açık kalacak.

İstanbul’un çok yönlülüğü ve cazibesi

Serginin küratörlerinden Sadberk Hanım Müzesi Müdürü Hülya Bilgi, Vehbi Koç Vakfı’nın Türkiye’nin ilk özel müzesi olarak ziyarete açtığı Sadberk Hanım Müzesi’nin MÖ 6000’den başlayarak Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerini kapsayan bir zaman yelpazesinde, Anadolu topraklarına yerleşmiş çeşitli uygarlıklara ait seçkin eserlerden oluşan geniş bir koleksiyona sahip olduğunu belirterek, “Müze bu eserleri zaman zaman farklı temalar çerçevesinde düzenlenen sergiler aracılığıyla sanatseverlerle buluşturuyor. ‘Aziz İstanbul’ sergisi sayesinde ziyaretçiler, İstanbul’un 18. ve 19. yüzyıllardaki çok yönlülüğünü ve cazibesini birebir deneyimleyecekler” açıklamasını yaptı.

Setur Extra dünyası kapılarını açtı!

Her seyahatte kazandıran
sadakat programımız Setur Extra,
müşterilerimizin hizmetinde!

Setur Extra ile herkesin hayatına
daha çok seyahat katmaya
ve hayatları zenginleştirmeye
devam ediyoruz.

Sen de üye ol, **500 TL** indirim
kuponuyla kazanmaya başla.

Seyahatin
Kazandıran Programı
Setur extra

500 TL indirim kuponu kullanım koşulları için Setur web sitesini ziyaret ediniz.

ABD-Çin rekabetinde “Küresel Güney” kilit rol mü oynuyor?

Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ziya Öniş, Çin’in yükselişte olduğu yeni dünya düzenini “Batı sonrası dünya” olarak nitelendiriyor. ABD ile Çin arasında oyunun kuralları yeniden belirlenirken, üçüncü cephedeki “Küresel Güney” diye adlandırılan Türkiye ile beraber, birçok Latin Amerika, Afrika, Orta Doğu ülkesi ise yeni dünya düzeninde taraf tutmak istemiyor.

RÖPORTAJ: İLK NUR EŞSİZ

ABD ve Çin arasındaki mücadelenin ön plana çıktığı yeni küresel politik ve ekonomik resimde, üç ayrı kutuptan söz etmek mümkün. Bir tarafta ilişkileri sıklaşan Rusya-Çin, bir tarafta ABD-Avrupa, diğer tarafta da Hindistan, Pakistan ve Türkiye gibi ülkelerin de aralarında bulunduğu, “Küresel Güney” olarak adlandırılan, gelişmekte olan ülkeler konumlanıyor. Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ziya Öniş ile küresel pandemi ve Rusya’nın Ukrayna’ya saldırısı derken ABD-Çin ekseninde değişen dünya düzenini konuştuk.

2022’deki G20 zirvesinde Biden-Jinping görüşmesi sonrası belli bir düzleme oturtulan ilişkiler, Şubat 2023’te ortaya çıkan casus balon kriziyle yeniden gerildi ve ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken’in Pekin’e yapacağı geziyi iptal etmesiyle sonuçlandı. Rusya-Çin görüşmesiyle dış politika ısındı. ABD-Çin ilişkilerinde neler oluyor?

Tarihsel bir perspektifle bakarsak, 2000’lerin başından itibaren dünya ekonomisinde Çin’in çok ciddi bir yükselişi var. Çin’in dışa açılma, dünya ekonomisine entegre olma süreci, 1970’lerin sonunda, 1980’lerin başında başlıyor. Çin’in yükselişinin ivme kazanması 2000’li yıllarda oluyor. 2008-2009 küresel finans krizi de “Batı” ile yükselen ekonomiler arasındaki dengeyi daha da değiştiriyor. Çin daha da güçlenmeye başlıyor. Zaten 2008-2009 yılları bir dönüm noktası; artık G20 önem kazanmaya başlıyor.

Küresel G20’ye baktığınız zaman içinde G7 ülkeleri de var. Ama G7’nin dışında yükselen ülkeler ilk defa ciddi bir şekilde temsil edilmeye başlıyor. Bunların arasında Türkiye de var. 2013’te Şi Jinping’in Çin Devlet Başkanı olması da bir başka önemli dönüm noktası. Şi aslında o zamana kadar temkinli bir şekilde yükselen Çin’i önemli bir aktör olarak gündeme getirmeye başlıyor. Çin artık kendini sadece yükselen bir güç olarak değil, ABD ile rekabet edebilecek, ileride hegemon olabilecek bir ülke olarak görüyor. Bu nedenle Şi Jinping dönemi çok önemli.

2013 yılında başlayan ve 2014-2015 itibarı ile Çin’i daha görünür kılan Çin’in mega projesi İpek Yolu Projesi’nden söz etmek gerek. Artık Çin, kendini çok daha özgüvenli bir lider ülke konumunda görüyor. Çin’in yükselişinden giderek rahatsız olan bir ABD var. Donald Trump’ın başkanlık döneminde ilk defa Çin’e karşı ciddi birtakım yaptırımlar, korumacılık eylemleri uygulanmaya başlıyor. Biden yönetimi, Trump yönetiminden oldukça farklı birçok konuda ama mesela Çin’e karşı tutum, Çin’i sınırlama stratejisi ve korumacılığın devamı açısından aslında bir süreklilik arz ediyor. Son yıllarda giderek artan ticaret ve teknoloji alanında bir rekabet görüyoruz. Ek olarak son dönemde ciddi jeopolitik tansiyon artışları ve özellikle Tayvan üzerinden de sıcak bir çatışma olma ihtimali ortaya çıkıyor. Artık rahatlıkla yeni bir “Soğuk Savaş” döneminde olduğumuzu söyleyebiliriz. Burada bir dönüm noktası da Rusya’nın Ukrayna’ya saldırısı. Bu savaş, Batı bloğunda

bir birleşmeye neden oldu. Bunu uluslararası hukukun ihlali olarak gördüler. NATO'nun tekrar bir canlanma sürecinden geçtiğini görüyoruz. Daha önce sorunlar yaşayan Avrupa Birliği-ABD ilişkilerinde bir toparlanma oldu. Fakat aynı zamanda da Rusya'yla Çin daha da yakınlaştı. Çin, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın en büyük kazananı. Çin, bu süreçten güçlenerek çıktı. Savaş, Rusya'yı da bir miktar zayıflattı.

"BATI SONRASİ DÜNYA"

Şu anda oluşan dünya düzenine baktığımızda, çok boyutlu, çok taraflı bir düzene doğru gidiyoruz. Ben yeni dünya düzenini "Batı sonrası dünya" post-liberal bir düzen olarak niteliyorum. ABD hegemonyasında liberal uluslararası düzen, 1945 sonrasında kurulmuştu. Sovyetler Birliği'nin çökmesi, 1989'dan sonra Çin'in de dünya ekonomik sistemine entegre olmasıyla birlikte bu liberal uluslararası düzen 1990'lı yıllarda, 2000'li yılların ilk bölümünde doruk noktasına ulaştı. Fakat son dönemlerde Çin'in yükselişiyle birlikte liberal uluslararası sisteme karşı ciddi birtakım meydan okumalar ortaya çıkıyor. Liberal uluslararası dünya düzeninin ciddi bir şekilde tartışıldığı, Batı'nın artık eski hâkimiyetinin olmadığı, göreceli olarak gücünün zayıfladığı bir dünya içindeyiz.

Burada özellikle vurgulamak istediğim bir eksen, hâlâ o liberal düzeni savunan G7+ diyebileceğimiz ABD, Avrupa Birliği; diğer tarafta da Japonya, Güney Kore, Avustralya gibi gelişmiş demokrasiler var. Bunlar hem ekonomik stratejileri hem demokrasiye olan inançları itibarıyla liberal düzeni savunuyor. Bunun karşısında şimdi çok güçlü otoriter kapitalizmi savunan bir Çin-Rusya eksenini var. Bunlar da dünya ekonomisine entegre olmuş durumda. Fakat rejimleri Batı'daki rejimlerden

çok farklı. Çin'de tek parti rejimi var; Çin Komünist Partisi. Rusya'da daha farklı bir rejim olmasına rağmen "otokratik" diye nitelendirilebileceğimiz, otoriter ama dünya ekonomisine de entegre olmuş bir rejim söz konusu. Çin, ekonomik performans açısından çok daha başarılı. Çin'in

dünya ekonomisindeki payı yüzde 15'e çıkmış. ABD'ninki yüzde 16. Yani Çin, ABD'yi yakalamış durumda. Rusya'ya baktığınız zaman, belli alanlarda çok ileri ama daha çok enerjiye bağlı bir yapısı var. Askeri savunma sanayi güçlü. Tarım da çok güçlü ama ekonomik dinamizme baktığınız zaman, ki bu Ukrayna Savaşı'ndan önceki dönem için de geçerli, Rusya, Çin kadar başarılı değil. Çin çok daha hızlı büyüyen, çok daha dinamik bir ülke. Bunları

bir araya getiren unsur, Batı merkezli bir küreselleşmeyi dönüştürme isteği. Bir taraftan siyasi rejimleri de çok farklı. Piyasa ekonomisini benimsiyorlar ama demokratik normları benimsemiyorlar.

Çin Rusya'dan daha güçlü durumda ve Rusya Çin'den birtakım faydalar sağlıyor. Peki, Çin'in bu ikili ilişkiden kazancı nedir?

Meselenin birkaç boyutu var. Biri, Çin'in enerjiye çok bağımlı bir ülke olması. Çin'le Rusya arasında ekonomik bütünleyici bir taraf var. Çin, enerjiyi, petrolü ve gazı Rusya'dan alabiliyor. Kendi mallarını Rusya'ya satıyor. Ekonomik alışveriş var, ekonomik

kazanç var. Diğer taraftan da bu ilişkinin bir hedefi Batı'yı zayıflatmak. Bu savaş ne olursa olsun Batı'yı birleştirdi ama bir noktada da Batı bloğunu zayıflattı... Mesela Avrupa şu anda askeri harcamalara çok daha fazla ağırlık verme durumunda. ABD de bütün gücünü -Obama, Trump ve Biden döneminde de devam ediyor- Çin'i sınırlama konusuna odaklanmışken, dikkati savaşla birlikte dağıldı.

"Brezilya'da seçimleri Devlet Başkanı Lula da Silva kazandı. Ama demokrat bir lider olmasına rağmen Batı'nın yanında bir tavır almadı. ABD'yi eleştiren bir tavır var. Rusya'yla olan ticareti çok önemli Brezilya'nın. Böyle ilginç bir oluşumla karşı karşıyayız."

▲ Prof. Dr. Ziya Öniş

Şimdi bu tabloya üçüncü bir boyut eklemek istiyorum. Bu Türkiye açısından da önemli. Olaya sadece ileri düzeyde demokrasiler ve Batı, Batı'ya yakın ülkeler bloğu, karşısında Rusya-Çin eksenini olarak bakmamamız lazım. Bir de arada kalan ülkelerin oluşturduğu üçüncü bir grup var. Ben Türkiye'yi de bu grubun içinde görüyorum. "Küresel Güney" diyebileceğimiz, birçok Latin Amerika ülkesi, Afrika ülkesi, Orta Doğu ülkesi. Bunlar yeni oluşan Batı sonrası dünya düzeninde taraf tutmak istemiyor. Ekonomik olarak iki tarafla da ilişki kurmak kazançlı gözüküyor. Bu ülkeler diyorlar ki; "Biz özerk olalım, iki tarafa da bağımlı olmayalım." Birçok ülkenin son dönemde Çin'in en önemli ticaret partneri olduğunu görüyoruz. Bunlar tamamen Çin odaklı bir sisteme de entegre olmak istemiyor. Arada durmak istiyorlar. Bu da bu yeni dünya düzeninin veya düzensizliğinin ilginç bir boyutunu oluşturuyor.

"ÇİN YUMUŞAK GÜCÜNÜ ORTAYA KOYUYOR"

Çin, dış politikasında, uluslararası toplumu "küresel bir köy" olarak niteleyen ve "barış içinde bir arada yaşamayı" hedefleyen bir siyaset izlemek istiyor. Hatta Çin Dışişleri Bakanı Qin Yang, "Her iki halkın da geleceği -aslında tüm gezegenin geleceği- sağlıklı ve istikrarlı bir Çin-ABD ilişkisine bağlı" açıklamasını yaparak kapsayıcı siyasetlerinin altını çiziyor. Bu pencereden baktığımızda Çin'in dış politika doktrinini nasıl yorumlamak gerekiyor? Çin, dış politika doktrininde temel olarak ekonomik iş birliğini alıyor. Güvenlik ekseninde ekonomik iş birliğinin geliştiği bir küreselleşme modelini savunuyor. İpek Yolu Projesi'ne baktığımızda oradaki yaklaşımları da "Biz dünyanın kalkınmasına katkıda bulunuyoruz. Bunu Avrasya'da da, Afrika'da da yapıyoruz. Latin Amerika'da da... Ekonomik gelişme önemli ve büyük projelerle biz bu sürece katkıda bulunuyoruz. Ve kendimizi bir taraftan da geliştirmekte olan ülkelerin lideri olarak görüyoruz. Hem BRICS içinde hem BRICS'den bağımsız olarak." Dolayısıyla onların

"Batı'nın da birtakım yanlışlarından, hatalarından böyle bir duruma geldik" gibi bir yaklaşım var ve bu çok hâkim. Bunu Türkiye'de, Brezilya'da, Hindistan'da, Malezya'da ve daha birçok ülkede görüyoruz... Dolayısıyla böyle bu iki blok arasında kalan çok önemli bir üçüncü blokla karşı karşıyayız."

perspektifi güvenliğin, ekonomik iş birliğinin, karşılıklı bağımlılığının ön planda olduğu bir model olarak öne çıkıyor. Çin daha ziyade yumuşak gücünü ortaya koyuyor. Ekonomik olarak ciddi kaynaklar ayırıp ülkelerin kalkınmasına katkıda bulunuyor. Ve burada "Ülkelerin iç siyasetine karışmadan, onları belli politikalara zorlamadan bu uygulamaları yapıyoruz. Afrika'ya yardım yapıyoruz ama Batılı ülkeler veya kurumlar gibi onlara bazı reformları yapmaları için bir zorlama da yapmıyoruz" diyor. Diğer taraftan ürkütücü olan Çin'in son derece otoriter, sert rejimi. Çin kendini Orta Doğu'da da önemli bir aktör olarak konumlandırmaya başladı. Orta Doğu'daki otoriter yapılar -Suudi Arabistan ya da İran gibi- Çin'le daha rahat hareket edebiliyor. Örneğin, Çin Komünist Partisi temsilcileri birçok ülkeye gidip kendi modellerinin ne kadar iyi işlediğini anlatmaya çalışıyor. Bu yeni dönemde Çin, başka ülkelerin iç yapısına müdahale etmese bile kendi modelini alternatif bir model olarak sunma konusunda çok istekli.

İran ve Suudi Arabistan demişken, iki ülke, yedi yıl aradan sonra Çin'in arabuluculuğunda diplomatik ilişkilerini yeniden tesis etme kararı aldı. İlişkiler 2016'da Suudi Arabistanlı din adamı Nimr el-Nimr idam edildikten sonra kesilmişti. Çin'in Suudi Arabistan-İran arabuluculuğu küresel düzen açısından nasıl yorumlanmalı?

Çin, dediğim gibi Orta Doğu'da da arabulucu rolü üstlenmek istiyor. Çin'in bu konuda rol oynaması bir taraftan olumlu gibi gözüküyor. Ama bir taraftan da son derece otoriter, sert rejimleri de daha da güçlendirebilir. Çin, nüfuz alanını genişletip ticaret, güvenlik alanında kendini önemli bir aktör olarak konumlandırıp kendi normlarının hâkim olduğu bir dünya düzeni kurmak istiyor. Çin Komünist Partisi'nin geleceği açısından da önemli bu. Daha otoriter ülkelerin olduğu veya yarı otoriter ülkelerin olduğu bir dünya. Demokratik bloğun giderek marjinalleştiği bir dünya tasavvuru var. Bu da Batı'da çok büyük bir sorun yaratıyor.

ABD, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada, Almanya ve Japonya'dan oluşan, toplantılarına son dönemde Avrupa Birliği'ni de dahil eden G-7, Hiroşima'daki zirvede birdenbire çok "büyüdü". Zirveye ev sahibi Japonya tarafından, Avusturalya, Brezilya, Endonezya, Vietnam, Hindistan, Polonya, Güney Kore ile, Afrika Birliği'ni temsilen Komor Adaları ve Pasifik Adaları Forumu'nu temsilen Cook Adaları da davet edildi. Bu durumu nasıl yorumlamamız gerekiyor?

Burada iki ana eksen var. Biri Batı ve Batı'ya yakın ileri düzeyde demokrasiler, diğeri de Rus-Çin eksenini, otoriter blok. İki taraf da o üçüncü blok dediğimiz ülkeleri kendi yanına çekmeye çalışıyor. Batı ülkelerinin özellikle çevre

konusunda maksimalist düzenlemelerine karşı Çin'in daha sınırlı düzeyde yaptırım içeren yaklaşımı söz konusu. Bu yaklaşım, gelişmekte olan ülkelerin işine geliyor. Batı bloğu da tabii diğer "Küresel Güney" diyebileceğimiz ülkeleri yanına çekmeye çalışıyor. Orada, o üçüncü grup üzerinde büyük bir rekabet var. O rekabeti mesela Türkiye bağlamında da görüyoruz. Bu durum bu ülkeler için de bir manevra alanı açıyor. Burada ABD'nin ve Batı bloğunun işi zor. Çünkü bir taraftan ABD kendi ekonomisini canlandırmak zorunda. ABD'nin kendi içinde ciddi eşitsizlikleri, gelir dağılımı sorunları var. Bir taraftan savaşın getirdiği yükümlülükler var. Bir taraftan da Küresel Güney'i kazanabilmeleri için o ülkelere, çok ciddi yatırımlar yapmaları lazım. Sadece söylem yetmiyor. Avrupa Birliği de COVID-19 döneminde açıkladığı paketle, Batı demokrasileri olarak evvela kendilerini dönüştürmeleri gerektiğini vurguladı. Rusya'nın Ukrayna saldırısı hem Rusya'yı zayıflattı hem de Batı'yı zor durumda bıraktı. Çok daha fazla güvenlik eksenli olmaya başladı. Özellikle Avrupa Birliği yatırımları güvenlik alanına kayd. COVID-19 krizinde de maç berabere bitti gibi. Çünkü bir yerde COVID-19'un Çin'de çıkması ciddi soru işaretleri yarattı. Buldukları aşılarda Batı aşılardan kadar etkili olamadı. Uyguladıkları katı uygulamalar dünyadan tepki aldı. Çin, Ukrayna Savaşı'ndan ise çok net bir şekilde kârlı çıktı. Rusya daha da bağımlı bir şekilde kendisine entegre oldu. Batı bloğu birleşti ama ekonomik olarak zayıfladı, dikkati dağıldı. Diğer ülkeler üzerinde Çin'in gücü artmaya başladı.

ABD'nin özellikle bağımsız politika izleme geleneği olan Hindistan'ı Çin'e karşı kendi tarafında daha net bir pozisyon almaya teşvik ettiği biliniyor. Geçtiğimiz aylarda nüfusu Çin'i geçen Hindistan, geleceğin küresel güçlerinden biri olarak görülse de, henüz sınır sorunları yaşadığı komşusu Çin'i kızdırmayı göze alabilecek durumda değil... Washington, Yeni Delhi'den ne umabilir?

Hindistan stratejik özerklik kavramını en fazla kullanan ülkelerden biri. "Soğuk Savaş" döneminde de bağımsız ülkeler grubunun lideriydi. Hiçbir zaman Batı'ya tam entegre olmamıştı ama tabii demokratik bir rejim olduğu için yine de Çin ve Rusya ekseninden çok farklıydı. Hindistan'ın çok boyutlu bir dış politikası var. Bir taraftan Batı'yla olan ilişkileri geliştiriyorlar, bir taraftan da Çin ve Rusya'yla aynı perspektifi paylaşıyorlar. 2016'da Şanghay İş Birliği üyesi oluyor Hindistan. Pakistan da aynı dönemde üye oluyor. ABD ile Hindistan'ı yaklaştıran ortak nokta ise, Hindistan'ın kapı

komşusu Çin'in yükselişinden rahatsız olması. Hindistan Çin'i hem büyük bir rakip olarak görüyor hem de güvenlik tehdidi olarak algılıyor. Hem de aynı zamanda Çin en önemli ticaret partneri. Hindistan'ın konumu çok ilginç. Tam orta bir yerde. ABD merkezli, batı merkezli bir küreselleşmeye de karşı ve kendini bir taraftan geliştirmekte olan dünyanın lider ülkelerinden biri olarak görüyor.

Hindistan G20 liderliğini aldı biliyorsunuz. Mayıs'ta bir toplantı oldu Keşmir'de. Turizm zirvesi de oluyor G20 çerçevesinde. Turizmle ilgili yetkilileri çağırıyorlar. Çin gelmiyor, tepki gösteriyor. Keşmir olayında Çin daha ziyade Pakistan'ın yanında duran bir ülke. Güvenlik açısından da aralarında sorunlar yaşıyorlar. Burada daha önce de konuştuğumuz gibi o üçüncü bloğun en önemli ülkelerinden biri Hindistan. Nispeten daha demokratik. Brezilya gibi. Hindistan'ın eskiden Britanya'nın kolonisi olması da Batı'yla olan ilişkilerde hep bir soğukluk yaratıyor. Batı'yla olan yakınlaşma jeopolitik kaygılardan kaynaklanıyor. O demokrasi bloğunun bir parçası olmak değil onların amacı. Bu denge stratejisi içinde Çin'in yükselişini frenlemek. Hindistan önemli bir partner olarak da gördüğü Çin'in dengelenmesi gerektiği konusunda ABD ile hemfikir.

Aynı konuda, AB başkentlerinden de farklı sesler yükseliyor. Macron'un Nisan ayındaki Pekin ziyaretinde sergilediği uzlaşmacı tutumun Washington'u pek mutlu ettiği söylenemez. AB Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'in senelik "Birliğin Durumu" konferansındaki konuşması da ilginçti. "Çin, Rusya gibi bir tehdit mi Avrupa'nın güvenliğine? Çin ortağımız ve rakibimiz, ama ABD de öyle... Beğenelim veya beğenmeyelim, Çin süper güç olacak" demişti. ABD, Çin ile küresel hegemonya mücadelesinde "Transatlantik İttifakı'na" ne kadar güvenilebilir?

Ukrayna Savaşı'nda iki taraf birleşti. Macron birkaç sene evvel "NATO'nun beyin ölümü gerçekleştirmiştir" derken NATO tekrar güçlendi. Avrupa'da da şöyle bir eğilim

görüyorum. Avrupa ekonomik olarak ticaretini artırmak istiyor. Demokratik normlar konusunda 2000'lerin başından çok farklı bir Avrupa görüyoruz. Savunmacı reflekslerin öne çıktığı bir Avrupa. Ukrayna konusunda bile Avrupa çok istekli değil. Avrupa, "Biz genişlemeyi ileri atalım; Ukrayna'nın ki de hemen olacak bir şey değil" diyor. Balkanlar'da da en büyük korkuları, buradaki ülkeleri hızlı bir şekilde AB'ye alırlarsa, bu sefer Macaristan, Polonya gibi demokratik normlardan uzak yeni üye ülkeler yaratarak demokratik normları daha da zayıflatmak." gibi yeni bir cümle daha akışkan bir metin sağlayabilir.

"Fortress Europe (Kale Avrupası)" algısıyla, kendi içlerinde güçlü olup dünyayla daha ziyade ticaret, güvenlik, çevre gibi konularda da iş birliği yapma yaklaşımını savunuyorlar. Türkiye'ye yaklaşımları da böyle.

G-7 buluşmasına karşı küresel etki mücadelesini sürdüren Çin, dış politikada "küçük devlet diplomasisi" uyguluyor. G-7 toplantısı Japonya'da sürerken, Çin Lideri Şi, beş Orta Asya ülkesinin lideri ile iki günlük zirve toplantısı yaptı. Yine 2000-2020 arasındaki verilere baktığımızda, Çin'in Sahra Altı Afrika ile ticarete ABD'yi çok geride bıraktığını görüyoruz. Bu gelişmeleri nasıl değerlendirmek gerekiyor? Bu Kuşak-Yol Projesi Şi döneminin en büyük projelerinden. ABD'nin Marshall Planı'nın büyük bir versiyonu. İlk etapta Çin'den Avrupa'ya kadar, Avrasya üzerinden geçecek bir şekilde kurgulanmış ama bunun benzerini aslında Afrika'da da yapıyorlar. Çin orada da yatırımlarıyla, ticaretiyle önemli bir aktör olmuş durumda. Afrika'daki birçok rejim Çin'le iş birliği yapmaktan çok memnun. Hem iç işlerine karışılmıyor hem de ekonomik olarak kazanıyorlar. Batı'nın, ABD'nin,

Avrupa'nın oralarda rekabet etmesi çok daha zor. Koloni dönemine, tepki çok güçlü. Çin de orada kendini Küresel Güney'in bir aktörü olarak, konumlandırıyor. Bu da birçok Afrika ülkesinde sempati yaratıyor.

Çevre şu anda büyük bir sorun dünyanın geleceği açısından ama çok daha geri plana düşmüş durumda. Çin'in bu konudaki yaklaşımı da gelişmekte olan birçok ülkenin işine geliyor. Çin diyor ki; "Dünyayı asıl kirletenler aslında sanayileşmiş ülkeler. Onların üzerlerine düşeni yapmaları lazım. Fakir ülkeler önce sanayileşsin. Çevre konusunda düzenlemeler yapsınlar ama bu sınırlı olsun. Daha geniş bir zamana yayılsın." Çin'in perspektifiyle Batı arasında bayağı bir uçurum var.

Çin Devlet Başkanı Şi Jinping'in Moskova ziyareti sırasında tarafların dile getirdiği görüşler, Batı dünyası tarafından demokratik liberal uluslararası düzene başlı başına bir tehdit olarak algılandı. Bu kapsamda yeni bir dünya düzeninin oluştuğundan söz edilebilir mi?

Çin ve Rusya eksenini daha da güçleniyor son dönemlerde. Ukrayna Savaşı, uluslararası hukuku ihlal eden bir süreç. Tayvan da çok ayrı bir tartışma konusu. Çünkü Tayvan'ın statüsü Ukrayna gibi değil. Ukrayna bağımsız bir ülkedir. Tayvan ise Çin'in bir parçası olarak görünüyor. Bir taraftan da belli bir bağımsız statüsü var. Asya'daki en önemli demokrasilerden biri Tayvan. Tamamen Çin'in eksenine girerse... Son gelişmelere de bakınca tehlikeli bir dünyaya doğru gidiyoruz. Ekonomik açıdan giderek daha korumacı, daha içe dönük, teknoloji ve ticaret savaşlarının olduğu bir dünya. Bunun bir adım ötesi sıcak çatışmalar. Tayvan'da böyle bir şeyin olma riski orta vadede yüksek. Çok net bir şekilde Çin aslında Tayvan'ı tamamen Hong Kong'da olduğu gibi kendilerine entegre etmek istediklerini söylüyor.

"Otoriter Kapitalizmin Yükselişi: Değişen Küresel Dengeler ve Demokrasinin Geleceği Üzerine" konulu makalenizde; "Özellikle Çin'in son 30 yılda ortalama yüzde 10 gibi etkileyici bir büyüme performansı sergilemesi, Batı dışı ekonomilerin başta BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) ülkeleri olmak üzere artan gücü, diğer taraftan ABD'nin başını çektiği demokratik kapitalist modelin 2008 sonrası dönemde giderek akut hâle gelen performans krizi, hegemonik güç geçişleri ve liberal uluslararası düzenin geleceği tartışmasına ivme kazandırdı" diyorsunuz. Bu pencereden değişen küresel dengeleri nasıl okuyabiliriz?

O makale 2020 yılında yayımlanmıştı, Toplum Dergisi'nde. Bugün geldiğimiz noktada, ibre daha da "otoriter kapitalizme" kaydı diyebiliriz. Öte yandan Rusya rejimi belki daha otoriter hâle geldi ama ekonomik olarak da zayıflarsa ileride, belki

rejim açısından da bir değişim olabilir. Batı'da böyle bir beklenti vardı ama o kadar kolay olmayacak gibi gözüküyor. Otoriter kapitalist eksenindeki denge değişti. Daha asimetrik oldu. Çin'in yükselişi daha da hızlı bir şekilde devam ediyor. Kolay da durdurulacak gibi gözüküyor. Batı biraz daha entegre olmuş gibi... Yine de Çin'e karşı ortak tavır alamıyorlar, Rusya'ya karşı ortak tavır alıyorlar. NATO daha güçlü. Ama kendi içinde de çok ciddi sorunları var. ABD sistemine de baktığımız zaman, Trump kazansaydı ikinci dönemde çok daha otoriter bir yere doğru gidebilirdi. 2024 seçimleri çok kritik o açıdan. Avrupa'ya da bakarsanız, aşırı sağ partilerin yükselişi var. İtalya'da, Fransa'da, İsveç'te bile görüyoruz bunu. Liberal demokrasinin, en ileri düzeyde olduğu ülkelerde bile bir erozyona uğradığını görüyoruz. Günümüzün dünyası çok daha güçlü uluslararası örgütler gerektiriyor. Ama bu yeni dönemde uluslararası örgütlerin G20'nin bile giderek ivme kaybettiği görülüyor.

Avustralya Stratejik Politika Enstitüsü'nün ABD Dışişleri Bakanlığı'nın desteğiyle hazırlayıp geçtiğimiz aylarda duyurduğu bir rapora göre "kritik ve yeni gelişen 44 teknolojinin 37'sinde Çin'in Batı dünyasının önünde". Nitekim, ABD'nin Trump döneminde Çin'e karşı yürüttüğü ticaret savaşları Biden döneminde mahiyet değiştiriyor: 2022 yılında duyurulan yaptırımlarla artık çip savaşları başladı. Ancak bu adımlar sadece Pekin'de değil, Avrupa başkentlerinde de küresel ticarete rekabetin bozulması kaygıları uyandırıyor. Son olarak Nisan ayında Biden'ın "ulusal güvenlik danışmanı" Sullivan aracılığıyla yeni bir "uluslararası ekonomi stratejisi" duyurması, bu duyurunun ABD'nin bayraktarı olduğu "küresel serbest ticaretin esaslı bir eleştirisini" de içermesi, paradigmada eşi benzeri görülmemiş bir değişim yaşandığını gösteriyor. "Devletin" ekonomide artık "oyun kurucu" rolüne soyunduğu, piyasaların görünmez elinin kerametini artık çok da güvenilmediği bir dönemde miyiz?

Bence kesinlikle neo-liberal dönem sona erdi. Zaten ciddi bir yara almıştı 2008-2009 döneminde. Bu "Pekin Konsensüsü" diyebileceğimiz versiyonda Çin'in sanayi politikası, stratejik sektörlerde yatırımı içeren, devletin ağırlığının daha arttığı bir yöne doğru gidiyor. Ben bunu "yeni dalga" olarak da nitelendiriyorum. Burada ilginç bir paralellik var; Soğuk Savaş dönemi, Sovyetler Birliği'nin ortaya çıkmasıyla ABD ve Avrupa'da devletin daha aktif rol oynadığı, refah devletinin olduğu bir dönemdi.

Şimdi de yeni Soğuk Savaş, Çin'in paradigmasının daha etkili olduğu bir dünyada, Batı çok daha serbest piyasa ağırlıklı. Washington ağırlıklı modelden çok daha korumacı, sanayi politikasının ön plana çıktığı, kritik sektörlerin desteklendiği

"Hindistan stratejik özerklik kavramını en fazla kullanan ülkelerden biri. "Soğuk Savaş" döneminde de bağımsız ülkeler grubunun lideriydi. Batı'ya tam entegre olmamıştı ama Çin ve Rusya ekseninden çok farklıydı. Hindistan'ın çok boyutlu bir dış politikası var."

neo-liberal sonrası yeni bir modele doğru geçiyor. İki model birbirlerine daha da yaklaşıyor aslında ekonomik olarak. Demokratik ve siyasi açıdan farklılıklar devam ediyor ama ekonomik açıdan devletin daha ağırlıklı olduğu bir yöne doğru gidiyor. Hem Avrupa'da hem de ABD'de bunu görüyoruz. Öte yandan çevre boyutuyla birlikte bu sanayi politikasını ele almak daha da önem kazanıyor. Model açısından çok ciddi bir dönüşüm.

ABD'nin ekonomisi toparlanacak tabii. Çin de bir taraftan o eski, emek yoğun malların ihraç edildiği, düşük ücretli ekonomik modeli uygulayan ülke olarak değil, ileri düzeyde teknolojiye yatırım yapan, üniversiteleri dünyanın en iyi üniversiteleri içinde yer alan ciddi bir teknoloji devi olarak karşımıza çıkıyor.

Bir de mesela Rusya'ya uyguladıkları şekilde ekonomik yaptırımları Çin'e uygulamaları çok daha zor. Bir kere karşılıklı bağımlılık çok daha fazla. Yeşil dönüşüm için de gerekli olan birçok mineral Çin'de var.

"TAYVAN'DA BİR SORUN ÇIKARSA AVRUPA, ABD'Yİ DESTEKLER Mİ?"

Avrupa Birliği ile ABD arasındaki ilişkilerin başlı başına bir tartışma konusu olduğunu söyleyen Prof. Dr. Ziya Öniş, şu tespitte bulunuyor: "Ukrayna Savaşı, ABD ve Avrupa'yı birleştirdi. Aslında aralarında ciddi sorunlar vardı. Ukrayna konusunda birleşiyorlar ama Tayvan konusunda daha farklı bir yaklaşımları var. Tayvan'da askeri bir olay çıkarsa mesela Avrupa, Çin'le olan ekonomik ilişkilerini zayıflatmak istemiyor. O da bir dönüm noktası olabilir. Tekrar o Batı bloğunda bir kırılma da görebiliriz önümüzdeki yıllarda. Söylem düzeyinde beraber hareket ediyorlar ama iş ciddiye binince ne olacak? Tayvan'da bir sorun çıkarsa Avrupa, ABD'yi destekleyecek mi? Ben hiç emin değilim bu konuda."

Kurumsal dayanıklılık devrimi zamanı

Krizlerin süreklilik arz ettiği ve belirsizliklerin giderek bir norm hâline gelmeye başladığı bu dönemde, şirketler “dayanıklılığa” odaklanıyor. PwC’nin 2023 Küresel Kriz ve Kurumsal Dayanıklılık Araştırması, şirketlerin dayanıklılığın önemini kavradığını ve stratejik bir öncelik olarak benimsediğini gösteriyor. Dayanıklılık, rekabet avantajı sağlamanın yanı sıra iş dünyasında sürdürülebilir başarı için de temel bir unsur oluşturuyor.

YAZI: BİLGE AKGÜN

Günümüzde iş dünyası hızla değişen ve belirsizliklerle dolu bir ortamda faaliyet gösteriyor. Jeopolitik çalkantılar, iklim krizi, küresel ekonomik belirsizlikler ve yaygınlaşan siber saldırılar gibi birçok faktör şirketlerin ayakta kalabilmeleri için dayanıklılığın büyük bir önem arz ettiğini gösteriyor. Çeşitli risklerle dolu bu dönemde, şirketlerin sadece kâr elde etme amacıyla değil, aynı zamanda sürdürülebilir bir şekilde varlıklarını sürdürebilme yetenekleriyle de öne çıkmaları gerekiyor.

Bir şirketin iç ve dış etkilere karşı direnç gösterebilme yeteneğini ifade eden dayanıklılık, finansal sıkıntılar, pazar dalgalanmaları, doğal afetler, siyasi ve ekonomik krizler gibi çeşitli zorluklarla baş etme becerisini kapsıyor. Şirketlerin dayanıklılığını güçlendirmesi, beklenmedik durumlarla karşılaştıklarında olumsuz etkileri en aza indirmelerine ve hızla uyum sağlayabilmelerine olanak sağlıyor.

PwC'nin 2023 Küresel Kriz ve Kurumsal Dayanıklılık Araştırması, dayanıklılığın rekabet avantajı ve başarılı bir iş stratejisi için ön koşul olduğunu gösteriyor. Dünya genelinde iş dünyasından 1.812 katılımcı ile elde edilen veriler, iş dünyası liderlerinin çoğunun dayanıklılığı en önemli stratejik önceliklerinden biri olarak gördüğünü ve organizasyonlarında dayanıklılığı geliştirmeye yönelik girişimlerini artırdığını ortaya koyuyor. Dayanıklılığın kurumsal öncelikler listesinde hangi sırada yer aldığı sorulduğunda, katılımcıların yüzde 89'u dayanıklılığın en önemli stratejik kurumsal önceliklerinden biri olduğunu belirtiyor. Bu durum, şirketlerin "dayanıklılık devrimi" yaratma yolunda ilerlediğini gösteriyor.

Araştırma, şirketlerin yüzde 91'inin son iki yılda pandemi dışındaki en az bir olayın işlerini olumsuz yönde etkilediğini ortaya koyuyor. Katılımcıların yüzde 76'sı, en ciddi etkiye sahip olan olayın operasyonlarına orta veya yüksek düzeyde etkisi olduğunu belirtiyor. Şirketlerin yüzde 70'i benzer bir olumsuz olayla karşılaşmaları durumunda bunun üstesinden gelebileceğine inanıyor. Ancak araştırmaya katılanların yalnızca üçte biri dayanıklılığı sağlamak için gerekli temel unsurlara sahip olduklarını bildiriyor.

Araştırma yetersiz risk yönetimi, dayanıklılık kültürünün eksikliği, dayanıklılığı desteklemek için gerekli teknoloji araçların yetersiz kalması gibi etkenlerin artan maliyetler ve rekabet gücünün azalması gibi olumsuz sonuçlara yol açabileceği konusunda uyarıyor. Şirketlerin dayanıklılığı sağlamak için stratejik bir yaklaşım benimsemeleri ve

Siber saldırılar, PwC'nin küresel araştırmasında yer alan katılımcıların önümüzdeki iki yıl içerisinde en çok endişelendiği konu başlığı olarak dikkat çekiyor.

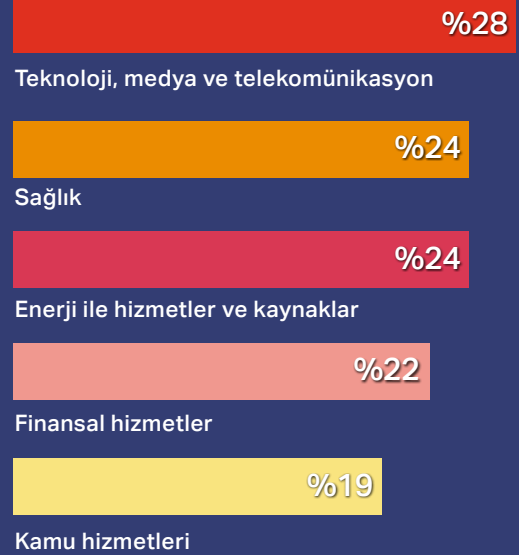
eksiklikleri gidermelerinin önemine vurgu yapıyor.

Katılımcıların yüzde 87'si gelecek iki yıl içinde siber dayanıklılığa yönelik yatırım yapmayı planlıyor. Bu oran, fidye yazılımları ve diğer siber saldırıların artmasına ilişkin endişeleri yansıtıyor. Nitekim Dünya Ekonomik Forumu'nun her yıl dünyayı orta ve uzun vadede bekleyen riskleri değerlendirdiği Küresel Riskler Raporu'nun son

yayımlanan edisyonunda siber güvenliğin geleceğin endişe verici riskleri arasına taşındığını gösteriyor. Raporda "yaygın siber suç ve siber güvensizlik" başlığı ilk 10 risk arasında yer alıyor.

Siber saldırılar aynı zamanda PwC'nin araştırmasında yer alan katılımcıların önümüzdeki iki yıl içerisinde en çok endişelendiği konu başlığı olarak da öne çıkıyor. Katılımcılar, siber güvenlik altyapısını güçlendirmek, çalışanları eğitmek ve güvenlik açıklarını tespit etmek için teknolojiye yatırım yapmanın önemini vurguluyor. Araştırmada siber saldırıları ise tedarik zinciri kesintileri, çalışan tutma ve işe alma başlıkları takip ediyor.

En fazla entegre dayanıklılık programlarına sahip sektörler

MARKA DEĞERİNİ KORUMAK AÇISINDAN HAYATİ ÖNEME SAHİP

◀
PwC Türkiye
Kıdemli Ortağı
Cenk Ulu

PwC'nin 2023 Küresel Kriz ve Kurumsal Dayanıklılık Araştırması kapsamında Bizden Haberler'e değerlendirmelerde bulunan PwC Türkiye Kıdemli Ortağı Cenk Ulu, kurumsal dayanıklılık stratejilerinin şirketlerin finansal performans, paydaş ilişkileri ve marka değeri gibi alanlarda etkisine dikkat çekerek, şunları söyledi: "Kurumsal dayanıklılık stratejileri kavramını, şirketlerin hem iç hem de dış risklere karşı hazırlıklı, dirençli ve planlı olmak için aldıkları önlemler oluşturuyor. Finansal risklerin önceden fark edilerek yönetilmesi, olası bir kriz durumunda takip edilebilecek bir aksiyon planınızın olması karşılaştığınız zararı önemli ölçüde azaltırken, uzun vadede performansınızı otomatik olarak arttırmış oluyor. Çünkü riske maruz kaldığınız noktaları belirlemek, nereye daha çok yatırım yapmanız gerektiğini size gösteriyor. Özetle, sürekli olarak bir iyileştirme durumunda oluyorsunuz." Daha güçlü, dayanıklı ve stratejiye önem veren bir yönetim anlayışının yatırımcı ve paydaşların şirketlere duyduğu güveni de beraberinde getirdiğini ifade eden Cenk Ulu, "Marka değeri de paydaş ilişkileriyle benzer şekilde ilerliyor. Tüketiciler artık bilgiye rahat ulaşım dikkatli ve bilinçli hareket ediyorlar. Öyle ki tüketicilerin yaklaşık yüzde 80'i, şirketlerin kriz durumlarında çalışanların güvenliğini ve sağlığını koruma konusunda sorumluluk taşımasını bekliyor. Böyle bir ortamda sizin güven verecek bir politika izlemeniz, marka değerinizi korumak ve iyileştirmek bakımından hayati önem taşıyor" açıklamasını yaptı.

PwC tarafından 2023 yılı için gerçekleştirilen Küresel Kriz ve Kurumsal Dayanıklılık Araştırması, şirketlerin dayanıklılık kapasitelerini tehdit eden kurum içi unsurlar ise şöyle sıralanıyor: "yetersiz risk yönetimi", "kültürel dayanıklılık eksikliği", "teknoloji ve kaynak kısıtları", "maliyet artışları ve rekabet gücündeki kayıp".

Şirketler dayanıklılığı nasıl sağlıyor?

Şirketlerin dayanıklılığa yatırım yapmaya yönlendiren etkenler arasında yüzde 48 ile strateji, yüzde 37 ile korku ve yüzde 14 ile yasal düzenlemeler yer alıyor. Rapor, dayanıklılığa yatırımı stratejik bir hamle olarak değerlendiren şirketlerin olası bir krizi başarılı bir şekilde yönettiğini ve rekabet gücünü artırdığını gösteriyor. Dolayısıyla olası bir kesintiden sonra değil, öncesinde dayanıklılık programını güçlendiren şirketler krizlere daha dirençli bir hâle geliyor. Araştırmada dayanıklılığı benimseyen şirketlerden elde edilen veriler doğrultusunda etkili bir dayanıklılık programının temel bileşenleri "entegrasyon", "liderlik" ve "operasyonel dayanıklılık" olarak sıralanıyor. Araştırma, şirketlerin yaklaşık üçte ikisinin entegre bir dayanıklılık programına yöneldiğini ancak yalnızca beşte birinin tamamen entegre olduğunu gösteriyor.

Araştırmaya göre şirketler dayanıklılığa entegre bir yaklaşımı benimsiyor ve birden fazla dayanıklılık yetkinliğini merkezi bir şekilde yönetiyor. Bu kapsamda şirket için önemli olan konular belirlenerek bir program oluşturuluyor ve kurumsal kültüre entegre edilerek kriz yönetimi, doğal afet, siber dayanıklılık gibi sorunlar karşısında başarıyla uyum sağlanıyor. Araştırmada en fazla entegre dayanıklılık programlarına sahip sektörler yüzde 28 ile teknoloji, medya ve telekomünikasyon, yüzde 24 ile sağlık, yüzde 24 ile enerji ile hizmetler ve kaynaklar, yüzde 22 ile finansal hizmetler ve yüzde 19 ile kamu hizmetleri olarak sıralanıyor.

Başarılı bir dayanıklılık programı için liderlik ise önemli bir rol oynuyor. Sürekli kriz ortamında başarılı olmak için lider bir yönetici ve yetenekli ekiplere ihtiyaç duyulduğu belirtilen araştırmada, şirketlerin yüzde 93'ünün üst düzey bir yöneticiyi sponsor olarak belirlediğine dikkat çekiliyor. Çalışanlardan yöneticilere kadar her seviyede etkin bir dayanıklılık kültürünün oluşturulması da şirketlerin riskleri daha iyi tanımlamasına ve yönetmesine yardımcı olurken, aynı zamanda kriz esnasında olası fırsatları da

değerlendirmesini de sağlayabiliyor. Katılımcıların yüzde 31'i doğru becerilere sahip bir ekip oluşturma, bir dayanıklılık programı oluştururken karşılaşılan en büyük zorluk olduğunu belirtiyor. Katılımcıların yüzde 57'si geleceğin liderlerine yeni beceriler kazandırmanın, geleceğe yönelik dayanıklılık sağlamanın en önemli unsurlarından biri olduğunu ifade ediyor.

Öte yandan şirketlerin dayanıklılık programlarını entegre etmeleriyle birlikte, operasyonel dayanıklılık yaklaşımının temel prensiplerini benimsemesinde de net bir eğilim görülüyor. Bu sayede şirketler operasyonlarında yüksek güvenilirlikle riskleri yönetmeyi ve verimliliklerini artırmayı sağlıyor. Operasyonel dayanıklılık şirketler ve paydaşları için en önemli alanları belirleyerek, finansal olmayan dayanıklılığın temel unsurlarını kurmayı ve sürekliliğini sağlamayı hedefliyor. Bu doğrultuda iş dünyası liderleri teknolojinin bir itici güç olarak kullanılması gerektiğine inanıyor. Katılımcıların yaklaşık yüzde 60'ı, şirketlerinin

dayanıklılık stratejilerini güçlendirmek için teknoloji kullanımının önemini vurguluyor. Araştırmaya göre veri analitiği, yapay zekâ ve makine öğrenimi gibi teknolojilerin kullanımı kriz zamanlarında şirketlere daha fazla esneklik fırsatı sağlıyor.

Kurumsal dayanıklılık, şirketlerin yalnızca hayatta kalması için değil, gelişmesi ve ilerlemesi için de bir temel oluşturuyor. Ancak kurumsal dayanıklılık sadece bir direnç mekanizmasını değil, aynı zamanda yenilikçilik, esneklik ve ileriye dönük stratejilerin bir kombinasyonunu da gerektiriyor. Dayanıklı şirketler, zorluklardan fırsatlar yaratmayı başarıyor ve zorlu koşullara uyum sağlayarak rekabet avantajı elde ediyor. PwC'nin araştırması, kurumsal dayanıklılık devriminin zamanın geldiğine dikkat çekerek, krizlerin süreklilik arz ettiği ve belirsizliklerin giderek bir norm haline geldiği günümüzde şirketler için başarının anahtarının dayanıklılığa yapacakları yatırım olduğuna işaret ediyor.

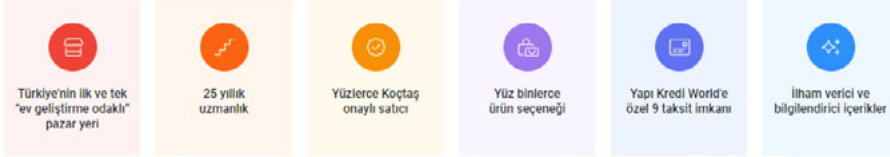
DEPREM FELAKETİ ŞİRKETLERİ DAHA DUYARLI HÂLE GETİRDİ

Türkiye'deki şirketlerin kurumsal dayanıklılık konusundaki farkındalık düzeyine ilişkin olarak da değerlendirmelerde bulunan PwC Türkiye Kıdemli Ortağı Cenk Ulu, şöyle konuştu: "Küresel anlamda kurumsal dayanıklılık bilincinde bir artış gözlemliyoruz, Türkiye de bu ilerlemeyi paralel bir şekilde takip ediyor. Özellikle yaşadığımız son deprem felaketi bu konuya karşı bizi daha duyarlı hâle getirdi. Bu felaket şirketlerin ani krizlere karşı hazırlıksız olduğunu ortaya çıkardı. O dönemden bu yana ise özellikle büyük şirketlerin

kurumsal dayanıklılık ve kriz yönetimi çalışmalarının hızlandığını ve bu alanda çok yüksek bir talebin oluştuğunu gözlemliyoruz. Daha küçük ve orta ölçekli şirketlerde farkındalık seviyesinin daha geriden gelse bile belli bir oranda oluştuğunu, ancak gerek operasyon kapasitesi gerek kaynak yeterliliği açısından eksiklikler yaşadığını biliyoruz. Bu açıdan toplum genelinde kriz bilincinin yükseltilerek küçük ve orta ölçekli şirketlerin dayanıklılığının artırılması için gerekli teşvik ve desteklerin yapılması büyük önem arz ediyor."

koctas.com.tr

Her evde moda!

Türkiye'nin ilk ve tek ev geliştirme odaklı pazaryeri: **koctaş.com.tr**

Koçtaş'ın dijital mağazası koctaş.com.tr, ev geliştirme sektöründe Türkiye'nin ilk ve tek pazaryeri oldu. Yaşam alanlarıyla ilgili tüm ürünleri ve çözüm önerilerini bir arada sunan koctaş.com.tr, geniş tedarikçi ağıyla yüz binlerce ürün seçeneğini Koçtaş garantili satış sonrası hizmet avantajıyla müşterileriyle buluşturuyor. Koçtaş Pazarlama ve Dijital Kanallar Genel Müdür Yardımcısı Ebru Darip ile "Online Pazaryeri" projesinin detaylarını konuştuk.

RÖPORTAJ: FİLİZ TÜLEK

Ev geliştirme perakendeciliğinin lideri Koçtaş'ın dijital mağazası kocktas.com.tr, Türkiye'nin ilk ve tek ev geliştirme odaklı pazaryeri olarak çok kısa sürede milyonlarca ürünü milyonlarca müşteriyle buluşturmayı hedefliyor. Evini güzelleştirmek ve geliştirmek isteyenleri geniş tedarikçi ağı ve Türkiye'nin önde gelen markalarıyla buluşturan Koçtaş; geniş taksit avantajı, nakliye-montaj hizmeti, mağazadan teslim al seçeneği, eğitim ve ilham içerikleriyle müşterilerinin talep ve beklentilerini en üst seviyede karşılıyor. Koçtaş Pazarlama ve Dijital Kanallar Genel Müdür Yardımcısı Ebru Darip bu yeni dönemi kısaca şöyle ifade ediyor: "Eve dair her şey bir tık uzamızda".

Koçtaş hem fiziksel hem online kanalda büyüyen bir marka olarak, Koç Grubu'nun da desteğiyle önemli bir stratejik hamleyi hayata geçirdi ve kocktas.com.tr ev geliştirme sektöründe Türkiye'nin ilk ve tek pazaryeri oldu. Öncelikle ev geliştirme perakendeciliğinde müşterilere böyle bir hizmeti sunabilmenin önemini sorarak başlayalım...

Büyük bir dijital dönüşüm sürecinin yaşandığı günümüzde pazaryerleri de aynı hızda çoğalıyor ve büyüyor. Pazaryerlerinin en büyük odaklarından biri ise ev geliştirme kategorisi. Biz Koçtaş olarak bu alanda yıllardır varız ve uzmanlığımız ile ön plana çıkıyoruz. Diğer pazaryerlerinden farklı olarak bizim fiziksel mağaza gücümüz bulunuyor. Bu güç çok büyük bir avantaj. Yıllardır Koçtaş'ta çalışan, konusunda çok uzman arkadaşlarımızın desteğiyle, sahadaki mağazalarımızla doğrudan müşteriye dokunabilen, gerektiğinde bir showroom görevi görebilen, gerektiğinde bir teslimat noktası olabilen ve gerektiğinde müşterilerin sorularına cevap verebilen, uzmanlığı ile destek olabilen yaygın mağaza ağıyla dikeyde bir pazaryeri oluyoruz. Pazaryeri projesini sekiz ay gibi kısa bir sürede, ek bir danışmanlık almadan tamamladık. Tamamen çevik yönettiğimiz bir proje oldu.

Koçtaş olarak sıkı elememizden geçen, güvenilir satıcılarla milyonlarca ürünü çok kısa sürede milyonlarca müşteriyle buluşturabilir hâle geleceğiz. Ürün açılış, içerik ve tedarikçi ilişki yönetiminden kampanya ve promosyon yönetimine kadar her şeyde teknolojinin tüm nimetlerinden sonuna kadar yararlandığımız yeni bir platformumuz var artık. Bu dönüşümümüz hız kesmeden gelişerek devam edecek. Ev geliştirme sektörünün lideri olarak bugün 58 ilde toplam 397 mağazamızla müşterilerimize hizmet veriyor, dijital kanallarımız aracılığıyla da ürünlerimizi tüm Türkiye'ye ulaştırıyoruz. Sektörümüzde en çok mağazaya sahip şirket konumumuzu da güçlendirerek korumayı sürdürüyoruz.

Koçtaş Pazarlama ve Dijital Kanallar Genel Müdür Yardımcısı Ebru Darip:

"Ev geliştirme sektörünün lideri olarak bugün 58 ilde toplam 397 mağazamızla müşterilerimize hizmet veriyor, dijital kanallarımız aracılığıyla da ürünlerimizi tüm Türkiye'ye ulaştırıyoruz. Sektörümüzde en çok mağazaya sahip şirket konumumuzu da güçlendirerek korumayı sürdürüyoruz."

Dijitalleşme ile birlikte kurumların çok daha fazla ihtiyacı olan beceri gelişim fırsatlarından yararlanarak organizasyonun verimliliğini ve yeteneklerini artırmak, müşterilerimizin beklentilerindeki ve pazar dinamiklerindeki değişime uyum sağlayarak kendimizi yenilemek ve iş yapış biçimlerimizi değiştirerek sektörde var olan fırsatları değerlendirmek üzere çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Sektörümüzde edindiğimiz çeyrek asrı aşan deneyimi ve uzmanlığımızı, "Online Pazaryeri" projemizle artık çok daha fazla kişi ile buluşturmayı hedefliyoruz. Bu adım, Koçtaş için bir dönüm noktası. Evini güzelleştirmek ve geliştirmek isteyenleri geniş tedarikçi ağı ve Türkiye'nin

YAKIN PLAN

önde gelen markalarıyla buluşturarak, aynı zamanda geniş taksit avantajı, nakliye-montaj hizmeti, mağazadan teslim al seçeneği, eğitim ve ilham içeriklerimizle müşterilerimizin talep ve beklentilerini en üst seviyede karşılayacağız. Koçtaş olarak girdiğimiz bu yeni dönemi “Evinize dair her şey bir tık uzacağınızda” diyerek ifade etmek istiyorum.

Koçtaş online pazaryerinin diğer pazaryerlerinden farkı ne olacak?

Koçtaş’ın ev geliştirme alanında doğrudan tüketiciye ulaştığı ve ilk marka olarak akla geldiği birçok kategori var. Gücümüzü bu alanda yıllardır yaptığımız yatırımlardan ve her biri alanında uzman çalışanlarımızdan alıyoruz. Diğer pazaryerlerinden farklı olarak Koçtaş’ın ülkemizin pek çok noktasına yayılan fiziksel mağaza gücü var. Bu önemli avantajı da en uygun şekilde değerlendirmek istiyoruz. Her mağazamızı ve her bir çalışanımızı, müşterilerimizin yararlanabileceği birer uzmanlık fırsat

koctas.com.tr

Evinizi
güzelleştirmek için
aradığınız her şey
koctas.com.tr'de!

**Her evde
moda!**

- 🏠 Türkiye'nin ilk ve tek ev geliştirme odaklı pazar yeri
- 🏠 Yüzlerce Koçtaş onaylı satıcı & yüz binlerce ürün çeşidi
- 🏠 Koçtaş garantili montaj ve nakliye hizmeti
- 🏠 Yapı Kredi World'e özel 9 taksit fırsatı

koctas.com.tr

olarak görüyoruz. Bir diğer farkımız ise müşterimizi alıcı ve satıcı arasında bırakmayacak şekilde iş süreçlerimizi yönetmemiz. Müşterilerimiz Koçtaş’a her kanaldan kolaylıkla ulaşabiliyor. Mağazalarımızı birer teslimat noktası gibi de konumlandıracağımız için fiziksel kanalda bu büyüme bize büyük bir güç, aynı zamanda mağazalarımıza trafik çekmek için ayrı bir fırsat sağlıyor. Koçtaş bir evin ihtiyacı olabilecek her türlü ürünü sunuyor. Komple bir tadilat için gereken hemen her ürüne Koçtaş’tan ulaşılabilir. Koçtaş olarak bir diğer farkımız ise her şeyi satan değil, ev geliştirme ve güzelleştirme odağında ilerleyen bir pazaryeri olmamız. Ayrıca Koçtaş olarak Koç Topluluğu içerisinde pazaryeri haline gelen ilk marka olmamız ise bizim için çok özel ve büyük bir gurur.

2023 yılı içerisindeki hedefleriniz neler? Yıl sonunda ürün ve tedarikçi sayılarının kaç olması hedefleniyor?

Pazaryeri projemizle birlikte ürün sayımızda bu yıl en az 5 kat artış olacak. Ev geliştirme sektöründe hâlihazırda yüz binin üzerinde ürünü müşterilerimize sunuyoruz. Şu an yaklaşık 150.000 ürün ve 400 satıcımız bulunuyor. Yıl sonuna kadar toplamda 400 binden fazla ürüne ve 1000’in üzerinde satıcıya ulaşmayı hedefliyoruz. Koçtaş güvencesiyle çok kısa sürede milyonlarca ürünü milyonlarca müşteriyle buluşturacağız. Aynı zamanda Koçtaş garantili gelişmiş satış sonrası hizmet ağımla ve sektör uzmanlığımızla müşterilerimize daha iyi bir alışveriş deneyimi yaşatmayı hedefliyoruz.

Hangi kanaldan alışveriş yapılırsa yapılsın, müşteri deneyiminin kusursuz olmasını sağlamak için tüm Koçtaş birimlerinin entegre bir yapıda çalıştığını biliyoruz. Koçtaş’ın çoklu kanal yapılanmasının bu süreçte ne gibi faydaları olacak?

Dijitalleşme ile birlikte bir yandan markaların operasyonel yükleri azalırken, diğer yandan maliyet tasarrufu sağlanıyor ve müşteri deneyimi her geçen gün daha da iyileştiriliyor. Perakendenin bugünü ve geleceğinde teknoloji, özellikle yapay zekâ ve makine öğrenimi yatıyor. Teknolojinin ve veri analitiği uygulamalarının çok daha önem kazandığı bir dönemden geçiyoruz. Çoklu kanal da mükemmel müşteri deneyimi için bu teknolojik dönüşümün zorunlu kıldığı bir yapılanma. Çoklu kanal olan markaların, tüm kanallarda aynı pürüzsüz deneyimi sağlayabilmesi de en önemli unsurlardan biri. Koçtaş olarak yıllar önce başladığımız dijital dönüşüm yolculuğunda teknolojiye çok büyük yatırımlar yaptık, yapmaya da devam ediyoruz. Bugün mağazalarımız, mağazalarda bulunan kiosklarımız, dijital platformlarımız ve çağrı merkezimizden oluşan çoklu kanal sistemimizle müşterilerimize en iyi hizmeti ve en uygun fiyatlı ürünleri hızla ulaştırabiliyoruz. Türkiye’de en yüksek

kalitede çoklu kanal deneyimi sunan şirketlerden biriyiz. Mağazalarımızda olmayan on binlerce ürünü kiosklarımız ve dijital platformlarımız aracılığıyla müşterilerimizle buluşturuyoruz. Pazaryeri projesini hayata geçirirken de mağazalarımızda bulunan kiosklarımız için paralelde geliştirme yaparak, onların da ilk günden itibaren pazaryeri ürünlerini satmasını hedefledik. Bugün kiosk satış payımız küçük format mağazalarımızda yüzde 20'lere kadar ulaştı. Bugüne kadar yatırım yaptığımız her alanda en iyi ve en çok tercih edilen marka olma hedefimizi, ev geliştirme sektörünün en büyük "Online Pazaryeri" olma vizyonu ile birleştirerek, şirketimiz içerisinde pazaryeri çevik takımını oluşturduk. Pazaryeri projemiz ile birlikte kotas.com.tr'nin ev geliştirme denince ilk akla gelen platform olma algısını güçlendirmeyi hedefliyoruz. Ev geliştirme konusuna odaklanmış bir pazaryeri olarak müşterilerimize binlerce çeşit ürün sunarken aynı zamanda gelişmiş hizmet ağımla ve ev geliştirme sektöründeki uzmanlığımızla daha iyi bir alışveriş deneyimi yaşatmayı planlıyoruz.

Online Pazaryeri projesi ile birlikte kotas.com.tr'ye hangi yeni kategori ve seçenekler eklenecek?

Online Pazaryeri projemiz ile mevcut ürün yelpazemizi genişletirken, aynı zamanda yeni kategorilerimiz de olacak. Ürünlerimizi müşterilerimize isterse eve teslim, isterse de "Ara, Tıkla & Teslim Al" adını verdiğimiz "Click & Collect" seçeneklerimizle ulaştıracacağız. Birinci yılımızda mobilya, bahçe, banyo, mutfak, ısıtma ve dekorasyon kategorilerine odaklanıp, sonrasında diğer kategorilerde de hızla zenginleşeceğiz. Şu anda tasarımsal anlamda ilk bakışta büyük bir değişiklik görülmesi de yeni birer arama kutusu ve kategori ağacı hazırladık. Ürün içeriklerimizi zenginleştirirken, müşteri yorum altyapısını ve müşteri yolculuğu takibi sistemini de hayata geçirdik. Ayrıca sistem entegrasyonu ve satış geliştirme için oldukça önemli olan tedarikçi eğitim portalı uygulamasını devreye aldık. Projemizin ikinci aşamasında tasarım ve arayüz konularında daha radikal değişiklikler de yapmayı planlıyoruz.

Koçtaş'ın Türkiye'nin pek çok noktasına yayılan fiziksel mağaza gücü ve tüm dijital kanallarda da geçerli Koçtaş garantili, yaygın nakliye ve montaj hizmeti bulunuyor. Bu önemli avantajları nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz? Öncelikle neden pazaryeri olma hedefiyle yola çıktığımıza değinmek istiyorum. 2020 yılında dünyanın en büyük beş perakendecisine baktığımızda dört markanın pazaryeri olduğunu görüyoruz. Türkiye'de internet kullanımı, cep telefonu penetrasyonu artıyor; buna paralel online alışveriş penetrasyonu da artmakta. Yaklaşık olarak her iki kişiden birinin internette en az bir kere alışveriş yaptığını ve bu

oranın her gün artış gösterdiğini biliyoruz. Türkiye'de online pazar hacminin yaklaşık 250 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor ve bu rakam her geçen gün artıyor. Biz de hem fiziksel hem de dijitalde büyüyen bir marka olarak, Koç Grubu'nun da gücünü alarak her geçen gün iddiamızı arttırıyoruz. Mahalleli formatımız Koçtaş Fix mağazalarımız, sürekli büyüyen ve çok önemli yatırım yaptığımız bir kanalımız. Aynı zamanda yeni formatlı büyük metrekaresi mağazalarımızı da açmaya devam ediyoruz. Bir diğer taraftan online kanalda da şimdikinden çok daha fazla büyümekle ilgili ciddi bir potansiyelimiz var. Amacımız müşterilerimizin uzun yıllardır mağazalarımızdan aldıkları hizmet kalitesini online kanalımıza da taşımak. En iyi tedarikçilerle çalışmaya ve tedarikçilerin Koçtaş ile olan deneyiminin en iyi şekilde olmasına özen gösteriyoruz. Müşterilerimiz Koçtaş'a her kanaldan kolaylıkla ulaşabiliyor. Mağazalarımızı birer teslimat noktası gibi de konumladığımız için fiziksel kanalda da bu büyümeyi büyük fırsat olarak görüyoruz. Koçtaş bir evin ihtiyacı olabilecek her ürünü sunuyor. Dijital kanalların satış payı perakende satışlarda yüzde 18,5 seviyesine geldi. Online kanalımız şu anda en büyük mağazamız konumunda. Bu da yatırımımızın ne kadar doğru olduğunu bize gösteriyor.

Son olarak eklemek istedikleriniz?

Pazaryeri projemiz ile birlikte kotas.com.tr, evini güzelleştirmek, geliştirmek isteyenlerin internetteki ilk adresi konumuna kısa sürece yükselecek ve ev ile ilgili tüm ihtiyaçların bulunabildiği bir platforma dönüşecek. Böylesine önemli bir projeyi Koçtaşlı çalışma arkadaşlarımızın ve kıymetli iş ortaklarımızın yoğun gayretleri ile sekiz ay gibi kısa bir sürede hayata geçirebildiğimiz için mutlu ve gururluyum. Özverili çalışmaları için çok teşekkür ediyorum.

“Küresel ısınmayla birlikte salgın hastalıklar da artıyor”

COVID-19 sonrasında başka küresel salgınlar da olacak mı, yoksa bu tür salgınlar insanlığın sonunu mu getirecek? Hayatımıza, 2020 yılında başlayan pandemiyle birlikte giren fakat yanıtları konusunda toplumsal olarak bir mutabakata varamadığımız bu soruları Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Amerikan Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölüm Başkanı ve Koç Üniversitesi İş Bankası Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi (KUISCID) Direktörü Prof. Dr. Önder Ergönül yanıtladı. COVID-19 pandemisinde, KUISCID bünyesindeki ekibiyle birlikte ülkemiz adına önemli görevler üstlenen Prof. Dr. Önder Ergönül, salgın hastalıkların dünyanın geleceği üzerindeki etkilerini anlattı.

RÖPORTAJ: İLKNUR EŞSİZ

Dünyayı üç yıla yakın bir süre korku ve paniğe sevk eden, aşının bulunmasıyla kontrol altına alınabilen COVID-19 pandemisinin ortasında Aralık 2020’de Türkiye’de de bir merkez kuruldu. İş Bankası ve Koç Üniversitesi desteğiyle hızla çalışmalarına başlayan ve önemli işler başaran bu merkezin adı “Koç Üniversitesi İş Bankası Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi”, kısaca (KUISCID). Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Amerikan Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölüm Başkanı ve Koç Üniversitesi İş Bankası Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi (KUISCID) Direktörü Prof. Dr. Önder Ergönül ile COVID-19 pandemisi sırasında aktif olan merkezin faaliyetlerini, ülkemiz ve dünya için olası salgın tehditlerini, deprem bölgesindeki hastalık risklerini ve enfeksiyon kaynaklı salgın hastalıklarla ilgili daha birçok konuyu ele aldık.

KUISCID Direktörü olarak, merkez ve çalışmaları hakkında bizlere neler söyleyebilirsiniz? Merkezde devam eden COVID-19 araştırmalarınızdan öne çıkan ne gibi sonuçlara ulaştınız?

2010 yılından itibaren merkezimiz kafamızda hazır olmakla, ön adımları atılmakla birlikte, 2021 yılında İş Bankası’nın desteğiyle Koç Üniversitesi’nde kuruldu. Tam da COVID pandemisinin ortasında... Biz aslında 2011 yılından itibaren “yeni enfeksiyonlar” dediğimiz bu tür pandemilerin olabileceğini düşünüyorduk. Yeni enfeksiyonlar dünyanın her bir yerinde ortaya çıktı. 2000’li yıllarda “Kırım Kongo Kanamalı Ateşi”, “Batı Nil Ateşi”, “Tatarcık Humması” gibi çok yeni tarif edilen, bir dizi enfeksiyon oldu. “SARS Koronavirüs”, 2004 yılında tarif edilmişti. Yani 2000’li yıllar itibarıyla “yerel, yer yer genişleyebilecek, pandemi yapabilecek enfeksiyonlar çok olacak” düşüncesi vardı. Ben de bu alanda çalışıyordum. Daha sonra Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanı Profesör Füsün Can (KUISCID Direktör Yardımcısı) ile birlikte Koç Üniversitesi’nde bu alanda çalışmaya devam ettik. Bu çerçevede hastanemiz kurulurken, “Biyogüvenlik Seviye 3 Laboratuvarı” kuruldu. O zamandan planlandı. Bu çok önemli bir öngörüdür. Dekanlarımıza, rektörümüze, üniversitemize bu vizyona sahip oldukları için teşekkür borçluyuz. Nereden aklımıza gelmişti peki? Çünkü 2009-2010’da “Influenza Pandemisi” (Domuz Gribi Pandemisi) vardı. Şimdi unutulmuş bir pandemi. Sonrasında biz bu alanlarda çalıştık. Ama pandemi olduğunda gücümüzü büyötmeye ihtiyacımız oldu. İş Bankası henüz Türkiye’de hiçbir olgu yokken, “Çin’de böyle bir şey çıktı Wuhan’da. Acaba bizi ne kadar etkiler?” diye beni bir toplantıya çağırdı. Türkiye’nin hazırlıkları, neler

▲ Prof. Dr. Önder Ergönül

yapılabileceği, bizim nasıl katkı koyabileceğimiz çerçevesinde konuşurken, böyle bir merkeze ihtiyaç olduğu konuşuldu ve merkezimizi kurduk. Merkezi kurmanın avantajı, buraya bir yoğunlaşma sağlanması oldu. O dönem tabii ki COVID-19’du konumuz. COVID-19 çalışmalarında hemen korunma yöntemlerini ele aldık. En başta maske kullanımı... Bununla ilgili güzel çalışmalar yaptık. Nasıl olursa korunabiliriz? Hem hastalarımız için hem de dışarı için... Ve yayımlandık. Sonra aşı etkinliğine baktık. Bu da çok önemli, ses getiren bir çalışmaydı. Aşılar etkili mi değil mi? İlaçlar yararlı mı? Bunları taramaya başladık. Bunun bir kısmı literatür taraması gibi de oldu. Meta-analiz denilen kapsamlı ve analitik literatür taramasıydı. Tanı testleri için çalıştık. “Tanı, Tedavi ve Korunma”. Üç ana başlıkta COVID-19 için çalışmalar yürüttük. Bunların hepsi en iyi dergilerde yayımlandı.

YAKIN PLAN

Merkez olmasaydı nasıl olurdu? Merkez olmasaydı, bütün bunlar yapılamazdı. Aynı zamanda merkezi şöyle kurguladık en baştan. Bu pandemi gelir, geçer. Nihayetinde bitecektir bir gün. Ama biz ondan sonra olabilecek pandemileri, enfeksiyonları ya da salgınları incelemeliyiz. Böyle bir alan var dünyada. Türkiye dışındaki diğer ülkeler çok daha gelişmiş bu anlamda. Örneğin Dünya Sağlık Örgütü ya da bu tür örgütler, uluslararası yönde müthiş yatırımlar yaptılar. Hem aşı açısından hem “Başka nasıl izleriz, nasıl buluruz?” gibi... O anlamda biz de Türkiye adına parlayan bir yıldız olduk.

Enfeksiyon şemsiyesi altında toplanan hastalıklar ve enfeksiyonlar konusunda tedavi ve aşılama açısından yeni gelişmeler söz konusu mu?

Tabii ki. Enfeksiyon hastalıklarını iki başlık altında toplayabiliriz. Bir yandan antimikrobiyal direnç dediğimiz, antibiyotiklere karşı ciddi bir direnç gelişimi söz konusu. Bu bütün enfeksiyon hastalıklarını kapsıyor. Diyelim idrar yolu enfeksiyonu oldunuz ya da “sepsis” dediğimiz kanda bakteri saptandı. Bu bakteri antibiyotiklere -bütün antibiyotiklere dirençli olabiliyor- dirençliyse eğer sizi yoğun bakım ve ölüme götürebiliyor. Dolayısıyla hem durumu anlamak hem alternatif ilaç, alternatif antibiyotik üretmek ya da var olanlar içerisinde en iyisini seçmek gibi bir çaba içerisinde tüm dünyadaki meslektaşlarımız. Bu özellikle Güney Avrupa ülkelerinin ve yoksul ülkelerin çok temel bir sorunu. Bizim de ilgilendiğimiz sorunlardan bir tanesi. Hemen hemen bütün enfeksiyon hastalıklarında böyle bir sorun var. İkinci kategori “emerging infections” (yeni enfeksiyonlar). Burada da hekimlerin bile tanımadığı, halkın yeni tanıştığı COVID örneğinde olduğu gibi SARS-CoV virüsü gibi yepyeni bir virüsün ortaya çıkması, bunun saptanması. Mesela şu an deprem bölgesinden daha önce o bölgede olmayan enfeksiyonlar olabilir. Bunun için de hazırlıklarımız var deprem bölgesi için. Laboratuvarımızı oldukça ileri düzeyde geliştirdik. Çok ileri düzey bir molekül laboratuvarımız var. Merkez olarak, deprem bölgesinden ya da başka yerlerden hem bakanlığa yardımcı hem bölge hekimlerine yardımcı önemli bir lojistik güce sahibiz. Ve birlikte iş birliği içerisinde bunları yapmak istiyoruz.

Koç Üniversitesi İş Bankası Enfeksiyon Hastalıkları Araştırma Merkezi'ndeki Tüberküloz Laboratuvarı'nda çok önemli çalışmalar yapıldığını biliyoruz. Bu kapsamda neler söyleyebilirsiniz?

Tüberküloz çalışmalarımız da pandemi biter bitmez hemen devreye sokacağımız çalışmalardan bir tanesi olarak düşünüldü. Çünkü Türkiye’de çok önemli. Avrupa ülkeleriyle kıyasladığımızda Türkiye’de hâlen tüberküloz oranı, sıklığı yüksek. Daha sistematik çalışmalar yapmak istiyoruz; yapacağız. Buna hazır laboratuvarımız. Gerçekten buradan çok sayıda dünya çapında önemli yayınlar, buluşlar çıkabilir. Buluş derken; dediğim gibi bizim tanı, tedavi, korunmaya dair yaklaşımlar. Ve bunu yaparken de o hastalığı da anlamış oluyoruz. Tıbbın geneline dair de buluşlar ortaya çıkmış oluyor. O şekilde yayınlamış oluyoruz.

Bilim dünyası küresel ısınmanın enfeksiyon hastalıklarında önemli etkiler oluşturacağını öngörüyor. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Kesinlikle, kesinlikle... Küresel ısınma nedeniyle çok çeşitli enfeksiyon hastalıkları gündeme gelebiliyor. Bir yandan “vektörle bulaşan” dediğimiz sivrisinekler, kenelerle bulaşan hastalık coğrafyası ciddi anlamda yayılıyor. Mesela Kırım Kongo kanamalı ateşi bizim uğraştığımız hastalıklardan bir tanesi. Anadolu’da görülüyor. İlk defa İspanya’da 2016 yılında görülmeye başlandı. Biz bunu çok önceden tahmin ediyorduk örneğin. Neden? Küresel ısınma arttığı ölçüde sıcaklık artışı oluyor. Virüsü taşıyan keneler belli bir sıcaklıkta aktive oluyor. Orta Avrupa’ya doğru, yukarı doğru yayılabilir, yayılabilir, sıcaklığın artmasıyla. İspanya’da

durumu biliyorsunuz; küresel ısınma nedeniyle kuraklıktan bahsediliyor, özellikle Endülüs bölgesinde. Madrid açıklarında, Madrid kırsalında Kırım Kongo enfeksiyonu saptandı. Onlar da artık görüyorlar ve onlarla temas hâlindeyiz. Belki de ileride Viyana’da ya da Avusturya’da görülecek. İngiltere’de de bekleniyor. Fransa’da bekleniyor şu anda. Hatta bu ayın sonunda Fransız Sağlık Bakanlığının davetlisi olarak Fransa’ya gideceğim orada Kırım Kongo bekledikleri için. Daha önce de 2016 yılında ilk olgu çıktığında İspanya’ya çağırılmışlardı; gitmiştim. Bu çerçevede, bu tür iklim değişikliğinin neden olduğu gruplar var. İklim

değişikliği nedeniyle sel felaketleri oluşuyor biliyorsunuz. Bu sel felaketleri sonrasında sıçanlarla bulaşan, kanalizasyona karışan birçok etken olabiliyor. Örneğin belli ishaller hastalıklar ya da yine sıçanlarla ya da benzeri vektörlerle bulaşan başka hastalıkları da saymak mümkün bu çerçevede.

Türkiye’de de örneğin Hanta Virüs enfeksiyonları olabilir. Kırım Kongo enfeksiyonları, sıtma yeniden bir şekilde gelebilir Türkiye’de belli yerlere, vektörleri var. Chikungunya Ateşi, Tatarcık Humması örneğin bütün bunların artışını bekliyoruz Türkiye’de. İklima bağlı olarak değişebilecek hastalıklar olarak.

Aşıların yan etkileri hakkında, bilim dünyası çok sayıda açıklama yaptı. Bir kez de sizden duymak isteriz. Sizce COVID-19 aşısı başta olmak üzere özellikle enfeksiyon kaynaklı salgın hastalıkların tedavisi için geliştirilen aşıların yan etkileri var mıdır? Eğer varsa bunlar hakkında bize bilgi verebilir misiniz?

Tabii ki mutlaka vardır bazı yan etkileri. En basitinden özellikle mRNA aşılarında bunun daha fazla olduğunu söyleyebiliriz. Engellemiş oldukları hastalığın bir nevi taklidini yapıyor aşı. Yani aşı olduğunuz zaman, özellikle mRNA aşısında hastalığın belirtileri kadar olmasa da çok hafif bir formunu geçirdiğini söylüyor insanlar. Ne oluyor? Aşıdan iki gün sonra ateş. Bunlar hep yaşandı, biliniyor. En temel yan etkisi buydu.

Ama bunun ötesinde çok ciddi öldürücü ya da işte enfarktüs gibi, inme gibi hastalıkların görülmesinin bunların toplam popülasyon oranından düşük olduğunu söyleyebiliriz. Zaten toplumda olabilecek inmeler, enfarktüsler ya da bunun gibi ciddi hastalıklar, belli bir oranda, sıklıkla olacakken her şeyin aşırıya bağlandığına tanık olduk bu süreçte. Bu doğru değildi. Toplumsal karşılaştırmalara bakıldığında bunun çok yüksek olmadığı, zaten çok düşük olduğu ifade edildi.

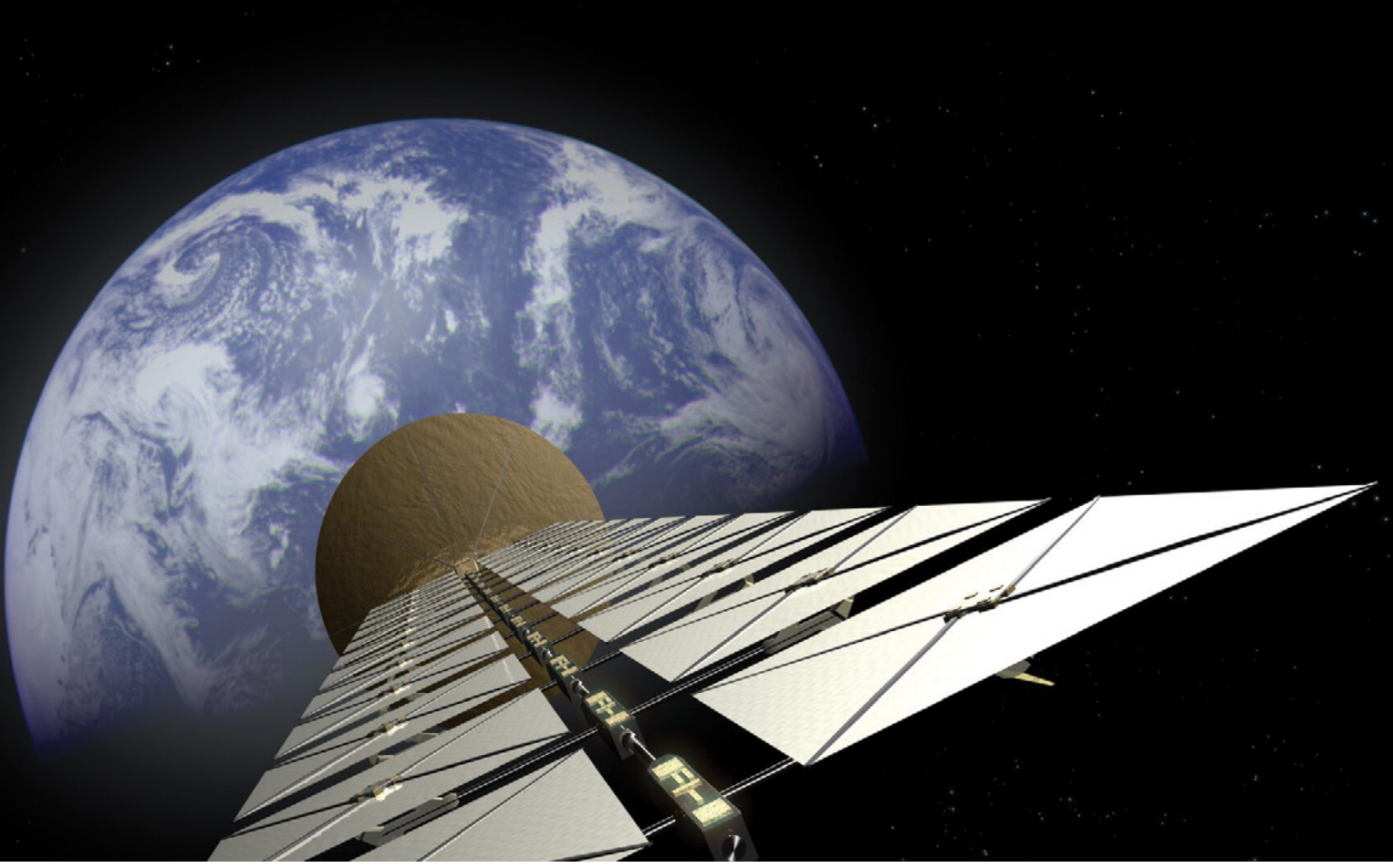
Tabii geçmişe doğru (retrospektif) bakmak hata yapmamıza neden olabilir. Aşı olmasaydı, biz bu işten kurtulamayabilirdik. Kayıplarımız çok daha fazla olacaktı, kontrol edemeyecektik. Aşı en etkili koruma yöntemi. Kesinlikle bunun altını çizebiliriz. Buradaki en etkili koruma yöntemi. Daha sonra hastalık olup bittikten sonra rahatlayınca, şimdi aşırıya başka bir hastalık arasında bağlantı kurmaya başladı insanlar. Ama burada bir nedensellik ilişkisi yok. Ve daha çok kendilerince kurdukları bir bağlantıdan bahsedebiliriz. Sonuçta; aşı olmasaydı çok daha kötü olurdu. Aşı olmasa zaten insanlar yoğun bakımlarda, kalp krizleriyle, inmelerle, hastalığın kendi seyri itibarıyla ölecekti. Aşıyla beraber bunun çok daha az olduğunu biliyoruz.

Popüler dizi “The Last of Us” ile gündeme gelen ‘zombi mantarı’ gerçek hayatta da var. Çin tıbbında kullanılıyor ve hatta İstanbul’da da bulundu. İnsan sağlığına bir zararı olmadığı biliniyor. Buradan hareketle COVID-19 pandemisi sonrasında dünya bu boyutta yeni bir salgın bekliyor mu?

Tabii şimdi bu tür şeyler bilinemez olduğu zaman, elimizde bilimin silahları, bilim olmadığına, geçmişte daha korkutucuydu. Ama bilimin gelişmesiyle, bilimin, akılcılığın ürettiği araçlarla, bunlarla baş edeceğimizi düşünüyorum. Örneğin veba salgınlarını düşünürsek İstanbul Justinianus Vebası’na tanık olmuştur. Bizans döneminde özellikle dünya tarihinin en büyük veba salgınlarından biridir. Daha sonra Osmanlı döneminde de bunlar yaşanmıştır. Batı’da veba çok uzun yıllar devam etmiştir. Biz şunu çok net biliyoruz ki insanoğlu bilemediği, açıklayamadığı birtakım olayları gizli güçlere bağlıyor. Ama bilim ilerledikçe o gizli güçlerin alanı daralıyor. Hâlâ bilmediğimiz çok şey var tabii ki. Biz de işte bunun savaşıyız. Bilim savaşıyız. Koç Üniversitesi olarak da bir ışık, bir aydınlanma merkeziyiz dünya çapında ve bununla gurur duyuyoruz. Dünyadaki tüm diğer meslektaşlarımız ile buna yönelik çalışacağız. Yine böyle bir tehlike olsa da artık “Bizim de bir merkezimiz var” diyebiliyoruz. Dünyadaki diğer merkezlerle daha yakın iş birliğiyle çalışma şansımız olacaktır. Böylesi bir salgında biz de yine ön saflarda çalışmaya hazırız. Büyük bir felaket olacağını düşünmem ama bir savaş nihayetinde.

“KUISCID KOLEKTİF BİR EMEĞİN ÜRÜNÜ”

KUISCID’in vizyonunun “uluslararası tanınır, önemli bir merkez olmak” olduğunu ifade eden Prof. Dr. Önder Ergönül, şöyle devam etti: “Bu yolda önemli adımlar attık, atıyoruz. Avrupa Enfeksiyon Hastalıkları Derneği’yle, Dünya Sağlık Örgütü’yle... Bizi tanımalarını sağlamaya çalışıyoruz. Bu anlamda bir de ülkemizde merkezimizin şöyle bir fonksiyonu da var. Çok değerli arkadaşlarımız yurt dışında en iyi üniversitede çalışacaklarına bizde çalışabiliyor. Beyin göçünü tersine çevireceğiz, bir gün mutlaka. Bu anlamda bir an önce dünyada tanınmak ve daha da güçlenmek istiyoruz.” KUISCID’in kolektif bir emeğin ürünü olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Önder Ergönül, “Bu noktada İş Bankası’na çok teşekkür ederim. Hem İş Bankası yöneticileri hem genel müdürleri... Bizim bir başka merkezimiz daha var biliyorsunuz. Onu da destekliyorlar. Hakikaten ülke için evrensel bir değer üretmek bizim için çok önemli bir tatmin duygusu” diye konuştu.

Avrupa'nın temiz enerji arayışında dev projesi: Solaris

Bulutlarla gölgelenmeyen ve gecenin yaşanmadığı uzaya, dev güneş panellerinin yerleştirildiğini düşünün ve bu temiz enerjinin dünyada milyonlarca eve kablosuz olarak ulaştığını... Avrupa Uzay Ajansı (ESA), ilk bakışta "ütopik" görünen bu fikre bir adım daha yaklaştı. ESA'nın 60 milyon euro fon tahsis edilen Solaris projesi başarılı olursa, temiz ve sınırsız enerji tedariği yolunda bir adım daha atacağız.

Güneş çok uzun zamandır en bilinen ve en çok faydalanılan enerji kaynaklarından biri. Fosil yakıtlar kullanılmaya başlanmadan önce, antik uygarlıkların çeşitli şekillerde güneş enerjisinden yararlandığı biliniyor. Romalılar ünlü hamamlarında güneye bakan pencerelerle güneş ışığını kullanarak suyu ısıtıyordu. Antik Mısır'da ise bazı yapılarda güneş ışığıyla buharlaştırılan su, soğutma düzeneği olarak kullanılıyordu.

1839 yılında Fransız fizikçi Edmond Becquerel, güneş enerjisiyle elektrik devresi yaratmayı deneyen ilk bilim insanı oldu. 1910'larda Thomas Edison, güneş enerjisinden "Ne muazzam bir kaynak. Umarım bunu kavrayabilmemiz için petrol ve kömürün bitmesini beklememiz gerekmez" diyordu. Fakat laboratuvar ortamında güneş enerjisinden elektrik üretimi ancak 1954 yılında gerçekleştirilebildi ve bu konudaki ilk patent 1957 yılında alındı. Modern güneş panellerinin kurulması için ise bunun üzerinden on yıllar geçmesi gerekecekti.

Bugün istikrarlı olarak güneş ışığı alan ülkeler başta olmak üzere güneş enerjisi dünya çapında yoğun olarak kullanılıyor. Başta yüksek olan maliyetlerin teknolojik gelişmelerin desteğiyle giderek düşürülmesi, bu sonsuz kaynağın temiz ve yenilenebilir enerji arayışında giderek daha güçlü bir alternatif olmasını sağlıyor. Birçok ülkede kurulan devasa tesisler bir yana; çatıya kurulan güneş panelleri aracılığıyla kendi elektriğini üreten ve fazlasını satan hane sayısı artık hiç az değil.

Peki ufkumuzu daha ileriye taşımak mümkün mü? Çok daha büyük güneş panelleri kursak ve bunları bulutlarla hiç gölgelenmeyen, güneşin hiç kaybolmadığı, gecenin yaşanmadığı bir yere; yani uzaya yerleştirmek? Evet, bu teorik olarak mümkün... İşin gerçeği, dünyanın önde gelen enerji ajansları uzun zamandır bu tür projeler üzerinde çalışıyor ve gelinen noktada, uzayda elektrik üretimi artık "fütürist" bir hayal değil. Uzak olmayan bir gelecekte, uzaya yerleştirilen panellerle önemli miktarda enerji elde edilmesi mümkün olabilir.

Avrupa Uzay Ajansı (ESA), bu yarışta önde koşan kuruluşlardan biri. Yeşil Mutabakat ile 2050 yılında karbon nötr olma hedefi doğrultusunda farklı arayışlar üzerinde çalışan ajans, Solaris projesiyle her biri bir elektrik santrali ile aynı miktarda elektrik üretecek güneş panellerini Dünya yörüngesinde konumlandırmak için somut adımlar atılıyor. Buralarda üretilen enerji ise evlere kablosuz olarak aktarılacak. Ajans, Kasım 2022'de gerçekleştirdiği toplantıda Solaris projesine 60 milyon euro tahsis edilmesini sağladı. Ocak 2023'te gerçekleştirilen Davos Zirvesi'ne katılan ESA Genel Direktörü Josef Aschbacher, fizibilite çalışmaları beklendiği şekilde sonuç verirse, iki-üç yıl içinde somut bir teklifle gelebileceğini belirtti ve "muhteşem bir proje" olarak tanımladığı Solaris'in -eğer başarılı olursa- iklim değişikliği

ve enerji bağımsızlığı açısından çok önemli bir adım olacağını söyledi.

"Eğer başarılı olursa"...

Josef Aschbacher'ın konuşmasındaki "eğer başarılı olursa" ifadesi, diğer yandan projenin zorluklarına da işaret ediyor. Bunlardan ilki, güneş panellerini taşıyacak olan uyduların büyüklüğü. Bu uyduların dünyanın en yüksek binasının yaklaşık iki katı kadar, 1,7 kilometre civarı uzunlukta olması gerekiyor.

İkinci zorluk, maliyetin yüksekliği. Kuşkusuz, uygulanabilmesi için faydanın maliyetten fazla olması gerekli. Ancak Solaris'te uydu fırlatma maliyetlerinin yeniden kullanılabilir roketler ve özel uzay girişimleri tarafından geliştirilen teknolojilerle düşürülmesi planlanıyor.

Uzayda üretilen enerjinin Dünya'ya kablosuz olarak getirilmesi de önemli bir mesele. Ancak bu konuda büyük ilerlemeler yaşandığı ve küçük çapta denemelerin de başarıyla sonuçlandığı ve umut verdiği belirtiliyor.

Elbette, konunun çevre ve sağlık üzerindeki etkileri de araştırma kapsamında. Şu anda yöntemin tamamen güvenli olduğu belirtilse de bu konuda daha fazla çalışma yapılması ve uluslararası regülasyonlar ile uyum sağlanması gerekiyor. Kısacası, aşılması gereken birçok zorluk var. Ancak gelişmiş ülkelerde neredeyse 50 yıldır tartışılan bu proje ilk kez somut sonuçlar üretmeye aday. ESA başarılı olursa, Avrupa Birliği'nin 2050 yılındaki "sıfır karbon" hedefine ulaşmak için son derece önemli bir adım atılmış olacak ve dünyamızı tehdit eden küresel ısınmanın yavaşlatılması için büyük bir yol katedilecek.

FARKLI KURULUŞLAR DA BENZER ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜYOR

Uzayda elde edilecek güneş enerjisini dünyaya taşımak için çalışan tek kuruluş ESA değil. ABD merkezli çok uluslu havacılık ve savunma teknoloji şirketi Northrop Grumman, Aralık 2022'de yaptığı açıklamada ABD Hava Kuvvetleri Araştırma Laboratuvarı'yla yaptığı sözleşme doğrultusunda, yer denemelerini tamamladığını açıkladı. California Teknoloji Enstitüsü de Ocak ayında benzer bir teknoloji üzerinde çalışmaya başladı. Mayıs 2022'de ise bir NASA yetkilisi, uzayda güneş enerjisi üretimi konusunda bir fizibilite çalışmaları başlattıklarını açıklamıştı. Çin ve Japonya'nın da bu alanda yatırımlar yaptığı biliniyor. ESA ise attığı adımlar ve ayırdığı fon ile bu rekabet ortamında lider olmayı hedefliyor.

Fotoğraf: Emre Durmuş

Türkiye’de bir ilk

John Craxton:

Işığın Peşinde

Bir Vehbi Koç Vakfı (VKV) kuruluşu olarak 2019 yılından bu yana geniş bir disiplin yelpazesinden seçkiler sunan Meşher, konuklarını çok özel bir sergiyle ağırlıyor. Britanyalı ressam ve tasarımcı John Craxton’ın yaşamını ve eserlerini tanıtan Türkiye’deki ilk kişisel sergisi *John Craxton: Işığın Peşinde* Meşher’de sanatseverlerle buluşuyor.

YAZI: FİLİZ TÜLEK

John Craxton, *Girit Kedileri*, 2003
tuval üzerine tempera
53,5 x 44,5 cm
John Craxton Estate ▲

John Craxton, *Çoban*, 1984
tuval üzerine tempera
153 x 101 cm
John Craxton Estate ▲

John Craxton, *Eleni'nin Portresi*, 1947
tuval üzerine yağlıboya
59,5 x 44,5 cm
John Craxton Estate ▲

Kültür ve sanatın kamu nezdinde anlam ve değer kazanmasını sağlamayı, böylelikle daha fazla kültürel farkındalık ve sezgi oluşturmayı hedefleyen Meşher, Nisan ayının başında programına eklediği çok özel bir sergiyle adından söz ettiriyor. 2009 yılında hayata veda eden Britanyalı ressam ve tasarımcı John Craxton'ın Türkiye'deki ilk kişisel sergisi, Meşher'de sanatseverlerle buluşuyor. Küratörlüğünü Ian Collins'in üstlendiği *John Craxton: Işığın Peşinde* sergisi, Craxton'ın uzun kariyerine yayılan çeşitli eserlerinden bir seçki sunuyor. Sergide anıtsal bir duvar halısı, tablolar, çizimler, baskılar, kitap tasarımları ve sanatçının kişisel eşyaları da dahil olmak üzere geniş yelpazedeki 200'e yakın eser yer alıyor. Sergide çeşitli koleksiyonlardan ödünç alınan eserlerin yanı sıra Ömer Koç Koleksiyonu'ndan da 44 eser bulunuyor.

John Craxton, *Otoportre*, 1943
ahşap üzerine yağlı boya ve guaj
56 x 44,5 cm
Ömer Koç Koleksiyonu ▼

John Craxton, *Otoportre*, 1946-1947
kâğıt üzerine yağlıboya
32,5 x 23,5 cm
Ömer Koç Koleksiyonu ▼

John Craxton, *Yaşlı Giritli Portresi*, 1948
tuval üzerine yağlıboya
45,5 x 35,5 cm
Özel Koleksiyon ▼

▼ John Craxton, *Doğadaki Şair*, 1941
kâğıt üzerine mürekkep ve suluboya, 53,5 x 75 cm, John Craxton Estate

▼ John Craxton, *Karnaval Atı*, 1954, Poros
tuval üzerine yağlıboya, 53,2 x 60 cm, John Craxton Estate

Sergiyi ABD'li fotoğrafçı Robert McCabe ile Londra doğumlu ressam Nicholas Moore'un fotoğrafları zenginleştiriyor. McCabe'in fotoğrafları, John Craxton'ın resimleriyle büyük benzerlikler taşıyor; Ege'yi ilk defa 1954'te ziyaret eden fotoğrafçı da Ege manzarasına ve insanına odaklanıyor. Nicholas Moore'un fotoğrafları ise 1985'te Craxton'la İstanbul'a yaptıkları seyahatten sahneler sunuyor. İstanbul'u sıkça ziyaret eden ve çok seven Craxton'ın bu ilham verici sergisi, onun sanatını ve yaşamını en sevdiği topraklarda keşfe açıyor.

Ian Collins'le bir araya geldik!

Serginin küratörlüğünü üstlenen Ian Collins aynı zamanda ünlü bir biyografi ve sanat yazarı. Çok sayıda kitabı arasında Rose Hilton, Joan Leigh Fermor ve John McLean üzerine yazdığı monografiler bulunuyor. Düzenlenen küratörlü sergi turu vesilesiyle bir araya geldiğimiz Ian Collins aynı zamanda sanatçının yakın dostu ve biyografisinin yazarı olduğu için Craxton ile nasıl tanıştığını soruyoruz ve oldukça içten bir cevap alıyoruz: “2000 yılının Ocak ayında Londra'da bir sanatçının cenazesinde tanıştık. Tören Piccadilly'deki büyük bir kilisedeydi ve John, sanki Ege'nin bir dağından gelmiş gibi görünüyordu. Elinde bir çoban sopası, sırtında dokuma bir çanta, ayağında büyük botlar, üzerinde kamuffaj kıyafetleri, dağınık beyaz saçları vardı. Onun efsanevi John Craxton olduğunu hemen anladım. 1946 yılında, 23 yaşındayken

▲ Ian Collins

İngiltere'deki parlak sanat kariyerini bırakıp Yunanistan'a gitmişti. Hayatı boyunca göçebe bir yaşam sürdü ama neredeyse her resminde Doğu Akdeniz'in ışığına, yaşamına ve manzaralarına selam gönderdi. Son derece çekici, bilgili ve eğlenceli bir insandı; aykırı bir zekâya sahipti ve bu da başını pek çok kez belaya sokmuştu. Aynı zamanda muhteşem bir hikâye anlatıcısıydı ve harika bir görsel hafızası vardı. Bir gece yarısı sohbet ederken biyografisini yazıp yazamayacağımı sorduğumda “Cesedimi çiğnemen lazım” dedi. Sonunda

kitap fikrini kabul etti. Ben de o zamana kadar notlarımı gizli tuttum. 2009'daki vefatından hemen önce birçok röportaj kaydettik.”

Ian Collins'e göre John Craxton Türkiye için yeni bir keşif. Collins bunun sebebinin kısmen Craxton'ın eserlerinin ülkemizde daha önce sergilenmemiş olması, kısmen de sanatçının hikâyesinin anlatılmasını uzun yıllar boyunca istememesine bağlıyor. “John her zaman hayatın sanattan daha önemli olduğunu söylerdi ama neşeli hayatını resmetmeye devam etti. Ziyaretçilerin, kendisini bir Arkadyalı olarak adlandıran, mitoloji ve arkeolojiden tarihi ve modern sanat formlarına kadar Levanten kültürünün

tüm katmanlarını seven bir adamın eserlerinden çok keyif alacağını

düşünüyorum. John'un İstanbul'a 1949 yılında yaptığı ilk ziyaret, özellikle Ayasofya'daki Bizans mozaikleri açısından bir keşif oldu. 1960'tan itibaren çoğunlukla Girit'teki bir

▼ John Craxton, *Doğanın Yapı Taşlarıyla Manzara*, 1975–1976, dokuma halı 423 x 492 cm, Stirling Üniversitesi Sanat Koleksiyonu, İskoçya

Troya'dan Efes'e kadar Türkiye'nin Ege kıyıları boyunca seyahat eden Craxton'ın tutkulu olduğu konular antik yerleşim yerlerinden geleneksel mutfağa kadar uzanıyor.

Osmanlı atölyesinde çalıştı. Geleneksel dokumacılığı ve Türk halılarını çok severdi. Sergimizin merkezinde de Ege'yi onurlandıran devasa bir duvar halısı yer alıyor. John'un Edinburgh'da tasarladığı bu duvar halısı bu sergiye kadar İskoçya'dan hiç ayrılmamıştı.”

Collins sergiyi kurgularken nasıl bir çalışma sürecinden geçtiğini ise şu sözlerle anlatıyor: “John Craxton Ekim 1922'de Londra'da doğdu, ben de onun yüzüncü doğum gününün anısına retrospektif bir sergi turu planladım. Açılışı Atina'daki Benaki Müzesi'nde yaptık, ardından John'un memleketi olarak benimsediği Girit'in Hanya şehrine geçtik. Şimdi de çok sevdiği İstanbul'dayız. Ekim ayında İngiltere'de bir sergi açılışımız var. Hepsinde ortak unsurlar var ama her sergi gerçekten mekâna özgü.”

Antik ve modern zamanları kapsayan bir zaman yolculuğu görüntüsü...

John Craxton: Işığın Peşinde sergisi hem John Craxton'ın Türkiye'deki ilk sergisi hem de bugüne kadar yapılmış en büyük sergi. Yaklaşık 200 eserin yer aldığı sergi Craxton'ın sanat eserlerinin geniş kapsamlı bir sunumu olma niteliği taşıyor. John Craxton Estate'ten sonra en fazla sayıda

O BİR ARKADYALI

John Craxton'ın yaratıcılıkta mutlak özgürlük ısrarının, onu ulusal ya da siyasi kimliklerin ötesine taşıdığını söyleyebiliriz. Sanatçının en geniş ve en derin anlamda hümanizmi kapsayan sanatıyla herkese seslendiğini görüyoruz. Yıllar içindeki İstanbul ziyaretlerinden Ayasofya mozaikleri ve yerel halkla sıcak karşılaşmaları resimlerinin ruhuna yansıyor. Troya'dan Efes'e kadar Türkiye'nin Ege kıyıları boyunca seyahat eden Craxton'ın tutkulu olduğu konular antik yerleşim yerlerinden geleneksel mutfağa kadar uzanıyor. Arkadya, sanatçının bu Ege cennetini tanımlamak için alışkanlıkla kullandığı bir kelime. Dahası, Craxton kendisini “Arkadyalı” olarak görüyor ve bundan gurur duyuyordu!

▼ John Craxton, *Kasap*, 1964–1966 tuval üzerine yağlıboya, 208,3 x 320 cm, Özel Koleksiyon

▼ John Craxton, *Mantar Tutan Çiftçi*, 1944–1945 kâğıt üzerine mumboya, 43 x 61 cm, John Craxton Estate

Craxton eserine sahip olan Ömer Koç Koleksiyonu'ndan alınan eserlerle ilgili görüşlerini sorduğumuz Collins, bu açıdan kendisini çok şanslı hissettiğini söylüyor. “Şanslıyız çünkü Ömer Koç şu anda John Craxton Estate’ten sonra Craxton eserlerinin en büyük ve en iyi koleksiyonuna sahip. Sergi, Meşher direktörü Nilüfer Konuk tarafından kusursuz bir şekilde tasarlandı. Ömer Koç, hem geniş ilgi alanlarına hem de çok odaklı göze sahip bir koleksiyoner. Koleksiyonunda yer alan Craxton’ların neredeyse tamamı insan figürünü merkeze alıyor ve sanatçının temel insani kaygılarını ortaya koyuyor. Koç koleksiyonuna en son eklenen *Üç Denizciyle Natürmort (Still Life with Three Sailors)* benim için sergideki en iyi resimdir. Çağdaş bir öğle yemeği partisi aracılığıyla antik ve modern zamanları kapsayan bir zaman yolculuğu görüntüsü... John, bir keresinde dünyadaki en iyi sesin yemek yerken konuşan ve gülen arkadaşların sesi olduğunu söylemişti.”

Karanlıktan aydınlığa, tek renkten parlak renklere...

Savaş zamanının karanlığından aydınlığa ve tek renkten parlak renklere doğru ilerleyen keyif dolu ve yaratıcı bir yaşamı anlatan serginin vitrininde ziyaretçileri, sanatçının kullanmayı çok sevdiği klasik motosikletlerden bir örnek karşılıyor. Collins’e bunun özel bir anlamı olup olmadığını soruyoruz ve şu cevabı alıyoruz: “John’un hem hayatı hem de sanatı büyük bir maceraydı. O sadece kendi yoluna gitti. Çocukken yapmak istediği tek şey çizmek ve resim yapmaktı. Hayatı boyunca, motosiklet ehliyeti dışında, hiçbir konuda resmi bir sınavı geçemedi. Eskiz defteri ve kalemliyle Ege’yi motosikletiyle dolaştı.”

Craxton’ın ilham kaynakları

Craxton erken dönemlerinde Picasso ve Miró’dan etkileniyor. Daima en sevdiği sanatçı olan El Greco’nun Alegori (Fábula) adlı eserini ilk defa 14 yaşında yakından inceleme fırsatı buluyor. Craxton’ın Yunanistan ve Türkiye gezilerinden kaynaklanan Ege sevgisi, yetişkinlik dönemindeki çalışmalarını şekillendiriyor. Renklerle oluşturduğu güçlü

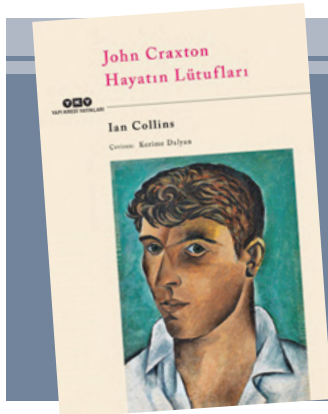

John Craxton, *Üç Denizciyle Natürmort*, 1980–1987
tuval üzerine tempera, 130x160 cm, Ömer Koç Koleksiyonu

JOHN CRAXTON: IŞIĞIN PEŞİNDE KİTABI TÜRKÇE VE İNGİLİZCE OLARAK RAFLARDA!

John Craxton’ın (1922–2009) Türkiye’deki ilk kişisel sergisinin kitabı *John Craxton: Işığın Peşinde*, Türkçe ve İngilizce olarak yayımlandı. Kitap, Craxton’ın keyif dolu ve yaratıcı yaşamını anlatan sergiye eşlik ediyor. Ömer Koç’un önsözüyle başlayan kitap, serginin küratörü Ian Collins’in, sanatçının Ege’de geçen canlı yaşamını ve sanatını tanıttığı “Keyfe Yolculuk” makalesiyle devam ediyor. Collins’in makalesi Craxton’ın İstanbul ve Ege’nin iki yakasına seyahatlerine dair yeni araştırmaları içeriyor.

kompozisyonlar, ince ve son derece kişisel bir sembolizmin yanı sıra güneşin altındaki duyuşal bir yaşamı da yansıtıyor. Mitoloji ve arkeoloji, özellikle de Bizans mozaikleri, Türk halıları ve Osmanlı mimarisi Craxton’ın çalışmalarına etki etmiş önemli unsurlar arasında yer alıyor. Yaklaşık elli yıl boyunca en iyi eserlerinin çoğunu Girit’in Hanya şehrindeki Osmanlı mirası stüdyosunda yaratan Craxton, ünlü dostları da olmasına rağmen denizciler, çoban aileler, taverna ve kafelerdeki arkadaşları gibi sıradan insanları resmetmeyi tercih etmiş kıymetli bir sanatçı.

JOHN CRAXTON – HAYATIN LÜTUFLARI

Ian Collins’in kaleme aldığı *John Craxton – Hayatın Lütufları*, Yapı Kredi Yayınları’ndan sergi ile eşzamanlı olarak çıktı. Kerime Dalyan çevirisiyle Türkçeye kazandırılan kitap güneş ışığı, deniz tuzu ve neşeyi hissederek okunabilecek zengin bir 20. yüzyıl masalı. Kitabı okudukça, John Craxton’ın İngiltere ve Ege kıyıları arasında geçen hayatının, bir sanatçının önce kendini bulma, sonra da tekrar tekrar yeniden var etme gücünü ispatladığına tanıklık ediyoruz.

Toplu taşıma tercih edin,

Step Puan kazanın.

Yapı Kredi Mobil'den toplu
taşıma kartınıza yükleme yapıp
Step Puan kazanın. Biriktirdiğiniz
puanları geleceğimiz için
bağışa dönüştürün.

Step programı hakkında detaylı bilgiye yapikredi.com.tr'den ulaşabilirsiniz.

 YapıKredi
step
SÜRDÜRÜLEBİLİR
TERCİH
PROGRAMI

Rahmi Koc Müzesi

Çocuklarımız yaz tatilini dolu dolu geçirsin!

Yoğun bir okul döneminden geçen çocukların sabırsızlıkla beklediği yaz tatili başladı. Yaklaşık üç aya yayılan bu tatil dönemi için çocukların keyif alacağı bir okuma listesi ve aileleri de kapsayan bir etkinlik rehberi hazırladık!

YAZI: FİLİZ TÜLEK

Yaz tatili çocukların dinlenme ve rahatlama fırsatı bulduğu, zihinsel ve bedensel olarak yenilendiği önemli bir zaman dilimidir. Çocuklar bu dönemde kendi ilgi alanlarına yönelebilir ve yeni hobiler edinebilirler. Yaz tatili ayrıca çocukların sosyal becerilerini geliştirmeleri için de değerli bir fırsat sunar çünkü arkadaşlarıyla daha fazla zaman geçirme, takım oyunları oynama veya çeşitli sosyal etkinliklere katılma şansı bulurlar. Bu etkileşimler çocukların iletişim becerilerini, iş birliği yapma, problem çözme ve empati yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur. Biz de ailelerin çocuklarıyla daha fazla ve daha kaliteli zaman geçirebilecekleri yaz tatili döneminde programınıza dahil olabilecek kitap, müze ve atölye önerilerini bir araya getirdik. Yapı Kredi Yayınları ve Koç Üniversitesi Yayınları'ndan çok güzel kitaplar seçtik; ailece keyif alınacak müze gezileri için önerilerde bulunduk, eğitici ve eğlenceli yaz atölyelerinden küçük bir seçki sunduk. Şimdiden tüm çocuklara iyi tatiller diliyoruz.

YAZ KİTAPLIĞINDA OLMASI GEREKENLER

Kiraz Ağacındaki Kuzu, Feridun Oral

Kiraz ağacının dibinde uyuyan oyuncak kuzu tatlı tatlı gülümsüyor. Acaba kuzu rüyasında neler görüyor? Yoksa onu bir macera mı bekliyor? Feridun Oral'ın yazdığı ve resimlediği Kiraz Ağacındaki Kuzu sevimli

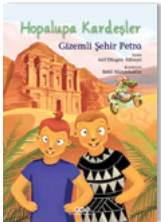
hikâyesiyle yaz mevsimini sabırsızlıkla bekleyen herkese harika bir görsel şölen sunuyor.

Lili'nin Şapkası, Nergis Seli

Hep aynı şeyleri yapmaktan sıkılan Lili'nin hayatında bir gün büyük bir değişiklik oluyor ve Lili ailesiyle birlikte çok uzak bir yere taşınıyor. Yine normal bir eve, normal bir hayata geldiğini düşünen Lili, tavan

arasında bir şapka buluyor ve bambaşka bir dünyaya yelken açıyor! Nergis Seli'nin yazdığı, Sezen Aksu Taşyürek'in resimlediği Lili'nin Şapkası her gün baktığımız ve düşündüğümüz şeylere bambaşka gözlerle bakmamızı sağlayacak bir hikâye...

Hopalupa Kardeşler – Gizemli Şehir Petra, Arif Akbayır

Hopalupa Kardeşler, Çin Seddi, Kuzey Kutbu ve İnkâ uygarlığının kalbi olan Kayıp Şehir'e gittikten sonra, bu defa rotalarını Petra antik kentine çeviriyor. Arif Akbayır'ın kaleme aldığı Hopalupa Kardeşler serisinin yeni kitabı Gizemli

Şehir Petra'ya Betül Akzambaklar'ın harika çizimleri eşlik ediyor.

Benim Babam Dalgıç, Elisa Sabatinelli

Ettore doğum gününde ilk dalışını yapacağı için çok heyecanlı çünkü denizin dibi sürprizlerle dolu. Denizle ilgili her şeyi çok seven bu meraklı çocuk, denize uzun yıllar emek vermiş köklü bir aileden geliyor. O da büyüyünce babası gibi dalgıç olmak istiyor. Elisa Sabatinelli'nin sıcak hikâyesi Benim Babam Dalgıç, Iacopo Bruno'nun etkileyici resimleriyle deniz sevgisi ve arkadaşlığa dair çok özel bir kitap.

Her Güne Birer Soru Daha, Frédéric Bosc

Eğlenceli çizimleri ve dinamik içeriğiyle meraklı çocukların başvuru kaynağı olan ve yine Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanan Her Güne Bir Soru'nun ardından, "Peki, ama neden?" diye sormaktan usanmayan çocuklar için Her Güne Birer Soru Daha kitaplığındaki yerini alıyor. Bilgiyi eğlenceli kılmayı hedefleyen bu kitap coğrafyadan tarihe, çevre duyarlılığından hayvanlara, tarihi kişilerden yabancı kültürlerle uzanan soru-cevap yelpazesıyla meraklı çocukları yalın bir dille aydınlatıyor.

Dinozorlarla Buluşma, Geronimo Stilton

Sisli bir Aralık sabahı tam olarak kaşar peyniri gibi kokan esrarengiz bir mektup alan Geronimo Stilton, kendisini "farekuladenin" faresinde müthiş bir maceranın içinde buluyor. Geronimo Stilton, akrabaları Profesör Amper Volt'un icat ettiği zaman makinesiyle çok uzak çağlara, dinozorlar dönemine gidiyor! "Zamanda Yolculuk" dizisinin ilk kitabı olan Dinozorlarla Buluşma, macera seven ufaklıkları da bu zaman yolculuğuna davet ediyor.

UYKUDAN ÖNCE, KJERSTI ANNESDATTER SKOMSVOLD

Gündüz saatlerinde yaz tatili etkinlikleri tüm hızıyla devam ederken, akşam olunca uykuya geçmekte zorlanan çocuklar için de bir önerimiz var. Koç Üniversitesi Yayınları'ndan çıkan Uykudan Önce, meraklı çocuklar ve onları uyutmaya çalışan anne-babaların okuması için mükemmel bir kitap.

Rahmi Koç Müzesi /
Douglas DC-3 Dakota

MÜZE GEZİLERİ

Rahmi M. Koç Müzesi

Rahmi M. Koç Müzesi, çocukların yaz tatilinde mutlaka ziyaret etmesi gereken yerlerden biri. Çocukları eğlenceli bir ortamda tarihle buluşturan müze, denizcilikten havacılığa, otomobillerden modellere kadar farklı pek çok objeyi bünyesinde barındırıyor. Özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kıymetli eşyalarını ziyaretçilerle buluşturan "Atatürk" bölümü, çocuklardan yoğun ilgi görüyor. Uçak, vapur, vagon gibi taşıtların içlerine girip deneyimleyerek Rahmi M. Koç Müzesi'nde geçmişe kısa bir yolculuk yapma şansı bulan çocuklar, Fenerbahçe Vapuru'nda Yalvaç Ural'ın renkli teneke oyuncak koleksiyonunu inceleyebiliyor. Hafta sonlarında ise oyun alanında ve atlıkarıncada vakit geçirebiliyor. Günümüzde artık sadece lunaparklarda yer alan atlıkarınca, Rahmi M. Koç Müzesi'nin en eğlenceli objeleri arasında yer alıyor. www.rmkmuseum.org.tr

İstanbul Oyuncak Müzesi

Şair Sunay Akın'ın 20 yılda 40'ı aşkın ülkedeki antikacıardan ve açık arttırmalardan satın aldığı oyuncaklarla kurulan İstanbul Oyuncak Müzesi dünya tarihini daha eğlenceli, daha akılda kalıcı bir öğrenme yöntemi ile ziyaretçilere sunuyor. Örneğin uzay oyuncaklarının sergilendiği bölümde Ay'a ulaşma çabası, tren oyuncakları bölümünde ise sanayi devrimi oyuncakların diliyle anlatılıyor. İstanbul Oyuncak Müzesi'nin en önemli özelliklerinden biri de aileyi bütün üyeleri ile kucaklaması! Çocuğunuz kadar siz de keyif alacaksınız ve belki de "Bu oyuncak bende de vardı!" diyerek eski günleri yad etme fırsatı bulacaksınız.

www.istanbuloyuncakmuzesi.com

İstanbul Oyuncak Müzesi

İstanbul İllüzyon Müzesi

İstanbul İllüzyon Müzesi nesiller boyu heyecan kaynağı olan illüzyonlarla hem çocuklara hem de yetişkinlere interaktif ve eğlenceli bir yolculuk imkânı sunuyor. Çocuklarınızla birlikte Tepetaklak Oda'da ters dönebilir, Sonsuzluk Odası'nda kendinizi sonsuzluğun kollarına bırakabilir, yer çekimi ve boyut kurallarına meydan okuyabilir ve kamera karşısında istediğiniz pozu verebilirsiniz! Bu müzede eğlenceli numaralarla göz yanılması, algı, insan beyni ve bilim hakkında yepyeni bilgiler edinmek mümkün. Ayrıca gözünüzün gördüğüne beyninizi inandırmakta zorluk çekeceğinizi de şimdiden söyleyelim.

www.museumofillusions.com.tr

İstanbul İllüzyon Müzesi

Miniatürk

İstanbul Deniz Müzesi

İstanbul Deniz Müzesi

Türkiye'nin denizcilik alanındaki en büyük müzesi olan İstanbul Deniz Müzesi, çocuklarınızla birlikte ziyaret edebileceğiniz etkileyici müzelerden biri... Toplam üç kata yayılan müzede gemi modellerinden harita ve armalara, seyir aletlerinden bahriyeli kıyafetlerine çocukların ilgisini çekecek çok sayıda eşya sergileniyor. Müzede ayrıca çocuklar için eğitici bir oyun alanı da bulunuyor.

<https://denizmuzesi.dzkk.tsk.tr/>

İstanbul Sinema Müzesi

200 yıla yaklaşan tarihi bina içerisinde yer alan İstanbul Sinema Müzesi, üç koleksiyoner ve iki enstitü ile birlikte oluşturulmuş 130 parçalı eşsiz eserlerden oluşuyor. Dünyanın en iyi ilk üç sinema müzesi arasında gösterilen İSM konuklarını biri dijital biri sinema tarihini yansıtan iki katı, ulusal ve uluslararası sanat eserlerine ev sahipliği yapan galerisi ve dijital alt yapısı yenilenen Atlas 1948 sineması ile ağırlıyor. İSM çocukların aileleriyle birlikte keyifli vakit geçireceği seçeneklerden biri olarak öne çıkıyor.

www.istanbulsinemamuzesi.com

Miniatürk

'Büyük Ülkenin Küçük Bir Modeli' sloganıyla yola çıkan Miniatürk, çocukların çok sevdiği bir mekân. Bu devasa parkta 137 mimari eserin, 1/25 oranına küçültülmüş minyatür modellerine yer veriliyor. Miniatürk'te maketlerin yer aldığı 15.000 metrekarelik alanın yanı sıra restoran, kafeterya, hediyelik eşya, açık hava gösteri alanı ile çocuk oyun parkı; feribot, kumandalı tekne, gezi treni, masal ağacı, Mini Stadyum'da 4 büyükler, satranç ve labirent alanı, Ters Ev ve Türkiye-İstanbul simülasyon helikopter turunun yer aldığı Miniatek interaktif eğlence alanı bulunuyor.

www.miniatürk.com.tr

İstanbul Deniz Müzesi

İstanbul Sinema Müzesi

EĞİTİCİ VE EĞLENCELİ ATÖLYELER

Haydi Müzeye! Eğitim Projesi / Sadberk Hanım Müzesi

Sadberk Hanım Müzesi, “Haydi Müzeye! Keşfet, Öğren, Eğlen” adlı müzede eğitim projesi ile ülkemizin sahip olduğu kültürel değerlerin farkında olan çocuklar yetiştirmek ve çocuklarda kültür-sanat bilincini geliştirmek amacıyla öğretmen ve öğrencilere yönelik çeşitli eğitim olanakları sunuyor. Müzede ayrıca eğitim çalışmalarını okul grupları dışına taşımak ve daha fazla çocuğa erişebilmek amacıyla hafta sonları 4-6 ve 7-12 yaş grubu çocuklar için rezervasyonlu eğitim etkinlikleri düzenleniyor. Sadberk Hanım Müzesi’nin bu eğitim projesi kapsamında, sanat tarihi ve arkeoloji aktivite kitaplarının çocuklara yönelik iPad uygulamasını geliştirdiğinin de altını çizelim. Türkçe ve İngilizce olarak çift dilde hazırlanan “Haydi Müzeye!” uygulamasını App Store’dan ücretsiz olarak indirmek mümkün. Uygulamanın içinde tarih, arkeoloji ve sanat tarihi bilgileri kullanılarak oluşturulmuş yapboz, boyama, labirent, bilmeceler, eşleştirme ve noktaları birleştirme gibi çok sayıda öğretici ve eğlendirici oyun ve hikâye yer alıyor.

www.sadberkhanimmuzesi.org.tr

Çocuklar ve Gençler için Yaz Atölyeleri, DasDas

Çocuklarınızın bu yazı sanat, bilim ve felsefeyle geçirmesi için DasDas’ın çocuk ve gençler için düzenlediği yaz atölyelerine göz atabilirsiniz. Programda çocukların ve gençlerin deneyimleyerek, düşünerek, hareket ederek, renklere şekil vererek, hikâye ve oyunlarla yaratıcı bağlar kurarak, deneyler yaparak ve bedenlerinin hiç bilmedikleri yanlarını keşfederek bireysel ve kolektif varoluşlarını zenginleştirecekleri atölyeler yer alıyor. Örneğin resim ve kolaj atölyesi, çocukların çizgilerle ve renklerle kendilerini ifade edebilmelerini, düşünce ve duygularına şekil

verebilmelerini sağlayan ve bununla birlikte resim sanatına yönelik becerilerini geliştirebilecekleri bir alan sunuyor. Yaratıcı dans çalışmaları ise çocukların güvenli ve olumlayıcı bir alanda kendi bedenlerini ve kendilerine özgü hareket biçimlerini araştırarak yaratıcı bir ifade geliştirmelerine yardımcı olmayı amaçlıyor.

www.dasdas.com.tr

Hafta Sonu Çocuk Atölyeleri, İstanbul Modern

İstanbul Modern Sanat Müzesi; bünyesindeki sergilere, sergilerde yer alan sanat çalışmalarına ve yapıtları sergilenen sanatçıların yaşamlarına odaklanan ve yaş gruplarına özel tasarlanan programlar sunuyor. Çocuklar bu programlara katılarak resimden heykele, videodan performansa, tasarımdan mimarlığa uzanan farklı sanat dallarında deneyimler kazanıyor.

www.istanbulmodern.org

Çocuk Atölyeleri, Arter

Arter’in programından yola çıkarak şekillendirilen Çocuk Atölyeleri, farklı yaş gruplarından katılımcıların, çeşitli malzeme ve üretim araçlarıyla karşılaşarak yaratıcı süreçleri deneyimlemelerini amaçlıyor. Süreç odaklı atölye çalışmaları her çocuğun kendi bakış açısını paylaşmasına zaman ve alan tanımaya özen gösteriyor. Güncel atölyeler için Arter’in web sitesine göz atabilirsiniz.

www.artter.org.tr

Yaz Tatilinde Sanat Buluşmaları, Meşher

Britanyalı ressam ve tasarımcı John Craxton’ın ülkemizdeki ilk sergisine ev sahipliği yapan Meşher, yaz tatiline girecek çocukları dopdolu bir programla ağırlıyor. John Craxton’ın renk paletinden, figürlerinden ve kullandığı malzemelerden ilham alarak oluşturulan “Renklerin Peşinde: Saksı Boyama Atölyesi” etkinliğine 7-12 yaş aralığındaki çocuklar ücretsiz olarak katılabiliyor. Yine John Craxton’ın yaptığı şömiş tasarımlarından ilham alan “Kitabı Kaplayan Sanat: Şömiş Atölyesi” ise aynı yaş aralığındaki çocuklara hitap ediyor. Çocuklar bu atölyede şömişin ne olduğunu örneklerle öğrenme, en sevdikleri kitap için şömiş tasarlama ve Craxton’ın hayatını, eserlerini keşfetme fırsatı yakalıyor. Etkinliklere katılım için Meşher’in web sitesine girip mail atmanız yeterli.

www.mesher.org

KÖLN BONN SETUR DUTY FREE AÇILDI!

Uluslararası arenadaki
ilk Duty Free mağazamız olan
Köln Bonn Havalimanı
Setur Duty Free açıldı.

BizdenHaberler

English Summaries

Dear Bizden Haberler readers,

As summer ramps up, the global agenda remains as lively as ever. We are closely monitoring the increasingly evident global leadership competition between the United States and China because we believe that the better we comprehend global uncertainties, geopolitical polarizations, and technological superiority contests, the better we can forecast the future. For this reason, I believe you will find the article “Does the Global South Play a Key Role in the US-China Rivalries?” by Professor Ziya Öniş of Koç University’s Department of International Relations to be an interesting read on the search for a new global order. No matter how global balances may shift, we at the Koç Group are prepared for all developments thanks to the cultural transformation program that we have been resolutely carrying out for many years. We continue to invest in human resources, technology, and innovation to strengthen our group’s global competitiveness. We aim to maintain our corporate resilience by embracing change confidently, drawing on our century-old values, growing our successes, and meeting the demands of global competition. The findings of the 2023 Global Crisis and Resilience Survey presented in this issue clearly demonstrate that corporate resilience is a prerequisite for successful

business strategies and competitive advantage. Speaking of human resources, I believe that our country’s future is undoubtedly determined by the steps we take together in this area. We are making a concerted effort in this regard to set an example for the entire country and to inspire all our stakeholders. Our new program, Ctrl+Future, which we initiated in collaboration with Microsoft Turkey, is a model that can be emulated by many organizations. This program provides special training in software development and data analytics to senior engineering students and recent graduates; it also offers the opportunity to intern at Koç Group companies. As the Koç Group, we will continue to support our young people for a better future.

In conclusion, I would like to once again thank all of our employees, dealers, suppliers, and other stakeholders for inspiring us and those around them with their efforts, work ethic, and vision. I wish you all a great summer!

*Kind regards,
Levent Çakıroğlu*

YAPI KREDİ SECURED A SOCIAL SYNDICATED LOAN AMOUNTING TO US\$ 580 MILLION

Yapı Kredi secured a social syndicated loan amounting to 580 million US dollars with the participation of 21 countries and 35 financial institutions in the first half of the year. The first social syndicated loan signed by Yapı Kredi, the 580 million US dollar transaction is going to be used to support the foreign trade finance transactions of customers in the earthquake region.

We continue to support our customers in the earthquake region

Stating that they once again confirmed the confidence in the country's economy as well as Yapı Kredi with the syndicated loan they secured, Yapı Kredi CEO Gökhan Erün made the following assessment: "As Yapı Kredi, we have been doing the best we can since day one to heal the wounds of the earthquake that deeply affected us all. We will provide 580 million US dollars of support to our country's economy during these challenging times with the first social syndicated loan we signed. This resource we secured as social syndication will be used for foreign trade financing of our customers in the earthquake region. Thus, we will continue to

add value to the economy of our country, from which we derive our strength."

Yapı Kredi secured the loan in two different foreign currencies, 201.5 million US dollars, and 353.4 million Euros, with a maturity of 367 days and a total cost of SOFR + 4.25% and Euribor + 4.00%, respectively. Abu Dhabi Commercial Bank and Emirates NBD were the co-coordinators of the syndicated loan, Standard Chartered Bank and Sumimoto Mitsui Banking Corporation were the sustainability coordinators, and Abu Dhabi Commercial Bank was the intermediary.

TÜPRAŞ BECAME A MEMBER OF WATER EUROPE

Meeting a substantial portion of Turkey's energy requirements, Tüpraş continues to undersign key actions in water efficiency. Focusing on sustainable water management through water efficiency and wastewater recovery efforts, the company took another step forward to bolster the global water ecosystem. With a view to access advanced technologies in water management through cooperation, Tüpraş became the first industrial organization in Turkey to join the Water Europe platform, the leading stakeholder in the European water market.

"We recovered and reused 175 million cubic meters of wastewater over the last 10 years"

Tüpraş General Manager İbrahim Yelmenoğlu noted that they highly prioritize the efficient use of the limited water resources in all corporate workflows and added, "We abide by the United Nations Sustainable Development Goals when generating energy for Turkey, and we adopt an environmentally - and community-friendly approach. We value each drop of water, the vital key to life, and we are

constantly improving our production processes. Within the scope of our Strategic Transition Plan, we aim to minimize our raw water consumption and wastewater discharge. We recovered and reused a total of 175 million cubic meters of wastewater across all our refineries over the last 10 years. In other words, we saved the equivalent of the annual water consumption of nearly 2.5 million people."

Noting that the Water Europe membership is the culmination of steady water management efforts at Tüpraş, Yelmenoğlu continued: "We are proud to be the first Turkish industrial organization to join Water Europe, the leading stakeholder of the European water market. Water Europe is one of the most prominent organizations in its field. It guides European water policies and support programs, creates project consortiums, provides members with the opportunity to place their innovative solutions on the market, and works on a range of topics including digital transformation, water quality, and water and circular transformation. We believe that this step will create significant value for our sustainability and strategic transition goals in all aspects."

SETUR DUTY FREE OPENED ITS BRAND-NEW CONCEPT AT COLOGNE-BONN AIRPORT

Türkiye's prominent duty free operator - Setur, a Koç Group company, has completed its investments at Cologne-Bonn Airport, one of the busiest airports in Germany and opened its brand-new Duty Free store. The company will manage the duty free and duty paid operations of Cologne-Bonn Airport for 7.5 years, and offer its customer a unique shopping experience with its sustainability practices, digital solutions, and architectural design which focuses on customer experience with local touch.

Setur Duty Free, Türkiye's pioneer and most widespread brand in Duty Free operations, has opened its Duty Free store at Cologne-Bonn Airport on June 1, 2023. Setur Duty Free will undertake the duty free and duty paid operation of approximately 1,500 m2 sales area in two terminals of the airport, which hosts thousands of flights to 150 different destinations, and 12.4 million passengers* annually, until the end of 2030. Setur, which opened its first store in Terminal 1's 900 square meter shopping space, will open further sales sections in Terminal 2 in the second phase. Setur Duty Free will offer its customers a unique shopping experience with innovative store practices that digitize shopping and prioritize customer experience and satisfaction in sales areas with sustainable architectural designs. Making a difference through sustainable solutions, digitizing store experience and local touch

The store, designed in the "premium duty free" concept and "open market space" architectural style, has sales areas that focus on the experience of Cologne-Bonn Airport passengers. These sales areas attract attention with their modern architecture and reflect the cultural and colorful lifestyle of Cologne and Bonn. Sustainable and recyclable surface materials are used inside the store, and innovative solutions to improve the consumer experience are integrated. There are digital solutions that will improve solutions to improve the customer experience are integrated. There are digital solutions that will improve the consumer experience by digitalizing the retail experience, leveraging data analysis, and unlocking the potential at the maximum level at such an important and busy airport with flights to 150 different destinations, mostly Turkey, Spain, and Italy.

Setur CEO Ahmet Sönmez stated that Setur Duty Free is entering a new era where they focus on expanding and enriching their stores in Türkiye, while evaluating opportunities on a global scale, and added:

"Setur Duty Free, a pioneer and most widespread duty-free company in Türkiye, has successfully completed the tender process and launched its first investment abroad as of June 1, 2023. Our company has entered a new era where we will

manage the Duty Free operations of Cologne-Bonn Airport for 7.5 years. Our approach combining sustainability and digitalization brought us to the fore during the tender process. In line with this approach, we used sustainable materials to design our stores. In addition to this approach that will contribute to Cologne-Bonn Airport's goal of being climate-neutral by 2050, we have also integrated digital applications in our sales areas, which will bring convenience to our guests from all over the world. With the strength we derive from our goal to make a difference at Cologne-Bonn Airport, we will continue to follow up closely new opportunities worldwide and turn Setur Duty Free to a global player."

President and CEO of Flughafen Köln/Bonn GmbH, Thilo Schmid said:

"The newly designed Duty Free area is an absolute highlight in the terminal and another milestone on our way to further improving the travel experience and the welcoming qualities in the terminals for our guests. We are delighted that in Setur we have found an international partner which has implemented this innovative concept excellently with our team".

CFO Torsten Schrank adds: "We are proud of the fact that Setur decided on Cologne Bonn as its first European location. The opening of the new shop areas signals the start of our new welcoming concept in the terminals and fits perfectly into our ideas of a modern shopping experience."

DOES THE “GLOBAL SOUTH” PLAY A KEY ROLE IN THE US-CHINA RIVALRIES?

Dr Ziya Öniş, a professor of international relations at Koç University, refers to the new world order in which China is rising as a “Post-Western World” in which the Global South will play a decisive role. As the rules of a new “Great Game” between the US and China are rewritten, many third-party countries in Latin America, Africa, and the Middle East as well as Turkey, collectively referred to as the “Global South,” are reluctant to take sides in this new world order.

In the new global political and economic landscape, where US-China rivalry is preeminent, it is possible to identify three distinct “poles.” The world is increasingly divided into three blocs: Russia and China, who are strengthening their ties; the United States and Europe; and the so-called “Global South,” which includes developing countries such as India, Pakistan, and Turkey. Bizden Haberler sat down with Dr Ziya Öniş, a professor of international relations at Koç University, to discuss the geopolitical implications of the Covid-19 pandemic and Russia’s invasion of Ukraine. However, the conversation ended up focusing on the realignment of the world order along the US-China axis.

US-Chinese relations are heating up

From a historical point of view, China has experienced a significant rise in the global economy since the early 2000s. China’s opening up and integration into the global economy began in the late 1970s and early 1980s and the country’s involvement gained momentum in the 2000s. The global financial crisis of 2008-2009 significantly altered the balance of power between the “West” and the so-called “emerging economies.” China also continued to grow stronger. The years 2008-2009 were a turning point in the global economic landscape. The G20, which includes the G7 countries as well as emerging economies, became more prominent during this time. One of

those countries is our own of course. This was the first time that emerging economies were represented to a significant degree in global economic governance. Xi Jinping’s ascension to the presidency of China in 2013 was another important turning point. Xi began to bring China, which hitherto had been moving cautiously, into the spotlight as a significant player. China now sees itself as a rising power that is capable

of competing with the United States and potentially becoming a hegemon in its own right in the future. This is why the era of Xi Jinping is considered so significant.

In the same vein, we must also mention China’s mega project, the Belt and Road Initiative. The project began in 2013 and has since increased China’s visibility on the global stage. China’s growing confidence as a leading nation fueled increasing unease in the United States. The Trump administration implemented serious sanctions and protectionist actions against China for the first time. While the Biden administration differs from the Trump administration in many aspects, it has continued to constrain China and pursue protectionist policies. In recent years, the United States and China have increasingly

▲ Prof. Dr. Ziya Öniş

competed in trade and technology. Geopolitical tensions have also risen, along with the risk of conflict, particularly over Taiwan. Some have argued that we are already in the midst of a new Cold War. Russia’s invasion of Ukraine was a major turning point that prompted Western democracies

to close ranks. They called it “a violation of international law”. The war in Ukraine has had a number of significant consequences, including the revival of NATO and a recovery in relations between the EU and the US. However, it has also pushed Russia and China closer together. China is likely to emerge as the only “winner” of the Russia-Ukraine war, as it will be stronger once the conflict ends whereas Russia will be marginally weaker.

A Post-Western World

The current world order is moving towards a multidimensional and multilateral system. I refer to this new world order as a “post-Western world” characterized by a “post-liberal order.” The liberal international order was established in the aftermath of World War II with the United States playing the leading role. The collapse of the Soviet Union and China’s integration into the global economy in the late 1980s and early 1990s helped to propel the liberal international order to its peak in the 1990s and early 2000s. However more recently, the rise of China has posed significant challenges to the liberal international order. The validity of the liberal international order is now being seriously debated while Western democracies no longer enjoy the same level of dominance and their relative power has diminished.

At this juncture, I want to emphasize the existence of a group of countries that still uphold the liberal order, which we can refer to as the G7+. This group includes advanced democracies such as the United States, the European Union, Japan, South Korea, Australia, and others. These countries uphold the liberal order through their economic policies and their commitment to democracy. In contrast, China and Russia have formed a strong axis that promotes authoritarian capitalism. These countries have also integrated into the global economy but their regimes are significantly different from those in the West. China’s economic performance has been much more successful. China’s share of the global economy has reached 15% while the United States’ share is 16%. This means that China has caught up and is now on par with the United States. While Russia is advanced in certain

areas, its economy is more energy-dependent. It has a strong military-industrial complex and its agricultural sector is also robust. However its economic dynamism has not been as successful as China’s and this was true even before the Ukraine War. China is simply a faster-growing and more dynamic country than Russia. China’s desire to transform Western-centric globalization is a key difference between the two. China’s political system is also significantly different, as it embraces a market economy but does not espouse democratic norms at all.

“China demonstrates its soft power”

China’s foreign policy doctrine emphasizes economic cooperation and security. China believes that economic cooperation can thrive within the framework of security. When we look at the Belt and Road Initiative for example, China’s approach can be summarized as “We’re contributing to global development. We’re doing this in Eurasia, in Africa, and in Latin America. Moreover, we see ourselves as a leader of developing countries, both within the BRICS framework and independently of BRICS.” China’s take on global affairs emphasizes a model where security, economic cooperation, and mutual interdependence are the key pillars. China demonstrates its soft power by investing significant resources in economic development projects around the world. China asserts that it does all of this without interfering in the domestic politics of other countries and without imposing specific policies on them. Unlike Western countries or

institutions, China provides aid to Africa without pressuring recipients to implement specific reforms. What most worries the Western democracies in all of this is China's highly authoritarian and strict regime. China has been positioning itself as a significant player in the Middle East and authoritarian regimes in the region, such as Saudi Arabia and Iran, are more comfortable engaging with China than with Western countries. For example, Chinese Communist Party representatives often visit various countries to promote their own model of development, which they argue is an alternative to the Western model. In this new era, China is eager to present its own model as a viable option for other countries, without necessarily interfering in their internal affairs.

So what is Washington looking for in New Delhi?

India has long emphasized strategic autonomy, as evidenced by its leadership of the Non-Aligned Movement during the Cold War. India has never fully integrated with the West but its democratic regime sets it apart from the China-Russia axis. India pursues a multidimensional foreign policy, cultivating relations with the West while sharing a similar perspective with China and Russia. India joined the Shanghai Cooperation Organization in 2016 and Pakistan became a member around the same time. India's discomfort with the rise of China is one of the key factors that has

brought the country closer to the United States. India's relationship with China is complex and multifaceted. India sees China as both a major competitor and a security threat but it is also keenly aware that China is its most important trading partner. India's position in the global order is indeed fascinating. It lies at the crossroads of the developing and developed worlds and it is both a beneficiary and a critic of Western-centric globalization.

As you're probably aware, India is the current chair of the G20 and hosted a tourism summit in Kashmir in May. China, which supports Pakistan's stance on Kashmir, did not attend and objected to the summit being held in the region. The two countries are also at odds on security issues.

India's history as a former British colony has left a legacy of mistrust and suspicion in its relations with the West. India's recent efforts to build closer ties with the

West are primarily motivated by geopolitical concerns. India is not seeking to join a "democracy bloc" but rather to "pump the brakes" on China's rise. India views China as an important economic partner but it also agrees with the United States on the need to balance China's and "contain" it.

For how much longer can the United States rely on the "Transatlantic Alliance"?

I see a similar mindset in Europe as well. Europe is also looking to increase its trade ties with non-member countries in order to boost its own economy. We see a very different Europe in terms of democratic norms today compared to the early 2000s. It's a Europe that's very much more on the defensive. Even on the matter of Ukraine, Europe is not particularly keen in its response: "We'll continue with EU expansion but Ukraine's accession is not something that's going to happen just now." In eastern and southeastern Europe, the EU's greatest fear is that if the countries in this region are too quickly admitted, it would create member states like Hungary and Poland. This would even further weaken democratic norms within the EU.

The EU's "Fortress Europe" mentality is based on the idea of being strong internally, especially in terms of human rights, and collaborating externally mainly on issues such as trade, security, and the environment. This has also been the EU's attitude towards Turkey for many years.

IT'S TIME FOR AN ENTERPRISE RESILIENCY REVOLUTION

At a time crises are continuous and uncertainties are becoming increasingly normal, companies are focusing on “resilience”. As reported in The Resilience Revolution: PwC’s Global Crisis and Resilience Survey 2023, an overwhelming majority of companies said that resilience is one of their most important strategic organizational priorities and that resilience is essential for both competitive advantage and sustainable success in the business world.

The business world today operates in a rapidly changing and uncertain environment. The increasing frequency and severity of geopolitical turmoil, climate crisis, global economic uncertainties, and widespread cyber attacks highlight the importance of resilience for companies to survive. In this era of high risk, companies must focus not only on making profits but also on their ability to maintain their existence in a sustainable way.

Resilience is the ability of a company to adapt and recover from challenges such as financial difficulties, market fluctuations, natural disasters, and political and economic crises. By strengthening their resilience, companies can minimize the detrimental effects of unexpected situations

and adapt more quickly.

According to the findings of The Resilience Revolution: PwC’s Global Crisis and Resilience Survey 2023, a resilient business is better positioned to compete and succeed in today’s volatile environment. A poll of 1,812 business leaders worldwide found that resilience is a top strategic priority for most organizations and that they are investing in resilience-building initiatives. When asked where resilience ranks on their corporate priority list, 89% of respondents said that resilience is one of their most important strategic corporate priorities. The increasing focus on resilience among companies suggests that a ‘resilience revolution’ is underway. The PwC survey also found that 91% of companies have

ENGLISH SUMMARIES

been negatively affected by at least one event other than the pandemic in the last two years. 76% of respondents reported that the most serious of such events had a moderate to high impact on their operations. 70% of companies expressed confidence that they would be able to recover from a similar negative event. However, only a third of those polled reported having the essential building blocks needed for resilience already in place.

The study warns that inadequate risk management, a lack of resilience culture, and insufficient technological resources can lead to increased costs, decreased competitiveness, and other adverse consequences. It also emphasizes the importance of companies' adopting a strategic plan to build resilience and to address weaknesses.

Cyberthreats on the rise

A vast majority of respondents (87%) plan to invest in cyber resilience in the next two years. Such a high rate of investment in cyber resilience reflects concerns about the increasing frequency and sophistication of ransomware and other cyber attacks. In fact, the latest edition of the Global Risks Report published every year by the World Economic Forum, shows that cybersecurity has moved into the top 10 most concerning risks for the future.

Cyber attacks are the top concern for respondents in the PwC survey, with by far the majority of respondents saying these are what they're most concerned about in the course of the next two years. Respondents highlighted the importance of investing in cybersecurity technology, employee education, and vulnerability detection. The survey also found that supply chain disruptions, employee retention, and recruitment were the top concerns following cyber attacks.

What are companies doing to ensure their resilience?

Companies invest in resilience for three main reasons: strategy (48%), fear (37%), and regulatory requirements (14%). The PwC report found that companies which view resilience as a strategic investment are more likely to successfully manage a crisis and increase their competitiveness. The evidence suggests that companies which strengthen their resilience programs before a disruption are more likely to withstand crises. According to research data from companies committed to resilience, the three basic components of an effective resilience program are integration, leadership, and operational robustness. Two-thirds of companies have adopted an integrated resilience program but only one-fifth of them are fully integrated. Companies are moving towards a more integrated approach to resilience, with a focus on centralizing the management of multiple resilience competencies. Companies identify

important issues and create programs to address them, integrating them into their corporate culture. This helps companies successfully adapt to problems such as crisis management, natural disasters, and cyber resilience. The sectors in which integrated resilience programs are the most common are: technology, media, and telecommunications (28%); healthcare, energy, services (24%); financial services (22%); public services (19%) . Leadership is essential for the success of a resilience program. The study found that 93% of companies with effective resilience programs had a senior executive as the program's sponsor. This suggests that leadership plays a critical role in ensuring that a resilience program is well-resourced, has the necessary support, and is aligned with the company's overall goals. Building a resilience culture that pervades the entire organization helps companies not only to identify and manage risks more effectively but also to spot and capitalize on opportunities during a crisis. The survey found that 31% of respondents cited putting together a team with the right skills as the biggest challenge in creating a resilience program, while 57% said providing new skills to future leaders is one of the most important elements in ensuring their company's resilience in the future.

At the same time, there is also a clear trend of companies adopting the basic principles of operational resilience as they integrate their resilience programs. They say this allows them to manage risks more reliably and confidently and also to increase their own operational efficiency. Operational resilience aims to identify the most critical areas for companies and stakeholders on the one hand and to establish the key elements of non-financial resilience and to ensure their continuity on the other. Along the same lines, business leaders believe that technology should be utilized as a driving force. About 60% of respondents emphasized the importance of using technology to strengthen their companies' resilience strategies. The survey found that using technologies such as data analytics, artificial intelligence, and machine learning provides companies with greater opportunities for flexibility in times of crisis. Corporate resilience is essential for companies to survive and thrive but it also requires them to be able to endure challenges, innovate, be flexible, and develop forward-thinking strategies. Truly resilient companies are able to turn challenges into opportunities and gain competitive advantages by adapting to changing conditions. PwC's study emphasizes that the time has come for a corporate resilience revolution. In a world where crises are continuous and uncertainty is the norm, companies that invest in resilience will be the most successful.

“GLOBAL WARMING IS FUELING THE SPREAD OF EPIDEMICS”

The outbreak and rapid worldwide spread of Covid-19 raises questions such as whether there could be other global pandemics and whether they could bring about the end of humanity. The pandemic that beset our lives in 2020 has left us with many questions and we have yet to reach a consensus on their answers. Here's what Professor Önder Ergönül, head of the Department of Infectious Diseases at Koç University School of Medicine and American Hospital and director of Koç University İş Bankası Infectious Diseases Research Center (KUISCID) has to say on the subject.

Professor Önder Ergönül is head of the Department of Infectious Diseases at Koç University School of Medicine and American Hospital and director of Koç University İş Bankası Infectious Diseases Research Center (KUISCID). Dr Ergönül spoke with Bizden Haberler about possible epidemic threats for the world, infectious diseases that cause epidemics, and many other topics.

Antimicrobial resistance: A growing threat

There continue to be many new developments in the treatment and vaccination of infectious diseases. Infectious diseases can be classified into two main categories: antimicrobial-resistant infections and emerging infections. Antimicrobial-resistant infections are those that have developed a significant resistance to existing antibiotics. For example, if you have a urinary tract infection or bacteria have been detected in your blood, doctors call that conditions “sepsis”. If these bacteria are resistant to antibiotics, you could end up in intensive care or even dead. This is why medical researchers around the world are working hard to understand each situation individually in order to develop alternative drugs, produce new antibiotics, or choose the best among existing ones.

Antimicrobial resistance is a particularly serious problem in southern Europe and in poorer countries around the world. The second category is emerging infections. These are brand-new bacteria and viruses that have not been seen before, such as the SARS-CoV virus, which doctors did not recognize and which everyone encountered for the first time as Covid-19.

Climate change is a major driver of infectious diseases. The warming climate is creating new opportunities for the spread of disease. For example, mosquitoes and ticks are able to survive in new areas and thus are able to transmit diseases to new hosts. This is why we are seeing an increase in vector-borne diseases. The first observation of this phenomenon was in Spain in 2016 but we had been predicting it for some time. The reason is that as global

ENGLISH SUMMARIES

warming increases, temperatures rise; ticks carrying the virus become activated at a specific temperature. As average temperatures rise, ticks are spreading into central and northern Europe. This is due to global warming, which is also causing drought in Spain, especially in the Andalusia region. Crimean-Congo hemorrhagic fever has been detected in the vicinity of Madrid and in rural areas in Spain. It's possible that the virus will spread as far as Vienna or other parts of Austria eventually. It's already expected to reach the United Kingdom and France in the near future. Climate change can also lead to other problems, such as floods. Floods can contaminate water supplies with sewage, which can lead to the spread of rat-borne diseases like diarrhea. Other diseases transmitted by rats or similar vectors may also be a risk in the wake of a flood.

How innocent are vaccines?

Now let's talk about the side effects of vaccines. All vaccines have some side effects. With mRNA vaccines, these side effects can be more pronounced because the vaccines essentially mimic the disease they are intended to prevent. But that's what vaccines are supposed to do. This means that when you get vaccinated with an mRNA vaccine, your body experiences a very mild form of the disease, which is to say not to the full extent of its symptoms. So, what happens? Two days after vaccination, you may experience fever. This is a known side effect of Covid-19 vaccines and it is the most common one. But beyond that, the incidence of serious, life-threatening diseases such as heart attacks or strokes is lower in people who have been vaccinated than in the general population. But what we're seeing is that everything—even natural occurrences of strokes, heart attacks, or similar serious illnesses—gets blamed on the vaccines. That is simply not the case. When we consider population-wide comparisons, it becomes evident that the incidence of such events is not markedly higher than pre-vaccination levels. Indeed, relying solely on perfect hindsight can potentially lead us to make errors. If it weren't for vaccines, navigating through the pandemic could have been immensely challenging. Our losses would have spiraled out of control and been significantly more devastating. Vaccination emerged as the most effective means of control and this fact cannot be stressed too much. Now that the pandemic is over and a sense of relief has set in, people are beginning to see "connections" between the vaccines and unrelated illnesses. However, there is no causal relationship here. Without the vaccines, things would have been much, much worse. That's what I think. Had there been no vaccines, people would still be in intensive care or dying from heart attacks and strokes.

▲ Prof. Dr. Önder Ergönül

We know for certain that the vaccines don't increase their likelihood.

Do epidemics threaten our future? In the past, before we had the weapons of science or even science itself, diseases were much more frightening. I believe that science and rational thinking equip us with the tools we need to overcome such challenges. Take the example of the Justinian Plague that broke out in İstanbul and ravaged the Byzantine Empire around the middle of the sixth century. It was one of the worse epidemics in antiquity. Plague continued to afflict Europe well into the 19th century. We know that people often attribute events they don't understand to "phantom menaces." However, as science expands our understanding of the world, the realm of these phantom menaces shrinks.

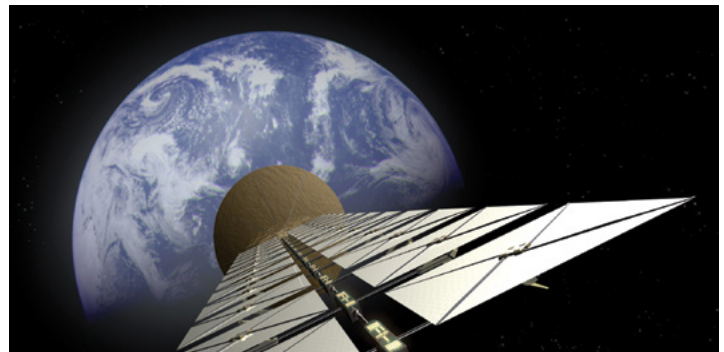
SOLARIS: GIANT PROJECT AIMS TO HARVEST CLEAN ENERGY FROM SPACE

Imagine enormous solar panels that are impervious to cloud cover and operate continuously, producing clean energy that is effortlessly beamed to millions of households worldwide. The European Space Agency has brought this seemingly far-fetched concept closer to fruition through its Solaris project, a three-year research initiative focused on space-based solar power. With an impressive budget of EUR 60 million, Solaris aims to revolutionize the pursuit of affordable energy that is virtually limitless in supply.

Solar power has been a well-known and much-used resource for quite some time. Solar energy is now used extensively across the globe, particularly in countries where the sun can be depended on to shine reliably. The gradual reduction of formerly very high initial costs, primarily due to technological advancements, is making the harvesting of infinitely-available solar power an increasingly more attractive alternative in the quest for clean and renewable energy. In addition to the large solar power plants that have been installed in many countries, the number of households generating their own electricity through rooftop solar panels and selling the surplus back to the national grid is now far from insignificant.

Is it possible to expand our horizons even further? For instance, what if we built even bigger solar panels and put them in space where they can't be blocked by clouds and the sun is always shining because there's never any night? It's possible... in theory. For years, the world's leading power-generation companies have been working on a way to harness the sun's energy in space. This idea, once considered a "pie-in-the-sky" pipedream, is now becoming a reality. In the not-too-distant future, solar power satellites orbiting the Earth could be a major source of our world's electricity.

The European Space Agency (ESA) is one of the front-running organizations in the race to develop solar power satellites. ESA is working towards the goal of achieving EU carbon neutrality by 2050 through the Green Deal. As part of this effort, the ESA is exploring various avenues to generate clean energy. One of these avenues is solar power satellites. ESA's Solaris project is a concrete step towards developing this technology. The Solaris project aims to place gigantic solar panels in Earth's orbit, each of which will be able to generate as much electricity as a ground-based power plant. In November 2022, ESA announced that it had allocated EUR 60 million in funding to the Solaris program. At the Davos Summit in January 2023, ESA Director-General Josef Aschbacher said that if the upcoming two-to-three-year feasibility studies are successful, the Solaris project could be a fantastically significant

solution for combating climate change and achieving energy independence.

"If it's successful..."

Aschbacher's emphasis on the word "if" in his statement points to the generally-acknowledged recognition of the materials, engineering, and financial challenges that a project like Solaris poses. One of the challenges of the Solaris project is the size of the solar panels. They will need to be about 1,700 meters long, which is just over twice the height of the world's tallest building. Another challenge is the cost. In order for space-based solar power to be successful, its benefits must outweigh the costs. Solaris plans to reduce the cost of launching satellites by using reusable rockets and other innovations developed by the private sector.

Wireless transmission of energy harvested from space to where it's needed on Earth is another challenge that must be overcome. While the technology is currently believed to be safe, more research is needed to ensure its environmental and health impacts are fully understood. International regulations must also be followed. Despite the concept's being discussed for almost 50 years, the Solaris project is finally poised to produce concrete results. If successful, it will be an extremely important step towards the realization of the European Union's goal of net-zero carbon emissions by 2050 and also a great way to slow down the global warming that threatens our way of life on this planet.